

1

1

The Theistic Mission Series, No. 2

"Brahma Krupahi Kevalam"

Maharshi Devendranath Tagore's

SERMONS.

IN TELUGU

BY

SANKARA VENKATA RAMAYYA.

Author of "The Essays & Tracts"

"Our Present Situation" &
representative of "Desabhimani"
a Telugu daily of Guntur.

BEZWADA.

DURGA PRESS.
BEZWADA.

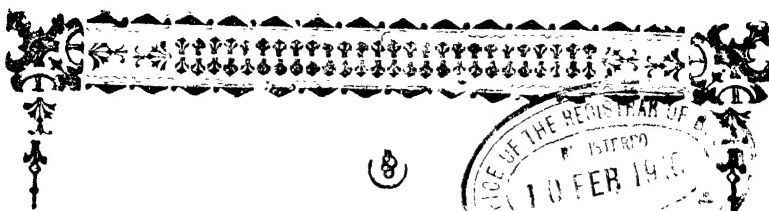
1909.

Copyright Registered]

Price 0-8-0



Printed by K. Vecramalliah Pantulu,
Manager.



అ

మహాపీఠా నేనేంద్రనాథరాకురుగారి

ధర్మోపదేశములు.

—:0:—

“సమస్తమునకంటెను తెలిసికొనను పూజింపను అహమ్మైన యీశాశ్వతపురుషుని తెలిసికొనుము. మరణము నిన్ను బాధింపకుండు నట్లు ఆయనను శరణుజూచుము”

ఈ ప్రపంచములో సమస్త అవదలలోను మరణము మిక్కిలి భీకరమైనది. మరణముయొక్క భయంకరరూపము యెదుట యెవ్వడు ప్రత్యక్షముగానననది. లోకము మరణముయొక్క ప్రతిబింబముమాత్రమే యైయున్నది. ఇచ్చటపుట్టినదంతయు మరణమునకు లోబడినది. పెరుగునదంతయు క్షీణించునది. అనిశ్చయమైనట్టియు మరణాంగురమైనట్టియు యీ ప్రపంచపదార్థములును, జీవితముయొక్క యెప్పుడును మారుచున్న స్థితులును, మరణమును మాత్రమే మనకు జ్ఞాపకముచేయును మరణముయొక్క యీ భయమునుండియు బాధనుండియు మనమెట్లు తప్పింపబడుచుము? మరణముయొక్క అకారము ప్రతివోటను చూడబడును. అన్నితే మరణభయమునుండి శాశ్వతత్వమే తానుగాగల పత

యదేవతాశ ఆనందోనన్యత్ ” అనందస్వరూపుడైన పరిశుద్ధుడు మన బాహ్యంతరములయందు లేకున్న యెవడు చలించియుండును, యెవడు జీవించియుండును ఆయనయందరికిని సంతోషమును కలిగించును మన జన్మముయొక్క మొదటిక్షణమునుండియు యెవనియొక్క ప్రేమవలన పెంచబడితిమో, శాశ్వతకాలము యెవనియొక్క రక్షణమున జీవించుటకు ఆశించుచుంటిమో, అట్టి పరమేశ్వరుని మనము విడుతుమా? మనల నాయన యేమరి యుండలేదు; మనమాయనను మరచిపోకుండ నుండవలదా! మనవలన ఆయనయెప్పటికిని విడచిపెట్టబడకుండుగాక విరామములేక ధర్మమును, భాగ్యమును, సౌఖ్యమును కలిగించెడి ఆయనను మనము విడుతుమా? అది మనుష్యునకు అహమైనపనియా? మరియుయేల మనమాయనను విడువవలయును? అది మనకు మేలుచేయునా? ఆయన రక్షణములేక మనము జీవింపగలుగుటకు, యీజన్మములో మనము బాధపడననవలయులేదా, యీలోకములో మనకే యపాయమును యేకస్థమునులేదా, మనశరీరము వ్యాధిబాధితముకాదా. మన మానసము నిస్సృహత జెందలేదా? భయమునుండి మనల తొలగించెడి పాదముల శరణమును చొరకుండుటకు యిక్కడ భీతియేమియులేదా? నిరాధారుల రక్షకుని శరణముచొరకుండుటకు యిచ్చట పాపమును దుఃఖము లేవా? మనమానసములు బాధవలన కలవగవడువపుడు మనల నెవరు శాంతిపరుతురు? అనేక భయకారణములతో కూడిన యీలోకములో మనము భీతివొందినపుడు యెవరు మనకు చైర్యము కలిగింతురు? అయిననుండి మనల వేరుపరచునది ఐహికగర్వముమాత్రమే అయియున్నది.

ఆయనను మనము విడుచుటవలన మంచికలుగునా? ఆయన లేక

మన సత్కార్యములు స్వార్థపరత్వమునొక్క కనులై యుండును మరియు మనసాఖ్యములు కృతఘ్నతను కనుపరచును ఈ ధర్మోపదేశమును ఆలకించుటకు వచ్చినవారు దానిని వినిమాత్రము వెళ్ళినచో యిచ్చటికి వ్యర్థముగా వచ్చియుందురు. గృహమునకు తిరిగి కల్లినమీదట వారు భగవంతుని మరచినచో యిది వారికి యేమి ప్రయోజనము? ఇక్కడకు వచ్చుటవలన వారిహృదయములు పున్నస్థితిని జెందకుండిన పరమేశ్వరునియందుగల వారిప్రీతి ప్రకాశించుకుండిన మరియు విహితవిషయములయందు ప్రవేశించుచున్నప్పుడు నారాయణుని జ్ఞాపకముంచుకొనకుండిన వారిక్కడకు వచ్చుటవలన ప్రయోజనమేమి? కలసి భగవత్కీర్తనలను పాడుటకును ధర్మోపదేశముల వినుటకునుమాత్రమే వారిక్కడకువచ్చినారా? భగవంతునితో యెక్కువ దృఢమైన సంబంధమును యేర్పరచుకొనుటకు వారిక్కడకు వచ్చియుండలేదా? సౌభాగ్యస్థితి యందు ఆయన కరుణను జ్ఞాపకముంచుకొనకుండిన ఆహారపానీయములవలన పోషింపబడునప్పుడు దాని దారను గురింపకుండిన వారేమి చేసిరి? పరిశుద్ధతయొక్క తరగని ఆశయమును విడిచి నీవెచ్చటపరిశుద్ధతపొందగలవు? నీటికి పూర్ణాశ్రయమైన ఆయనను విడిచి నీయంతట నీవెల్లు నీతిమంతుడవుగా నటించగలవు. సమస్త సగుణములకును అర్హుడైన ఆయనను విడిచి నీవెల్లు మంచివాడుగానుండుటకు అహుడవై యుందువు? నీయంతటనీవు యీదినమునుండియే ఆయనకు దాసుడవు కమ్ము. ఈదినముననే నూతనజీవమును పొందుదువు.

దేవుడెల్లు పూజింపబడవలెనో ఆ మార్గమునుగూర్చి యేమై

శ సలహా యవనరమైయుండునా? జీవమును, భాగ్యమును, జ్ఞానమును
 బుద్ధిని ప్రసాదించిన ఆయనకు కృతజ్ఞులమైయుండుటకు బోధయవసరమా
 మనజన్మయొక్క మొదటిదినముననుండియు యెవని కరుణను మనమును
 భరించుచున్నామో యెవనియొక్క రక్షణయువలన మనమెల్ల కాలము
 భుజివింపగలమో అట్టి ఆయనయొక్క పూజ బోధింపబడవలెనా? పా
 థమువలన బాధనొందునపుడు నీనాయన శరణము జొచ్చుటవలన నీమ
 నస్సునందలి అపరిశుద్ధతను తొలగించుకొనుటకు నీవు ప్రయత్నము చే
 యివా? గురువులకు గురువును తండ్రిలకు తండ్రియైన ఆయనను
 నీవు ప్రార్థించవా? ఆత్మాభివృద్ధికి ఆయనను నీవు ప్రార్థించవా?
 ఒకని న్యభావము చెడిపోయిన గాని ఆయనను పూజించుటకే
 ఆయిష్టమును పుండను నీ యాత్మను నాని వైశిష్టికి క్రింది
 నిరమ్ము. ఈరాత్రినుండియే ఆయనను పూజించుటకు ప్రారంభింపుము.
 వినుటలోమాత్రము ప్రయోజనమేమియులేదు ఆయనయందు మనము
 శరణుజొరకుండిన మనదేశముయొక్క క్షేమ మెచ్చుటనున్నది పరమేశ్వ
 రుడు పూజింపబడని దేశమును ఆయనపరిశుద్ధనామ ముచ్చటించబడని
 కుటుంబమును, ఆయన అధిష్టించనిహృదయమును యెడారులైయున్నవి
 అవి విశేషమైన దుఃఖముయొక్కయు బాధయొక్కయు నివాసస్థల
 ములై యున్నవి ఈదినమునుండియే ఆయనను నీశరణముగా నేర్పఱు
 చుకొని పూజింపుము. ఆయననుగూర్చి వినుటకు నీ కవశాశములేకపో
 లేదు- నీజ్ఞాన సహాయమువలన ఆయననుగూర్చి విశేషముగా తెలిసి
 కొనియుంటివి అటుమీద జ్ఞానమునకు క్రియను, విశ్వాసమునకు అను
 భవమును యేలసనుకూర్చివు? ఈదినమునుండియే ఆయనను పూజించు.

టకు ప్రారంభించుము. మరియు నీకార్యముయొక్క- ఫలితమును తెలుసు
మే పొందగలవు. ఆయనకరుణవలన జీవితముయొక్క సమస్తసౌఖ్యము
లను అనుభవించుచున్నావు కృతజ్ఞతతో ఆయనను వందించుము. భ
యాపాయములయొక్క- కాలములలో ఆయనను నీ రక్షిణునిగా
చేసికొనుము; తల్లితోడమీదనున్న బిడ్డవలె నీవు అంత నిర్భయముడవై
యుండువు నీవు పాపమువలన బాధింపబడినప్పుడు పశ్చాత్తాప పడును
వు; మరియు కన్నీళ్లతో ఆయన శరణుజొచ్చుము. తన శరణుజొచ్చిన
వారిని ఆయన ప్రేమించును; మరియు ఆయన పాపమునుండి నిన్ను ర
క్షించును. ఈసృష్టికి ప్రభువును, రాజులకురాజును, దైవములకు దైవ
మును అయిన ఆయనను పూజించుము దీనినంతయు యెఱిగి ఆయనను
పూజించుటకు యిచ్చగింపని వారిని తమ స్వభావమును పరిశుద్ధ వటు
చుకొననియ్యు; పూజా హృదయముతో వారు దేవుని ప్రాధికాంక్షనిమ్ము
వారంతట వారిని ఆత్మాభివృద్ధికి ప్రయత్నింపడనిమ్ము; అప్పుడు నా
రాయణునికరుణను నిశ్చయముగా ననుభవించును. “ప్రభువునన్ను విడు
వలేదు, నేనాయనను విడువకుండునుగాని” యనెడు వాక్యముయొక్క-
అభిప్రాయమును వారు స్పష్టముగా గ్రహింతురు.



2 న ధర్మోపదేశము:

“అనన్దరూప మన్మథం యద్విభాతి”

అది ఆనంద స్వరూపముగను శాశ్వతత్వముగను ప్రకాశించుచున్నది.

అట్టి అద్వితీయమనియందు గౌరవమును భక్తినికలిగిన జ్ఞానులు, యిహలోకమునందును పరలోకమునందును అనమునందును అంతరాళమునకు సూర్యోదయసూర్యాస్తమయములందును అంతటను ఆనందమును శాశ్వతత్వమును తన స్వరూపముగా గల ఆపరమేశ్వరుని దర్శించెదరు. తెల్లవారిసమయము సూర్యుడుదయించి జీవకోటిని నిద్రనుండి మేల్కొల్పి జీవప్రభును, పదార్థముల రూపములను కనుపఱచునప్పుడును, వారు అంతటను ప్రకాశించెడి ఆస్తోత్రానందమున పురుషుని ఆప్రకాశించెడు జ్యోతియందు దర్శించెదరు. ఉదయము సమీపించుటతోడనే ఆయనతేజము మన హృదయాకాశములయందు పునఃపునః సూర్యునకు అగ్నేయు, మన ఆత్మలకు ఆత్మయు, సమస్తవృక్షకును అంతరాత్మయునైన ఆయన. చీకటినుండి విడబడినప్పుడు ప్రపంచము మనకు గోచరించుటతోడ, తనంతట తాను గోచరించును బాలమార్గుని ప్రకాశమునందు జ్యోతులకు జ్యోతియైన ఆతేజమును మనము దర్శింతుము. ఉదయకాలముదలి పాండర్యమునందు సౌందర్యమునకు సౌందర్యమైన ఆయన మనయెగురుకనుపడును మన కనులు తెరిచిన తరువాత ఆయన మనలను జూచుచున్నట్లు మనము కనుగొందుము అంతటను ఆయన మహిమ అయివున్నది మనము ఆయనకోరికు అశిగలవా



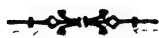
రమ్యైన నిశ్చలమైన హృదయముతో మనము ఆయనను ప్రార్థించిన
 లేక మన ఆకలి దపనలు తీరకుండిన నమిస్త ప్రదేశములందును, లోపల
 ను వెలుపలను, దూరమునను దగ్గరను, మనము ఆయనను చూడగ
 లము. మన మకార్యకరణమునకై వ్రయత్నించుచుండిన మన ఆత్మలను
 జీవచ్ఛవములుగను పుత్సాహపీనములుగను మనము చేసిన శ్రుభువుప్ర
 వేశించుటకు మన మానసిక ద్వారములను తెరిచియుంచుకుండిన మన
 ము యెచ్చటికి వెళ్ళినప్పటికిని నిర్మానుష్యమయిన అలంకరింపనను జన
 సమ్మధముగల పట్టణమునకై నను యాత్సాహమునకై నను పూ
 జించెడి దేవాలయమునకయినను మఱియులకైచ్చటికివెళ్ళినను మనమా
 యననుచూడజాలము మనలను మనము పరిశుద్ధపరుచుకొని నశ్చడు
 ను, పృథువునకు మన హృదయగర్హారములను తెరిచియుంచునప్పుడు
 ను, మనమత్యాతురతతో ఆయనను నెరకీసప్పుడును యెల్లప్రదేశముల
 ను, పర్వతపాలయందును, వనములోను, అరణ్యమందును, యేకాం
 తమునందును సమ్మధముగల ప్రదేశములయందును ఆయన ఆవిర్భ
 వించినట్లు అప్పుడు మనము చూచుము, అంతట మనము సూర్యుని భ
 గవంతుడెక్కడనని యడుగుము సూర్యుడు మనకాయనను చూ
 పించును. అదనినోని యేకాంతముగానున్న వృక్షమును దేవు డెక్కడ
 నని యడుగుము దానినుండికూడా మనను ప్రత్యుత్తరము వచ్చును
 అప్పుడు మనము "సనోనాగస్తాత్ స ఉపరిష్టాత్ స పశ్చాత్ స పుర
 స్తాత్ స దక్షిణాత్ స ఉత్తరాత్" అని ఆయన అడుగునన్నాడు ఆయనవై
 నప్రన్నాడు ఆయన పేరునున్నాడు ఆయన ముగియన్నాడు ఆయనకుడివై

పునపున్నాడు ఆయనయెడమప్రక్కనుపున్నాడుఆనడివాళ్ళాభమానుమే
 నముగమనింతుము భూమియందునుఆకపమునందును ఆయనమహిమనిం
 డియున్నది ఆయన తనంతటతాను అంతటను ఆనంద స్వరూపముగను
 శాశ్వతత్వముగను ఆవిర్భవించును.మనకతినహృదయముల మాగళముల
 ను మనము మూసియించుదుము గనుక జ్యోతులకు బ్యోతియైన ఆ
 యనను మనము చూడజాలము. సూర్యుడుదయించునప్పుడు ఆయనఆ
 క్కడ వున్నాడు. అస్తమయ మహిమయందుకూడా ఆయనపున్నాడు
 ఉదయమందువలెనె సాయంసమయమందును ఆయన కరుణాస్వరూప
 ము కనుబడుచున్నది రాత్రి చీకటిలోకమును నెమ్మదిని విశ్రాంతినిపొం
 దించునప్పుడును నక్షత్రగణములో చంద్రుడుదయించి స్వచ్ఛశాంతిని ప
 అపునప్పుడును నిద్రించెడి లోకమునకు రక్షకభటులవలె నక్షత్రములు
 కనుపడునప్పుడును అవిమనకు యెవనిగూర్చి తెలియజేయుచున్నట్లు కను
 గొందుము? “యశ్చంద్రోతారకే తిష్ఠా చంద్రతారాకాదస్తరోయం
 చంద్రతారకః సవేదయస్య చంద్రతారకశరీరం యశ్చంద్రతారక మ
 స్తరోయ మయతి” యెవడు చంద్రనక్షత్రములయందు నివసించునో
 యెవాడు చంద్రనక్షత్రములయొక్క అంతఃకనమాలయందునివసించునో
 యెవనినిచ, దనక్షత్రములుయెరుగె వ్రాయెవనియొక్క దేహమే యీ చం
 ద్రనక్షత్రములైయున్నదో అట్టివానిని తెలుపుచున్నట్లు కనుగొందుము.

ఆనందమును శాశ్వతిత్వమును స్వరూపముగాగల ఆయనపుడ
 యించుటలో నున్నాడు. ఆనందమును శాశ్వతిత్వమును స్వరూపము
 గాగల ఆయన అస్తమయముల నున్నాడు ఆనందమును శాశ్వతిత్వ

మును స్వరూపముగాగల ఆయన రాత్రిలోనున్నాడు ఈవిషయములో మాత్రమే ఆయనవున్నాడా? ఆనబ్బిదానందస్వరూపుని యొక్క విభవమును వ్రదయాస్త్రయముల సౌందర్యమునందును, చంద్రనక్షత్రములయొక్క వైభవమునందును మనము చూచినయెడల అంతట మానవముఖ సౌందర్యమునందు ఆయనయొక్కవ స్వప్రముగా కనుపడుటలేదా? ఇచ్చట ఆయన ఆస్తికతను చూడకుండిన నీవు దానిని మతెక్కడ చూశువు? మరణరూపమైననిజీవపదార్థములయందు మాత్రమే ఆయనను నీవు దర్శింతువా? ఆయనరూపము చతుష్పాత్తులయందు మాత్రమే కనుపడునా? ఆయన ప్రభావమును దైవప్రేమచే ప్రకాశించెడి పరిశుద్ధుల ముఖవర్చస్సునందు చూడవా? పరమేశ్వరుని ఆస్తికతను ప్రభావమును ఉత్సాహజనకమయిన పరిశుద్ధులకుని ఆకారమునందు సర్వమునకంటె సధికముగా ప్రేమించుదానికి ఆనందబొప్పముల విడుచునప్పుడు నీవు గమనింపవా? ఇంక నెచ్చటను యింతయధికముగా ఆయన తనను తెలుపుకొనుచుండలేదు. ఉన్నతపర్వతమునందుగాని మహాసముద్రమునందుగాని నక్షత్రమండలములోగాని సూర్యునియందుగానిలేదు. ఆనత్పురుషుల బాహ్యస్వరూపము యెంత అగృహ్యమైనదాగా నున్నది! వారిమతాచరణమెంత దృఢమయినదిగా నున్నది! వారివ్యాదయములెంత కోమలముగను పరిశుద్ధముగనువున్నవి! ఆశాశ్వతునిప్రియవాసస్థానమయిన పరిశుద్ధుని హృదయమెంత శాంతముగను నిర్మలముగనువున్నది! అచ్చట ఆయన స్వరూపమెంత స్పష్టముగా నోచుచున్నది! ఆకానమునందుగాని భూమిమీదగాని, సముద్రములోగా

యుగ మచ్చటను జేతుడల్లు వెలుపుకొనుచుండలేదు భగవద్భక్తులను
 సత్పురుషుల ముఖసాందర్యమునందు భగవంతుడు ఆనంద స్వరూపుడు.
 గను శాశ్వత స్వరూపుడుగనూ కనుపడుచున్నాడు అటువంటి సత్పురుషు
 లు ఆయనచుట్టపాసించుటకు చేరునట్టి అట్టి పరిశుద్ధస్థలముయిదే ఇ
 చ్చట ప్రభువు ప్రత్యేకముగా ఆనందస్వరూపుడుగను శాశ్వత స్వరూపు
 డుగను ఆవిర్భవించును ఈపరిశుద్ధబ్రహ్మసమాజమునందు మన ప్రియ
 తమమయిన దేవుడు ముఖ్యముగా నిండియున్నాడు. ఈస్థలమునందలి
 వెలుతురులో ఆయన పరిశుద్ధకాంతి వెలుగుచున్నది అంతకంటె యె
 క్కువ ప్రకాశమానముగను ప్రియకరముగను యిచ్చట ప్రతివానిహృ
 దయమందును ఆయన ఆవిర్భవించియున్నాడు ఇచ్చటనుండగా ఆయ
 న్న ఆస్తికతను యెక్కువస్వప్తముగా యీదినమున భావించుచున్నాము
 ఆయన అనుగ్రహమును యెక్కువపూజాముగా అనుభవించుచున్నా
 ము, సులభముగా పొందజాలని యీనూనవజన్మమునకు అనిర్వచనీ
 యమయిన ధన్యతను గలిగించుటకు ఆయన పరిశుద్ధ పాదములయందు
 మనవిక్యరయిన శిల్పలభక్తియనెడి పుష్పమును మనమందర మర్పిత
 ము గాక.



శ్రీ వ ధర్మోపదేశము,

“తనాత్మస్థంయేనుపశ్య నిశీరాః తేషాంశాంతి శ్యాశ్వతీనేతరే
షాం” ఏజ్ఞానులు పరమేశ్వరుని తమ ఆత్మలయందు దర్శించెనో వార
లకు శాశ్వతమయిన శాంతి యితరులకు లేదు.

మన ఆంతర్యమునందన్నట్టియు ప్రియతమమయినట్టియు పరమేశ్వ
ర్వొడు మననుండియు మనము ఆయననుండియు యెన్నడియినను వే
రైయుండవలయునని యెప్పుడయినను కోరతగినదా! ఆయన మనకు
జీవము జ్ఞానప్రసాది వుత్తమమయిన రక్షకుడు ఆయనదయను మనము
విరామములేకుండ అనుభవించుచున్నాము అంతట దేవుడు వానినుండి
యు వాడు దేవునినుండియు వేరై యుండవలయుననెడి కోరికను యె
వడియినను కలిగియుండుట సాధ్యమగునా; అట్టిపాధకన నిజమయిన
మానవుని వృద్ధయమునుండి యెప్పుడయినను బయలువెడలునా? మ
నుష్యుడు పాపమువలన చెడి యుండవచ్చును; కాని భగవంతుడు తన
నుండియు తాను భగవంతునినుండియు వేరై యుండవలయునని కోరు
నంత ప్రావృతను వానియాత్మ యెప్పుడయినను పొందునా? భగవంతుని
కోరకు వుండెడితత తనతో యెల్లప్పుటికిని లేకుండునటుల మానవుడెప్పు
డయినను అంత అధోగతిని చెందునా? ఆయన భీకరస్వరూపమునుచూ
చినవాడు భయంకరమయిన పురుషులను విడుగులను సృజించుటను ఆ
లోచించునప్పుడు భయపడి ఒకకాలమందు దేవుడు తననుండియు తా

నుదేవునినుండియు వేరై యుండవలయుననవచ్చును కాని తన ఆత్మలో
 “నీ నచ్చటికి పారిపోగలవు; ఆయనరక్షణములేక మఱింకెవనినుండి మో
 ట్టుమును పొందగలవు యెవనిని నీవు శరణుఁగోరగలవు? అది ఘ
 నమయిన వాక్యము వినబడుటను వాడెప్పుడును గమనింపడా? పాప
 మువలన భీతి నొందినప్పటికిని ఆయన యందు శతఁగు జొచ్చుము;
 ఆయనవలన మోక్షమును పొందుటకు యిచ్చగింపుము, ఆయనన్ని
 ధియందు దుఃఖంపుము. పాపముగల హృదయము నహితము ఆయన
 నుండి వేరై యుండజాలదు కొండ గుహలలో నయినను, అడవియంద
 యినను, సముద్రములోనయినను, పాపి యెచ్చట నుండినప్పటికి దేవుని
 రాజ్యమునుండి వాడు పారిపోజాలదు, ఆయనయందు శరణుజొచ్చిననే
 తప్ప తన హృదయముందలి భీతినుండి విడుదలజాలదు. కావున, నీవుపా
 పముచేసినప్పటికి ఆయననుండి పారిపోవద్దు ఆశోకడను అనుతాపము
 లోకడను నిండినహృదయముతో ఆయనయొద్దకు వెళ్ళి (ప్రార్థించు)ము;
 నిన్ను నీవు అఢోగతిన పొందించుకొంటిని ఆయనతో చెప్పము; ని
 న్ను చేర్చుకొనుటకు ఆయనను అడుగుము నీహృదయము అంధకారము
 లో ముగియున్నదని ఆయనతో చెప్పము జ్యోతులకు జ్యోతియైన ఆ
 యనను నిన్ను అంధకారమునుండి, లేజవదేశములోనికి తీసికొనివచ్చుట
 కు అడుగుము అగమ్యమయిన పాపమునుండి నిన్ను ఆయన తప్పించుట
 కు మాత్రమే ఆయనవలన వెయ్యిశిక్షలను పొందుటకు సిద్ధముగను యి
 వ్తముగను వున్నాననియు ఆయన అనుగ్రహముతో కూడిన ముఖము
 తనకు చూపబడవలెననియు ఆయనతో చెప్పము అంత అనుతాపము.

తోడను ఆశతోడను కూడిన హృదయముతో ఆయన దయతోటకు నీ
పు పాధికంచిన పెడల నిశ్చయముగా ఆయన కరుణాగృష్టి నీమీద
వహించును నీసానుతాపహృదయము నిశ్చయముగా శాంతిని పొం
దొందెను. పాపముచేయువారును, అజేనమయమున. దేవునియందు
శరణమునకై వెదుకకుండువారును, దేవుడులేకుండిన పరలోకము లేకుం
డిన బాగుగనుండునని భ్రమింపవచ్చును; అట్లే ఆనన్యకమును కలిగించు
కొనుటకు వారు తప్పనిస్థాంతముల నేర్పఱుతురు. అట్టి ఆత్మహంతకు
లుమాత్రమే భగవంతుడు తమనుండియు తాము భగవంతునినుండి
యు వేరైయుండవలయునని యిచ్చుచుండురు భీతితోడను పాపము
తోడను పూరింపబడినవారయి వారిహృదయములయందు యెటువంటి
స్వర్గభాసం జీహములను కలిగివుండురు. అయ్యో! వారిహీనత్వమునకు,
ఓవ్యభాజన్యలారా! వారిహృదయము భగవంతుడులేడని నమ్ముటకు
యెట్లును సిద్ధపడియుండలేదు; అయితే వారు అంధులయ్యేయుండురు
ధర్మమునకును అధర్మమునకును సాక్షి భూతుడయిన పరమేశ్వరుడు జీవ
ముగలదేవుడైయున్నాడు; అయితే మాయాభాషణమును గమనించుట
కు వారు జాగరూకులై యుండలేదు. వారిహృదయములలో భయము
పుట్టుచున్నది. అయితే పాపములను శిక్షించువానికివారు భయపడుట
లేదు మనతొడ్డియైన దేవుడు తనశరణమును పొందుటకు పిలుచుచు
న్నాడు అయితే అయనపిలుపును వారు వినుటలేదు ఆయన శిక్షల
యొక్క భయమువలన నీవు మరలుదువా? లేదు, యెప్పుడును అట్లు
చేయవద్దు ఆయనశిక్షయొక్కటియే తగిన జాపధమైయున్నది. ఇప్పు

తీసుండియు ఆయనశరణుజొచ్చుము; నమస్తబ్ధానందీయు సమస్త
 భయములనుండియు నీవు విముక్తిజేందుగువు నీయాత్మ తిరిగి ధర్మము
 నడు కిరణములచే ప్రకాశించుచుండును; నీమనస్సు భగవత్కేధలవై
 ఆకర్షించబడును; నీవు ఆపరిశుద్ధ ఆత్మయొక్క సహవాసమునకు తగి
 యుందువు. మరణము నిన్ను సమీపించుచున్నప్పుడు ఆ ఆసన్నకాల
 మందు దేవుడు నీయెదుట నిలచినప్పుడు మీహృదయములలో యేమి
 భావించుకొందురు ఒకడు దుష్టమార్గములలో దేవునినుండి వేరై
 కొంతకాలమువరకు తిరుగుచుంటిననియు, అంతట తనకు మోక్షముల
 భించు ఆశలేననియు తలంచును. అయితే దేవుడు తనకరుణను చూపిం
 చెను ఆయన అనుగ్రహమువలన దేవునివైపు వాడుతిరిగెను లేనియె
 డల వాడెంత వ్యధుడై యుండెడివాడు. తిరిగి మరియొకడు నాగతి ఇ
 ప్పడు యేనుగును? ఈకుఘముయొక్కయు బాధయొక్కయు భారము
 ను నేను వహించజాలను నే నెచ్చటకు వెళ్ళునుంటిని నేనేమైపోదు
 ను? అయ్యో! నాఆత్మనుగూర్చి నేను ఆలోచించలేదు నాకిష్టముండి
 న భక్తిమార్గమందే నే నెన్నిపర్యాయములు ప్రవేశించవలసి యుర
 డెను; అయితే నేనువాటిని నిరాకరించితిని, యెంతయుచుగా దేవుడు
 నన్ను హెచ్చరించెను అయితే నేను వాటిని లట్టి పెట్టలేదు నాగతియి
 ప్పుడేనుగును? మరణకాలము దూరముగానున్నదిని భయపడదు లే
 దు, దానికి పూచియేమియు లేదు. ఇప్పుడు నీవు విషయ సుఖములను
 ఆనందింపవచ్చుననియు నృథావ్యములతో మతమును ఆచరింపవచ్చునని
 యు, ఆకాలములో భగవంతుని సేవచేయవచ్చుననియు, ఆలోచించ

నద్దు. లేకు ఈదినమున చేయగలిగినదేదియు లేవటికి యెప్పుడును వుం
చవద్దు పాపము మనము అవకాశములను యిచ్చినప్పుడు బలపడును,
ఏశోధనలయినను నీవిప్పుడు జయించగలిగినయెడల యే దుష్టేచ్ఛనయిన
ను నీవిప్పుడు వారింపగలిగినయెడల పృస్తుతము దానిని తృప్తిపఱచి త
దనంతరము నిగ్రహింతునని తలచవద్దు అట్టివాంఛ వుండుటవలన పాప
ము నిన్ను విడువలేదనుటను ధృవపరచు చున్నది నీమనస్సు దుష్టతలం
పునుండి విడివడలేదని సాక్ష్యమిచ్చుచున్నది ఆపరిశుద్ధతయందు యేనూ
త్రము అయిష్టముగల మనుజుడయినను దానినుండి విడిబడకుండ తన
కు తాను నెమ్మదిని కలిగియుండ గలుగునా తన అపరిశుద్ధతయందు
ఒక్క-నిమిషమయినను సుఖపడుటకు వానికి సాధ్యమగునా కావున పా
పమునుండి విడివడకోరువాడును తనయందలి పరాజయమునొందిన ధర్మ
ము తిరిగి జయమునొందవలయునని యిచ్చించువాడును తక్షణమే దేవు
నియెదుట ప్రార్థనకు మొదలుపెట్టవలయును తాను తాప హృదయ
ముతో ఆయనయెదుట దుఃఖపడనిమ్ము అంతట వానిహృదయము బా
ధలనుండి తొలగింపబడును పాపము వానియందు ఆకర్షణను పోగొ
ట్టుకొనును సాపబాధ వానికింక నేమాత్రమును వుండదు అంతట దేవు
డు తననుండి దూరముగా నుండవలయునని వాడింక నేమాత్రమును
కోరడు అంతట వాడు ఒకప్పుడు దేవునికి దూరముగా నుంటిననియు
మానవుడు దేవునితో నుంచవలసినంత సమీప బాంధవ్యమును వాడు
అప్పుడు వుంచలేదనియు అప్పుడు వాడెంత నిష్ప్రయోజన మయినట్టియు
అపరిశుద్ధమయినట్టియు జన్మమును గడపుచుండెననియు వాడుబలమైన
దుఃఖమును కలిగియుండును అయితే ఇప్పుడు దేవుని అనుగ్రహమువల

న వాడు ఆయననుచూచెను దేవుడు తన కరుణయందు తనను తాను
 వానికి కలుపుకొనెను అంతట ఇతరు లెన్నటికిని అనుభవింప జాలనట్టి
 శాశ్వతమయిన శాంతిని తమ ఆత్మలయందు స్వయముగా దర్శించెడి
 యాబుషులు కలిగియుందురని వాడు తన అనుభవములో తెలిసికొనును
 అంతట వాడు దేవునినుండి తాను వేరై యుండిన కాలములో తన స్థితి
 యెంత నశ్వయముగా నుండెనో గమనించును అయితే ఇప్పుడు వాడు
 దేవునివైపు తిరిగినందున ప్రతిపస్తువును చంద్రకాంతివలె ప్రకాశించుచు
 న్నది సమస్తమును పౌశ్యప్రదముగను ఆనందవాలుకముగను వున్నది.
 ఈరెండు స్థితులకును యెంత విశేషమయిన భేదముకలదో వాడుచూచు
 చున్నాడు వాడు దేవునినుండి వేరయియుండినప్పుడు వాడేవిధమయిన ను
 భమును అనుభవింపలేదు ఇప్పుడు వాడు తన ఆత్మయందు దేవుని దర్శిం
 చుచుండే గావున కష్టములనలన బాధింపబడుటలేదు వెయ్యిమంది శ
 త్రువులు బయటనుండి వచ్చిని బాధింపవచ్చును అయితేయెవరును వా
 ని ఆత్మశాంతిని హరింపజాలదు యేలనన తన ఆత్మయొక్క ఆనంద త
 మమైనవనమే శ్వరనియాడు వాడు శరణమునుపొందియున్నాడు వానికి
 దుఃఖముయొక్క బాధలేకు మరలబాధయగులేదు పాపబాధలు వానిని
 వమీరినవా వు వాడు దుఃఖమునుండి విడివడుచున్నాడు పాపమునుం
 డి తొలగిపడడి మరలబాధయగును అలాచిక్కట్టెడి యనేక బంధముల
 నుండి నిమిత్తుడయి వాడు శాశ్వతమగుచున్నాడు మనకు ఒక్కడే ర
 క్షకుడును సమస్తజీవులకును అంతరాత్మయు తేలికత్వమునలన పలువిధ
 పృష్టకచనకలకము నైనను మనశ్శాంతి తన ఆత్మలయందు క్రత్యక్షము
 గా దర్శించెడి యీజ్ఞానులుమాత్రమే యితరులెవ్వరును బొందజాలని శా

శ్వతాసందమును యనుభవించుటకు ఎవడుమాత్రము అచంచలుడో సమస్తజీవులకును యెవ్వడు ఒక్కడేయైన పాపదాతయో యెల్లకోర్కెలను తీర్చువాడెవ్వడో అట్టి పరమాత్మను తమ ఆత్మలయందు ప్రత్యక్షముగా దర్శించు జ్ఞానులు మాత్రమే ఇతరులు భాగించుకొనజాలని శాశ్వతమయిన శాంతిని యనుభవించుటకు “తమ ఆత్మలయందు ప్రత్యక్షముగా దేవుని దర్శించువారు” యనువాక్యము బలముగా చెప్పబడెను మన యెదుటనుండి ప్రతికాశము యొక్క కిరణములయందలి దేవుని మహిమ ఒకపిభక్తుగా స్పష్టమగు దూరమునుండి అయియున్నది మన ఆత్మయందు ఆయనను దర్శించునపుడు మాత్రమే ఆయనను సమీపముగ చూచుచున్నాము యీ పూజాగృహమందు ఆయన అస్తిత్వమును చూచుచున్నాము అయితే ఆయన మనయెదుట యింతకింకెను సమీపమునందున్నాడు మన ఆత్మల మధ్యమున ఆయన నివసించుచున్నాడు మన దేహమే దేవాలయముగాగల ఆయనే సర్వస్వతంత్రుడగు దేవుడు బ్రాహ్మమున ఆయన స్వరూపమును సందర్శించుట ఆయనను దూరమునుండి చూచుట మాత్రమే అయివున్నది ఆయనను మన హృదయములందు చూచునప్పుడు మాత్రమే ఆయనను సమీపముగా చూచుచున్నాము దేవాలయమునంటి యీ దేహమునకు ఆయనే దేవుడు ఆయన మన స్వంత సొత్తు అయివున్నాడు గాఢపరమాత్మ, అగ్ని, సూర్యుడు యెల్లరకును సామూహ్యపరమోజనమునకు వలెనే ఆయన సర్వలకును సాధారణసొత్తు మాత్రమే గాక మనలోని ప్రతివానియొక్కయు ప్రత్యేకపుసొత్తు అయివున్నాడు ప్రతి ఆత్మయు ఆయనతో ప్రత్యేకసంబంధమును గలిగియున్నది ఆయన ప్రతివానియొక్కయు పరిభువై యున్నాడు ఆయన ప్రతివానియొక్కయు కలదేవతయైయున్నాడు

డు నాతండ్రి, నాతల్లి, నాసోదరుడు, నాసోదరి వీరందరు నావారు అని నేను పిలుచులాగున దేవుడు నాదేవుడై యున్నాడు ఆయనహృదయము నకు శ్రద్ధవై యున్నాడు “యాడిదరమంతరంకృతే ఆఘాతస్యాభయాం భవతి” ఆయనను కొంచెము దూరములో చూచువాడుసహితము భయముననుండి విడిపింపబడడు అయితే మనము ఆయనను మనఆత్మలయందు దర్శించునప్పుడు ఆయన సమ్ముఖమునందు శమస్త భయమునుండియు మనము తొలగింప బడుదుము ఆశ్చర్యము ఆయన స్వరూపమును బాహ్యంతరములయందెల్లచోటులను మనము చూచుచున్నాము మనకన్ను తెరిచినపుడు మనము ఆయనను మనచుట్టును అంతటనుచూతుము మనకన్నులు మూసికొనినపుడు మన మాయన స్వరూపమును మనలో తనను తాను తెలుసుకొనుచున్నట్లుచూతుము “ఏకమేవాద్వితీయంబ్రహ్మ” రెండుగాక ఒకటేయైనది బ్రహ్మము.



4 వ ధర్మోపదేశము.

“హిరణ్మయే పరోశోశేవిరజం బ్రహ్మనిష్కళం”

పరమేశ్వరుడు ఆత్మయనెడు శ్రేష్టమయిన హేమపంజరమునందు నివసించును

మనదేహమే పట్టణముగాగలిగిన, ఆదేవుడే ప్రభువని మనమిప్పుడు వినియుంటిమి ఆయన మనలో స్రవణానియొక్కయు కులదై వశమని

యు, మనభూత్మల కాయన యంతరాత్మయనియు, యెవరాయనను
 తమ యాత్మలయందు దర్శించెదరో వారుమాత్రమే ఆయనను నిశ్చయ
 ముగా చూచుచున్నారనియు ఆయనను తమ హృదయములందు వెద
 కువారు వారి ప్రయత్నములయందెప్పుడును విఫలము నొందులు కార
 నియు మన మింతవరకును వినియుంటిమి అయితే యొక్కొద్దీనుంది ఈ
 పరికారముగ ఆయనను వెదకుచున్నారు బాహ్యసంశ్లోషములలో ము
 నిగి యనేకులు తమను తాము మఱికురు యింద్రియములత్పత్తికై వా
 రు ననుస్తమును ధారపోయుదురు మన మాయనను బాహ్యమున యె
 న్నటికిని చూడలేము ఆయన ఆ స్తిక్యము ఆకసమంతటను పూర్ణము
 గ వ్యాపించియున్నది అయితే ఆయనకు అక్కడజూచుట ఆయనను కే
 వలము సమీపముగా చూచుటకాదు సృష్టియంతటిలోను ఆయనప్రతి
 ములుమాత్రమే కలవు అయితే ఆత్మయందు ఆయన నిజమయిన ఆత్మ
 ను మనముచూడగలము సృష్టియొక్క సాందర్యమునందును, దైవప్ర
 భావమునుగలిగినమానవ ముఖవర్చస్సునందును, నీతిమంతుల సత్ప్రయ
 త్నములయందును ఆయనస్వభావముయొక్క ప్రతిబింబములను మాత్ర
 మే మనము చూచుచున్నాము కాని ఆత్మయందు ఆయన నిజమయిన
 ఆత్మవసించుచున్నది అచ్చట ఆయన తనంతటతాను సత్యస్వరూపుడు
 గాను, జ్ఞానస్వరూపుడుగాను, అనంత స్వరూపుడుగాను, తెలుపుకొను
 చున్నాడు “సత్యంజ్ఞానమనంతమ్” అచ్చట ఆయనశాంతస్వరూపుడుగ
 ను, మంగళస్వరూపుడుగను, రెండుగాక ఒక్కడేయైన దేవుడుగను,
 చూపించుకొనును “శాంతంశివమద్వైతమ్” ఆయన ప్రతిబింబములె
 చ్చటనుకలవు మాతృప్రేమ, సోదరప్రేమ, పతివ్రతయైనభార్యయొక్క

పరిశుద్ధమైన ప్రేమ, ఇవి ఆయన ప్రతిబింబములుమాత్రమేయై యున్నది
 అయితే ఆయన నిజమయిన యాత్మ ఆత్మయందు తెలుపబడును ఆత్మ
 యనేడి ఆశ్రేష్ఠమయిన హేమపంజరమునందు ఆయన ప్రత్యక్షముగని
 వసించుచున్నాడు. అచ్చట ఆయననత్యస్వరూపుడుగను (పేమా స్వరూపు
 డుగను. శాశ్వతస్వరూపుడుగను తెలుపుకొనుచు; సృష్టిఆయనమోటుప్ర
 తిబింబమైయున్నది. ఆత్మయందునలెకే అంతస్పష్టము యెచ్చటను, ఆయ
 నపరిశుద్ధమైనట్టియు, నిరాకారమైనట్టియు, సుందరమైనట్టియు స్వరూప
 ముకనబడను ఆయననుహృదయమందు వెనకునాడుయెన్నటికినితనప్రయ
 త్నమునందు విఫలమనోర్ధిధుడు కాదు అయితే ఆత్మయందు ఆయన స్వ
 రూపము యెట్టిదిగానుండును? అచ్చట ఆయన దేనిధముగ నున్నాడు
 తానున్నాడని భావించునంత స్పష్టముగ దేవుని తాను చూడలేననియు
 తనదేహమందు తానువున్నాడని గ్రహించునంతగా ఆయనవునికిని తెల
 సినకొనజాలననియు యొకడుచెప్పనచ్చును ఏయాత్మ అయితే దేవునివల
 నకలిగినదో, ఏఆత్మ దేవునికి గేగామీతానుగానున్నదో, ఆఆత్మయం
 దు ఆయనను వాడు బాడలేడు అట్టిజనులు మనమాయనను చూడవ
 లసినవిధమున ఆయననుజూడరు అంతములయిన వస్తువులకు ఆధారమ
 యినది అనంతమయినదొక్కటియేయని మనజ్ఞానము చూపించును
 మానవాత్మ అదికారణమునుండియు, ఆధారమునుండియు, భేదంబుబడ
 జాలదు నాకాధారుడయిన ఆయననుండి సేనెట్లు చేరుగా నుండగలను
 మనమాచెట్టును శాఖలతోడను, పుష్పములతోడను, ఫలములతోడను
 చూచుచున్నాము భూమిలో లోతుగాకప్పుబడి యున్నప్పటికిని దానికి
 పేర్లులేవని మనమనుకొనగలమా? ఇదేవిధమున మనయంతముగల ఆ

త్తే ఆయాదికార్యము లేక యుండబాలకు నన్ను నేను క్రిమముగా తె
 లిసికొననప్పుడు నేను బుంతిసుకలవాడననియు, యొకరిమీద యాధార
 మగలవాడననియు, నేను ఆధారముగానున్న యొకగొప్పశక్తి నాకతీత
 మైయున్నదనియు, నాకు తెలియను క్షిణానమువలె చూడుము అది
 యెంత స్వల్పమయినదియు హద్దుగలదియు అయివున్నది అయితే అది
 కూడా అంతమైనజ్ఞానమును తెలుపుచున్నది. నీయిచ్చయొక్క స్వభా
 వంకి చూడుము యెంతస్వతంత్రమయినదగాను అయితే యెంత హద్దు
 గలదిగాను అడివున్నది అది ఆఘోరమైనయిచ్చయందు ఆధారముకలది
 గా తెలిసికొందువు ఆ అనంతమయిన శక్తిని ఆధారముగా గలిగినప్పు
 డు నీయందు స్వతంత్రముయొక్క చిహ్నములను నీవుకనుగొందువు నీ
 యందలి గౌరవించునట్టియు, భక్తి కనుపరచునట్టియు ప్రేమించునట్టి
 యు శక్తి అనువిమర్శించుము ఆ అనంతమయిన శక్తియందుమాత్ర
 ము వు చబడిన సేతపు అవి యెన్నడును తృప్తిజెందవు ఆవుత్తమమైన
 యాత్మయందు నీయాత్మ యంతయు యాధారమయినట్లుగా నీవు భావిం
 పుము. ఆ యాత్మతో నాని యాధికారమును దాని యాధారమును
 నీవు కనుగొందువు సమస్తసమస్తములును యవకాశము యాధారముగాగ
 లిగియున్నట్లు సమస్తసమస్తములును సమస్తఅవకాశమును దేవుని యా
 ధారముగా గలిగియున్నవి బండికటలు బండియొక్క చక్రమునకున్న
 యిరుసుకకున్న యాధారమయినట్లు అయినాశేయైన పరమాత్మయం
 దు మానవాత్మ యాధారమును కలిగియున్నది ఇదేవిధమైన సమస్త
 భూతములును, యెల్లభుతములును, అన్ని జాతువులును పరమాత్మయం
 దు వానివునికి యాధారముగాగలవి మానవాత్మ యు పరమాత్మయు

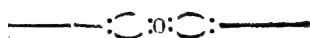
పీని రెంటికి సమధ్య అవకాశములేనంత ఒకదానికొకటి యంతదగ్గరగా
 నున్నవి మానవాత్మకును పరమాత్మకును గల సంబంధము అంతముఖ్య
 మైనదైయున్నది ఆధారము కలగింపబడి ఆధారభూతుని మనము తెల
 సికొనగూడదా? ఆయనను తన హృదయమందు జూచువాడు సమానాధి
 కాద్వితీయుడయిన షరమేశ్వరుని సమస్తమునకును తనకును ఆధారభూ
 తునిగ చూచును మానవాత్మయు పరమాత్మయు రెండును కలిసియుం
 డును ఆరెండును యొకదానికొకటి మిత్రులైయున్నవి ఇవియొకటి ఆధే
 యముగను యొకటి ఆధారముగను, యొకటి సుఖములను యనుభవిం
 చునదిగను, యొకటి ఆనందమునిచ్చునదిగను రెండునుకలసి యెల్లప్పుడు
 ను నివసించుచున్నవి ఆయనతో మనసంబంధమెంత సామాన్యమయిన
 ది! భగవంతునితో సంబంధమెట్లు సాధ్యమగునని యెవరయినను అడ
 గవచ్చును మానవుడుమానవునితో సహవాసమునుమాత్రమే యనుభ
 వించగలడు అయితే అయ్యో అవినాశియు శాశ్వతుడునయిన ఆమహా
 నుభావునికిని అల్పజీవులును, అంతకంటె నెక్కువగా యనేక కొరతల
 వలనను కష్టములవలనను యిట్టిపడుచుండెడి మనకును యెంతగొప్ప
 శేదముండియున్నది అట్టిజనులు భగవంతుని పుష్కలస్థ స్వరూపమును,
 తమ అల్పత్వమును జూచునప్పుడు భగవంతుని సన్నిధానమునకు పోవు
 టకుజంకుదురు అయితే సహవాసముననేమి? కలసియుండుటమాత్రమే
 దూరముగావస్తువులతో మనముకలిసి యుండజాలము అయితే మనక
 తిశమీషముననుండువానితో కలసియుండుటకు కష్టమేమి? అంతదగ్గర
 గానున్న వానితో మనమేల కలసియుండకూడదు? ఆధేయమాధారము
 నుండి వేరైయుండగలదా? పూర్వకాలమందు ఋషులాయన సహవా

సమునుబొందియుండిరి వారాయనను హస్తమందుండు అమృతఫలమని
 వణికించియుండిరి నేనీమధును నాచేతితో పట్టుకొనగలిగి నట్లాయనను
 నాయాత్మతో గ్రహింతును మన యాత్మలు స్పర్శవలన నాయన పుని
 కిని గ్రహించునంత దగ్గరగా మన కాయన పున్నాడు అవి యెల్లప్పుడు
 ను ఆయన సాన్నిధ్యమున నివసించుచున్నవి మనకాయన యంత దగ్గర
 గానున్నప్పు డాయనతో మనమేల కలసియుండ గూడదు ఇంతకంటె
 నేది సహవాసమైయున్నది నిష్క-పటములయిన హృదయములతో మ
 న మాయనకు ప్రార్థనల నర్పించుచున్నాము ఆయన వాని నాలకించు
 చున్నాడు మనకు ఆయన సలహాల నిచ్చుచున్నాడు ఆయన మధురమ
 యినవాక్కులను మనము వినుచున్నాము ఇది ఆయనతో నివసించుట
 కాదా నేనాయనతో మాట్లాడినపుడెల్ల నాయన వినుచుండును నాకా
 యన యిచ్చెడు యాజ్ఞలను నేను వినుచుండును ఆయనతో నివసించు
 టింతకంటె నేమైయుండును నేనాయన సుకరమును ముఖమును చూ
 చుచున్నాను నేనాయన వివేకములయిన సలహాలను వినుచున్నాను నా
 ప్రార్థనల కాయననుండి పుత్రపుత్రుల పొందుచున్నాను ఆయనతో ని
 వసించునంతకంటె నేమైయుండును మన మాయన సహవాసమును పొం
 దలేమని చెప్పెడివారు కొంచె మాలోచించినట్లయిన నాయనతోవలెను
 జీంకెవనితోడ నట్టినసహవాసములను కలిగియుండజాలమని వారు చూ
 తురు ఆయన సలహాలు మాటలమూలమున నెప్పుడును చెప్పబడవు అ
 యిన వానిని మనము గ్రహింతుమా ఆయనతో నివసించుటకు మన బా
 హ్యేంద్రియముల సహాయమక్కరలేదు మన నేత్రములును శోత్రములు
 ను అవశికి సవసరములేదు నేత్రశోత్రములు లేక ఆయన సమస్తములు

జూమలాగునను వినులాగునను మనముగూడ సదేప్రకారముగా మననే
 తల్లిములతో కాకున్నను మన మాయనను చూచుచున్నాము మనశో
 తల్లిములతో గాకున్నను మనమాయన మధురవాక్యముల నాలకించుచు
 న్నాము మనమాయన స్థు ప్రత్యక్షముగా దశేంచు నప్పుడును యా
 యను వాక్యము లాలకించి యాయినను స్పర్శించునప్పుడును మనమాయ
 నతో కలసి నివసించుచున్నామని చెప్పటచేతికంటె మన యభిప్రాయ
 ముల నెట్లు స్పష్టముగా చెప్పగలము ఆయన మధురసమువలెనున్నా
 డు మానవు డాయనను బొందినపుడు మాజీవోవును సేత్రములు లేక
 జ్ఞానసహాయమున మన మాయనను చూచులాగునను స్పృహేంద్రియ స
 హాయములేక మన యాత్మకలన మన మాయనను స్మరించులాగునను
 మన భసనేంద్రియ సహాయ మక్కర లేకనే సశ్వరిమైన ఆనందసమును
 మనము దుచిచూడవచ్చును మనయాత్మకల నాయన యసమానమయిన
 శ్రేమయ్యుడును ఆనందమునందును ముణిగియున్నవి ఆయననిర్మలానం
 డము మన యాత్మకలయందుస్థివించునపుడు ఆయనను మధురరసమని పి
 లుచుటచేత సహితము మన యభిప్రాయములను తగినంత వివరముగా
 వెల్లెబ్బజాలము వరసమును దానివంటిది కాదు అది నిరుపమానము
 అయిన సహజానము సనుభవించునపుడు మన యింద్రియ సహాయ మ
 క్కర లేదు ఆయన మన యింద్రియ గ్రహణమున కతడుడయియున్నా
 డు అట్లే ఆయన సహజానము సనుభవించుటకూడ నైయుండదు
 నవాత్మక యాయనను స్పర్శించునప్పుడును ఆయన కరుణా ముమును
 చూచునప్పుడును ఆయన యాజ్ఞలను వినునప్పుడును ఆయన శాశ్వతత్వ
 మునడి రసమును గ్రోలు నప్పుడును సేత్రములయొక్కయు శ్రోత్రముల

యొక్కయు యితరేంద్రియములయొక్కయు సహాయ ముక్కురలేకుండుట
యనకును మనకునుగల సంబంధ మొత్తసహిషణ్యముగా నున్నదన యాంతు
నకును మన యాత్మకును మధ్య సేవకా/నము మనకావలసినదే.
యేలనన రెండును స్థలాతీతములయి యున్నవి మన యాత్మ యెట్లున్న
దను యాయనతోకలిసి యున్నది ఆయన ప్రతిబింబములను యాత్మవలన
తటను యెట్లున్నవో యాలోచించుట నిశ్చయముగా భువనమున దృష్ట
ప్తియై యున్నది ఆయన యానందస్వరూపమాయొక్క చిహ్నము కృత్రి
యందలి సాందర్యమునందును మానవుల సత్త్వవర్తనమునందును బింబ
ప్రేమయందును యెట్లున్నవో కనుగొనుట భువనమున తృప్తియై యు
న్నది అయితే మన హృదయములయందాయనను దర్శించుట మనగొ
ప్ప స్వాతంత్ర్యముయి యున్నది ఆయన ప్రతిబింబములను బాహ్యము
న జూచుచున్నాము అయితే ఆయన నిజమయినయాత్మ మన హృద
యములయందున్నది మన నాయన నక్కడ చూచునప్పు డాయన న
చ్చట మధుర రసమే యైనట్టును ఆనందకారణుడయినట్టును భావించు
ము ఆరసముయొక్క సారమును మనము గ్రహించునప్పుడు మన మెం
త సంతోషము గలిగియుండుము మన మిచ్చట యేమేమి యనుభవించు
చున్నామో వాని నాయన దయనల్ల పొందుచున్నాము వాయుప్రవ
హమును సూర్యుడును చంద్రుడును ఆయన గొప్పగానములగు నవి
బంచిపెట్టుచున్నారే అయితే ఆయన మనయాత్మలయందున్నవింబ
నునప్పుడు మతాకేనస్తువునందును కనుపరచబడినంత ప్రాంతము
యాయన చూపించుచున్నాడు ఆయన శుభకరమగు ముగియ
కట్టెలుపుచున్నాడు మన కాయన ప్రేమను పొందించుచున్నాడనియుండ

న ధర్మమార్గములందు మనల నిలుపుచున్నాడు దీనియందు యాయ
నకును మనకునుగల ముఖ్యసంబంధ ముండి యున్నది ఆయన మనకిచ్చె
డి యన్నివరముల లోపలను యిది శ్రేష్టమయినది ఆయన మనలను శా
శ్వతత్వమునకు వారసులుగా చేసినను నదే మన ఉత్తమమయిన స్వాతం
త్రీయమయి యున్నది ఆశ్చర్యము ఇచ్చుటసహితము యాయనయే మ
నకునమయిన యభివృద్ధియనియు మన యొక్కటియైన మార్గమనియు
మన పుత్రముడయిన స్నేహితుడనియు మన శ్రేష్టమయిన యానందమ
నియు మన మెరుగుదుము



5 వ ధ్యాయ పదేశము

“నచక్షుషా గృహ్యతేనాపి వాచానాస్యైథేవై స్తవసా కర్మ
గావాః జ్ఞానప్రసాదేన విశుద్ధ సత్య స్తతస్తుతః పస్యతే నిష్కళం ధ్యాయ
మానః॥ పరమేశ్వరుడు నేత్రములచేతగాని వాక్కుచేత గాని యితరేం
దియముల వలనగాని తపస్సుచేతగాని కర్మచేతగాని గ్రహింపబడనేర
దు అయితే నిర్వికారమయిన ధ్యానమూలమున మనశ్శుద్ధికలనాడు ఆ
యన ప్రసాదించిన జ్ఞానమువలన తెలసికొననగును

మన యాత్మకును పరమాత్మకును గల సంబంధ మెట్టిదో మన
మాయన సహవాసము నెట్లునుభవింపగలమో మనమిదివరకు వినియోం

తీమి ఆయన మన బాప్యోంద్రియమునకు గోచరింపకున్నచో ఆయనమన
 న యాత్మలయందు తెలుపుకొనునట్లు జ్ఞానస్వరూపముగ నే చూచున్నా
 మనియు ఆయన మన శ్రోత్రేంద్రియమునకు గోచ్యము కాకున్నను
 ఆయన యాజ్ఞలను సలహాలను వినుచున్నామనియు ఆయన సర్వేంద్రి
 య గ్రహణమున కతీతుడయినను ఆయనసత్యజ్ఞానానంద స్వరూపమును
 మనము గ్రహింపగలమనియు శాశ్వతత్వముగను ఆనందస్వరూపముగను
 అవతరించి యాయన మధురరసమును త్రాగుటవలన మనముత్య ప్తినొం
 దుదుమనియు మఱియు ఆయన బాప్యోంద్రియములచే గ్రహింపబడకు
 న్నను ఆయనకును మనయాత్మలకును సన్నిహిత సంబంధముగలదనియు
 మనమితవరకును తెలిసికొనియుంటిమి మనము ధ్యానమందు నిర్వికల్పు
 లమై అట్లు మనలను పరిసిద్ధపరచుకొనినప్పుడు మన ఆత్మలయందాయ
 నను ప్రత్యక్షముగాజూతుము ఆ మహిమాన్నతపురుషుని సహవాసము
 ను మనము అనుభవించునప్పుడు మన యల్పజీవములు ధన్యతను పొం
 దింపబడును ఆయన జ్ఞాననేత్రము మనమీదను మన నేత్రము మీదను
 పరిసరించుటను మనము చూచునప్పుడు మనకును ఆయనకును సహవా
 స ముండియున్నది ఆయన నొక్కసారి గ్రహించుటకు శ్రయత్నింపుము
 జ్ఞానదృష్టివలన నీయాత్మను వున్నతస్థితికి తీసికొనిరమ్ము అంతట నీవు
 భగవంతుని చూపును గమనింపగలవు. ఆయనచూపు ప్రియమైన దృ
 ష్టియై యున్నది ఆయన శ్వభావము ప్రేమయే గనుక నాస్వభావమును
 అట్టిదే అయివున్నది ప్రేమయనెడు నేత్రముతో ఆయనవంకచూడుము
 అంతట ఆయన పూర్ణమైన ప్రేమను గ్రహింపగలవు అయితే అయి
 పముతోడను అశ్రద్ధతోడను సీవాయనను చూచినక్షణమే ఆయన శం

తనకు నధికునిగా కనుగొనజాలవు ప్రేమతో ఆయనవంక జూడుము.
 ఆయన నూతనస్వరూపము తెలుపబడినట్లు నీవు కనుగొందువు ప్రేమా
 బంధము మొకపై నున ప్రేమయుండుటతో తృప్తి నొందియుండదు పుణ
 యవైపును ప్రేమ యుండితీరవలయును మనయందుగల దేశ్యుని ప్రే
 మయే మనలో పతిగా ప్రేమను పుద్బవింపజేయును ఆయన తన నిరం
 తర ప్రేమను మనమీద నష్టించు చుండును ఆయనమీద మన అల్ప
 మాలగు ప్రేమాబింబువులను పరిపూర్ణమన మనము ధన్యులమగుదుమా
 అశ్రద్ధతోకూడిన దృష్టివలన ఆయన ప్రకాశచామమున ప్రేమను నీ
 వుగమవింపజాలవు ప్రేమా సమర్థిత మున పరిశుద్ధమున జ్ఞాననే
 త్రముతో ఆయనను చూచినప్పుడు మాత్రమే ఆయన ప్రేమ దృష్టి గ
 మవింపబడగలదు ఆయన దృష్టి మాత్రమే ప్రేమనంటిది యీ ప్రపంచము
 నంటిను మాత్రమే ప్రేమయందునలెచే దానిలో మించియున్నాడు ఆయన
 ప్రేమారసము సృష్టియం దంతటను ప్రతివాని హృదయమును ముంచివే
 యుచున్నది ఆయన ప్రత్యేకముగా ప్రతివాని వంకను చూచు చు
 న్నాడు ఆయన ప్రతి యాత్మయందును ప్రేమయొక్క యిచ్ఛను
 తీర్చుచున్నాడు ఈ ప్రపంచములో మరెవరును లేకుండిన ఆయన రాజ్య
 మునకు నేనొక్కడనే వారసుడనయి యుండును అయితే యితరుడెవ్వ
 డును లేనియెడల ఆయన వానంక యెల్లుచూచునొ సరిగా ఆదేవిధము
 న అసంఖ్యాకులయిన జనులలోనొక్కడనైన వానంక ఆయన యిచ్ఛుడు
 చూచు చున్నాడు రాజు తన ప్రజలను ప్రత్యేకముగా ప్రతివానిని స్వ
 తహాగ్గ యెరుగజాలడు అయితే యీ సృష్టిక సర్వస్విత యీ అనంతమై
 వ సృష్టితో తన నిడ్డలయందు ప్రతివానికిని ప్రేమాపాశము నందిచ్చుచు

న్నాడు మనము జన్మమైతి న యాదిగ మన కాధారమైన వానికిని యీ
 తామున సహితము ఈన ప్రపంచము మనయొడల చూపుచున్న వానికిని
 కృతజ్ఞతగల హృదయములతో జనమునందనము లర్పించుచున్నాము
 మన పూర్ణమున మనస్సును పూర్ణమున యాత్మను ఆయనక
 ర్పించుచున్నాము మన పుట్టుక మొదలు నునల రిక్షించుచున్న వానికిని
 మన మాత్రుగర్భము విడచిన దానిగ మనల ప్రేమతో జెంచి కానాడు
 వానికిని సాగిలపడుము ఆయన యీ ప్రేమ యెట్లు అవిచ్ఛిన్నించుచున్నది
 మన మీలోకములోనికి పూర్ణమున స్వతసిద్ధ జ్ఞానముతో రావేదు
 లుధకారావృతమయి ఖననుగు వట్టికెడ్డవలెనే మన మొకప్పుడు యేమి
 యు జెలిసికొనలేకుంటిమి అయితే మనము వెలుగుచూచునప్పుడు మన
 ల కొగలించుకొనుటకు ఆయన నెను మెటునుండివచ్చెనో మన మెరు
 గము అప్పుడు మనలగూర్చి యెవరియినను జాగ్రతి తీసుకొనునట్లు చే
 యుటకు మన చేమి సుగుణములను యేమి ఆకర్షణలను గలిగియుంటి
 మి అయితే భగవంతుడు ముందుగా మాత్రు వ్యాయమంకు ప్రేమ
 నువ్రుంచి యున్నాడు ఆప్రేమ అన్ని కష్టములనుండియు కనచమునలె అ
 ప్పుడు మనలయరక్షించెను మన ప్రాసంరక్షణమునికు మాత్రుస్థనము
 లయందు పాలను మాత్రు గృధరుమునును ప్రేమను వ్రుంచియున్నాడు
 యీ ప్రేమనలనను యీ పాలనలనను మన మొకప్పుడు పెంచబడి కా
 పాడ బడితిమి మన మాయన ప్రేమకొరకు ప్రాధికంచలేదు అయితే
 ఆయనయంతట ఆయనే తన ప్రేమను దయచేసెను మనకు పట్టులేనప్పు
 డు ఆయన పాలనుకల్పించెను మనకాయన పళ్ళను యిప్పుడు దయచే
 సెను యిదేవిధమున ఆయన ఆహారమునుకూడ దయచేయఁగా మనకు

జ్ఞానములేనప్పుడు ఆయన మనలను కాపాడెను మనకీర్త్యుడాయన జ్ఞానమును దయచేసెను ఆయన యింక మనకు రక్షణను కలిగింపడా మనము సహాయరహితులముగను దుష్టులముగను వున్నప్పుడాయన ప్రేమతో పెంచెను మనల నిప్పుడు విడచిపెట్టి యా ప్రేమ నింక దయచేయడా ఆయన అప్పుడు మన తండ్రియు తల్లియు సమస్తమును ఆగులాగున ఆయన యిప్పుడును మన తండ్రియు తల్లియు అయివున్నాడు అదేవిధమున శాశ్వతకాలము ఆయన మన తండ్రియు తల్లియు అయివుండును ఆయన ప్రేమను ఎదలివేయుము శాశ్వతజీవముతో మన మేమి చేయుదము మన మెల్లప్పుడును అశ్రద్ధగలవారమును అయిష్టము కలవారమును అయినచో యెప్పటికిని మనము తృప్తి నొందియుండగలమా ఆయన పూర్ణ ప్రేమను యంతకంతకు స్పష్టముగ మనము గమనింపగలిగిన కొలదిన మన మంత యధికముగ మన ప్రేమను ప్రతిగా చూపుతుండుము ఈ ప్రకారముగా మన జన్మమంతయు గడుపబడును మనకు జ్ఞానమును మతమును నేర్చి ఓర్పు తమయ నెడి అభేద్యమైన కవచమును కలిగించి యీలోకమందు కఠినమయిన విఘ్నాలలో ప్రవర్తించునట్లు చేసియున్నాడు మన మిక్కడనుంచి ఆయన శాశ్వతమయిన సహవాసమును అనుభవించుటకు మనము సిద్ధపరచబడుచున్నాము అందరమును ఆయనయెడల శ్రుతజ్ఞతను కలిగియుండము ఆయన మనయెదుట నున్నట్లుగా భావంతము ఆయనతో సరియైన సహవాసమును కలిగి యుండము యీవిధముగా మన జన్మములను ధన్యములుగ చేయుదము ప్రేమయనెడు నేత్రములలో ఆయన పరిశుద్ధమయిన ప్రేమనుచూడుము అట్టిపుష్కారము అట్టి స్నేహితుడును యింకెవరును యెట్లులేడో మనము నా

నికయి ప్రాధికంపకపూర్వమే మన కిష్టమగు యెల్ల వస్తువులను యెల్లు
 సమకూర్చునో మనము వానిగూర్చి కోరికను కలిగియుండక పూర్వ గు
 కోరతగిన యెల్లవస్తువులకును యెల్లు యేర్పాటులు చేయబడినవోచూ
 డుము ఆ యోగ్యులై పున ఆయన అమితమయిన ప్రేమకును మరియొ
 కివై పున యిచ్చట మానవ అల్పత్వమునకును మెట్టి గొప్ప తారతమ్య
 ము ఇతరులవలన నిరీక్షించవలసినదానికి సహితము మనము మోసపు
 చ్చబడుదుము బిడ్డవలె పెంచి మన మునలితనమందు మన కలడగా నుం
 డునని వీక్షించెడివానివలన సహితము మనకు కష్టములు కలుగును నిజ
 మయిన ప్రేమతో మన పూర్వాభ్యాసమును ఒక స్నేహితున కర్పిం
 తుము వాడుదానిని పొందినప్పు డనేక విధముల బాధించును మన మె
 క్కడ కృతజ్ఞతను నిరీక్షింతుమో అక్కడ మనము కృతజ్ఞతతో నెదు
 ర్కొందుము యెచ్చట మిత్రత్వము నెదుగు చూడుమోయచ్చట శత్రు
 త్వమును పొందుదుము ఈ ప్రాదుర్భావములతో యిచ్చట మన మెవరి ప్రేమ
 ను విశ్వసించగలము మన మెవనియందు నిస్సంగేహమయిన సన్మతము
 నుంచగలము నశ్య స్వరూపుడయిన పరిమేశ్వరుని ప్రేమను యాధార
 ముగా గొనినచే యీ లోకము మెక్కడ యెల్లకృతార్థములను మించియుం
 డగలము అందున ప్రేమనుండి మనము దూరముగా తొలగింపబడిన యె
 డల అయ్యో మన దురదృష్ట మొకటి యధికమై యుండెడిది ఎవరి నాధా
 రముగా గలిగి మాకు మరదానమైన పొందగలము లోకమందలి యీదు
 ర్భాలు యీస్వార్థపరులు వారి స్వవిషయములనుగూర్చి యేపని క
 లిగియుందుడు వాగు యిశ్వరమునకు కెట్లుపాడగలరు కాదు మ
 ర్భుల నాధారముచే నన్ముకొనిన మన షేమ మెక్కడ ఈ పరిశుద్ధ స్థల

శుండు దేవుని ప్రేమస్వరూపతను చూశుము. ఆయన ప్రేమను పెదజ
 ల్లుటవలన తల్లిన యందరి ప్రేమలయొక్క లోపములను తీర్చుచున్నా
 డు. మన కేమికష్టములు కలిగియుండినను మనహృదయమందెట్టి గూఢ
 ములుండినను మనమాయన సన్నిధానమునకుబోవుచున్న డవ్వయు బౌగు
 పర్చబడను. మనము దేనినాధారిముగాగొనబోయినను తుదకుమనము
 ధానియందు నిరాగులమైనచ్చేదము. అయితే మనదేవితమునకు శాశ్వ
 తుడియిన స్నేహితుడు మనతోయెల్లప్పుడు నున్నాడు ఆయన నాధార
 ముగాగొని మనము స్వతంత్రులమగుచున్నాము. స్వతంత్రుల జనయిన
 మానుషత్వము; అదియెప్పుడు సహితము మనకు భాషమైయున్నది.
 తదనంతరము దూఢిమునుండియు, పాపమునుండియు, విడిపించబడి మ
 నము స్వేచ్ఛగలస్థితిని పొందుదుము. అప్పుడు హృదయబంధములనుండి
 విడిపడుటవలన ధన్యులమగుదుము. సంతోషముల తరువారి సంతోష
 ములను, ప్రేమతిరువారి ప్రేమను మనము పొందుచుందుము. మనము
 శాశ్వతమైన అద్భుతమును పొందుచుందుము. మనయన్ని ఆశలకు నిదా
 నమయిన ఆయన సెప్పుడును విడచియుండినట్లు. ఆయన ప్రేమ నాధార
 ముచేసికొనునా; యాప్రకారముగా అన్నిరంగిములనుండియు, అన్ని
 బాధలనుండియు సర్వతోమండలపుకెమ్ము. ఆయనపు త్తముడై ప్రేమితుడు
 ను, మనము పూజించుదశి. దేవునిను, మనముచ్చకు పుత్రికాప్త విషయ
 మును ఆయిప్పుడు. ఆయనచున్నప్పుడు దర్శనమొచ్చునట్లు ఆయనను
 న హృదయములయందు శాశ్వతముగా నుండులాగున మన హృదయ
 మునుండి సర్వదా మీ ప్రేమానికి పాపము ప్రవహించులాగునను పు
 డవలయునని యిదియే ఆయనకు మనప్రార్థన స్తుతియైన్నది. మనమో

శ్రుమునకు ఆయనతప్ప వేరుమాగఁగఁమేదియు లేదు. ఆయన ప్రేమయే అంతయు అయివున్నది. ఓహోహా! పరమాత్మా నీశాశ్వతిత్వమునకు క్క ఆనందాంబుధి నాయాత్మ నోలలాడించుము. నీవుత్కృష్టేచ్ఛతో! యెల్లప్పుడును నాయుచ్చ యేకీభవించులాగున నీ ప్రేమాదృష్టియందు నాచూపుయెల్లప్పుడును నిలచులాగున అనుగ్రహింపుము. నీకు విరోధముగా నేరముచేసినప్పుడు వెయ్యిశిక్షల పొందింపుము. అయితేయెప్పుడును నన్ను విడువవద్దు. ఓపరమమిత్రుడా! నీవుశప్ప మాకు వేరుగతి లేదు.

దేవ ధ ర్మో ప దే శ ము.

“నత్రప్రసూర్యోభాతి సచంద్రతానకం । సేమావిమృతోభాతి కులో యనుగ్నిః । తమేవభాస్తముని భాతిసర్వం । తస్య భాసానర్వ మిదంవిభాతి”

పరబ్రహ్మము సూర్యునిచేత ప్రకాశింపచేయబడదు చంద్రునితో సమానములచేతను విశ్వజ్వలించేతను ప్రకాశింపజేయబడదు. ఈలగ్ని యే మిజేయగలదు సమాస్తమును దాని ప్రకాశము ననుసరించియే ప్రకాశించుచున్నది దాని ప్రకాశముచేతనే ఈసమాస్తమును ప్రకాశింపుచున్నది

ఓయుషిశ్రేష్ఠుడా! ఎవని మానసాగోచరమయిన అనంతస్వభావ

మే అనిర్వచనీయమో. ఎవనిని భక్తిగలిగి సత్కులగుజ్ఞానులు ప్రత్యక్ష
 ముగ దర్శించెదరో అట్టి ఆనందమే స్వరూపముగాగలిగిన అవి నిరంక
 యుడగు పరమేశ్వరుని నేనెట్లు తెలుసుకొననగునని, శిష్యుడు తనగురువు
 నడిగెను. నేనెచ్చట ఆయనను వెదకవలెను? ఎవరాయనను తెలుపగల
 రు? సూర్యుడాయనను తెలుపజాలడు చంద్రునిత్రములను విద్యు
 త్తలను ఆయనను తెలుపజాలవు. అంత నెట్లు యీ భూమియందలి
 అగ్ని ఆయనను తెలుపగలదు? అని గురువుజవాబుచెప్పెను. అచ్చట
 సూర్యుడును చంద్రుడును ప్రకాశించును అచ్చట అవియన్నయు అంధ
 కారమైయున్నవి. ఆత్మయొక్క జ్ఞానప్రకాశముచూత్రమే ఆయనను తె
 లుపగలదు ఆత్మయొక్క జ్ఞానప్రకాశముచేత మాత్రమే యీసత్య
 తేజము తెలుపబడగలదు. అప్రకాశముముందరి సూర్యకాంతియుచిం
 ద్రికాంతియు మరుగుపరచబడును ఆత్మయొక్క జ్ఞానప్రకాశమువలన
 మాత్రమే తూదివ్యవస్థయొక్క పృథుని కొంచెము కొంచెముగా
 చూడగలము ఆత్మప్రకాశమననేమి? పూర్ణమయిన అంతర్బిష్టచే
 నీహృదయమందు నిచూపు నిశ్చలముగాచేయుము; అంతటనే ఆత్మ
 ప్రకాశమననేమియో యెరిగెదవు. సూర్యుడగుచి న్నమించి నిష్పచల్లా
 ర్పబడిన తన వాత యొక నేయితెలుగు నిలచియున్నది? అదియే ఆ
 త్మయొక్క ప్రకాశమైయున్నది. దానిని ప్రత్యక్షముగ తెలిసికొనుట
 కు బ్రయత్నింపుము. సూర్యుడ న్నమించినంతకు యిప్పుడుసూర్యప్రకా
 శమేమియులేదు. చంద్రికాంతి యిచ్చటలేదు. మనయెదుట అగ్నిప్రకా
 శమును మాత్రమేకలిగియున్నాము. ఈనెలుగంతయు ఆర్పబడెననియు
 యిచ్చటంతయు అంధకారమనియు నీమనస్సులో భావించుము. అట్టి వి
 షయములో యీదీపములచే వెలిగెడి యీప్రకాశనామందిరిమనందు

మనమిప్పుడు చూచుచున్న యీ యీశ్వరపూజను సలీపడి పరిశుద్ధుల ఆకారములను చూచుటకు మనమౌశక్తులముగాము. ఈనుందిరము యిప్పుడున్నంత నిశ్శబ్దముగనుండి పరమేశ్వరునియందు మన మానసముల నిశ్చలముచేసి ఆయనస్తోత్రములను మనమిప్పుడు వినుచుండినంత నిశ్శబ్దముగానుండినట్లయిన అంతటయీ అంధకారావృత్తిమై నిశ్శబ్దమయినమందిరమునంగా మనముపున్నట్లెరికిని మన హృదయములయొక్క ప్రకాశము అర్బుడగు అంతట పోకివాడును తననుతాను చూచుకొనుటకు శక్తికలుగజగును. హృదయప్రకాశము ఆ అంధకారిమునందు యొక్క పరిప్రకాశముగలదిగా యగును. ఆ ఆత్మ ప్రేమనుతో సత్సముయొక్క ప్రకాశముకూడ పోలిపడును. ఆత్మయొక్క అజ్ఞానప్రకాశముతో దానికొరబడెను అధునికులు స్నేహితులును దానిఅంతర్వ్యమందలి సత్సజ్జను అగు శాశ్వతత్వము సర్వనూనముగాగలిగిన యీశ్వరుడు తెలుపబడును. సూర్యుడును చంద్రుడును తెలివజాలని ఆయనను ఆత్మయొక్క జ్ఞానప్రకాశముమానిమె తెలుసును బాహ్యప్రకాశమువలన ఆయనను చూడగోరువాడుబుద్ధిహీనుడై యున్నాడు. ఆ అర్చ్యమందలి పరమాత్మ హృదయమందుచూడబడనలెననియు హృదయమందు ఆయన వెనుకబడవలయుననియు యీ జ్ఞానము యెనికిలేదు? సృష్టియందు ఆయన జ్ఞానము యొక్క నీడనుమాత్రమే మనము చూచుచున్నాము. అయితే ఆయన జ్ఞానప్రకాశమును హృదయమునందు చూచుచున్నాము.

ఆయన ప్రవర్తించుచున్న నాడగుచుండగా సమస్తమును ప్రవర్తించుచున్నది. అన్ని నస్తువులును ఆయన ప్రవర్తనము యొక్క నీడయైయున్నది యాయన ప్రేమయు హృదయమందున్నది. హృదయమందు

ఘనమన్నది. ఈతగమాత్రమైన ఆనందము ననుభవించినందువలన భక్త్యుల
 మునిమృతమనుకొనుచున్నాము. అయి శేమననూ మానందమునధికకాలము
 నుభవించుచున్నయెడల మనస్థితి యేమైయుండును; ఆస్థితిని పొందుట
 కు ప్రతిగా మనమేమి యిచ్ఛజాలము? మనము మిక్కిలి దుర్బలము; అందువలన ఇప్పుడు గొప్పయానందము మనయాత్మకు ముంచినేయును;
 ఇప్పుడు అది శోలగిపోవును.

అది శాశ్వతమైనచో ప్రపంచము కొంతకు ఆకషణాగ నేమైన
 యుండునా? ఈతఁగి మైన ఆవిర్భావమునుజూచి మనజన్మమంతయునూ
 ర్పబడుచున్నది. సూర్యునివలెనే ఆయన శాశ్వతావిర్భావమును మన
 మునూచునప్పుడు మన మెక్కిరిచినదమును పొందకూడదు? అతఁగి కానం
 దము ననుభవించుటచేత మనభాధలన్నియు శోలగింబడుచున్నవి; శా
 శ్వతత్వముయొక్క ఆలవలతయు అనుభవించుటవలన మనఆత్మలు ప్రపం
 చమంతయు మునుపటివలెను లక్ష్యి పట్టనంత బలమును సంపాదించుకొ
 నును. దైవస్వభావము వుండును మిటను అట్లగుచుండును మనమిప్పుడు
 జూచుచున్నము తదనంతరమది మూలమునవుండదు. అప్పుడు దేవు
 డు స్వేదా నాద్రయమందు ఆహ్వానించి యోయుండును. సూర్యకిరణ
 ములు యెల్లప్పుడును మనమీడపడులాగున ఆయన ఆవిర్భావమును స
 ర్వదా జూచుచుండుము. మనమాలోక నిష్క్రమించుచున్నాము మన
 ఆత్మయందు పరమాత్మ ఆవిర్భావమొత్తిపల్లకైనదో. ఆయనతో మన
 విశ్వమొక కాలమున్నదో అయినతోతకు మనము న్యోధకము సంతరింప
 కు తగ్గించితిమో మనముకినిపెట్టుచుండలేదు. మన మొక భనమును
 శారణమును జననమృతమును. అధికారమును కలిగియుంటిమో మన

ము విచారించనవసరములేదు. ఇట్టిఫలంపులయందు జీవితమును వ్యథా పాలుచుటవలన ఫలితమేమి? మరణకాలమందు ఇవన్నియు వ్యథాకామును అజ్ఞానాంధకారా వృతమును అయివున్నవి. అయితేయెంత ఆశా శ్వేతమైశ్వర్యమైనధనముచూడబెట్టిమోచించారుము. నీవాద్రవ్యము ను సంపాదించగలిగిన అన్నివస్తువులను నీకులభ్యమగును. కాని యీ లోకమందలి దుస్యభావులకుమాత్రమట్లుకాదు. ఎంతచులకనగా మానవులు నీతిని నిరాకరించి యీవ్యథావిషయములకై వెదకుచుందురు. కొంచెము జననమృతమును, కొంచెము గౌరవమునుపొందుటకు వారెట్లు యీశ్వరుని విడుచుచున్నారు. ఓహూ! ఎంత ఆశ్చర్యము! అయ్యో! యెట్టి భ్రమత! వారు దీనినిగ్రహింపరు. వారొకవేళగ్రహించిన ను భ్రమత వారినాశ్రయించి సత్యము తెలిసికొనకుండ చేయును అశా శ్వేతమైన ధనమును, ఆసర్వకాలమందుండెడి అశుప్తమును సర్వదా అనుభవించుచునెడి ఆశయందు నీవేల ఆనందింపకూడదు? దాని కొంచెం లోకములోని సంతోషములను; దుఃఖములను, సుఖములను నివేలినరాకరింపకూడదు. సూర్యుడుగాని చంద్రుడుగాని తెలుపజాలని ఆయన ఆవిర్భావమును సూర్యునివలెను చంద్రునివలెను మనము చూడగలిగినప్పుడు యిచ్చటనహితము మన యనుభవమునందొక చిహ్నమును కలిగియుండుము. ఇట్టి మన స్థితి శాశ్వతముననుచో దుఃఖమేమి వ్యసనమేమి భ్రమతయేమిగణనగలవగును. దుఃఖములన్నియుఅనుభవించబడగలవగును. దుర్బలదేహము బలముగలదగును. శక్తిహీనమయిన మానసము సామర్థ్యము గలదగును. ఓహూ యీ ఆశయందేమి బలము

న్నది ముందు మనకు మోగడార్థక మిది కాదా మన యనుభవమునకు
 ఆశయు ఒకే విధమున చూచునప్పుడు అంతట సందే హంధకార మచ్చ
 టనేమయిన నుడగలదా కోటి సూర్యులు తెలుపజాలని ఆయన మన
 యాత్మ యందావిర్భవించు చున్నాడను నది మన యనుభవమై యు
 న్నది. ఆత్మయందలి ఆయన ఆపర్యావము శాశ్వతముగా నుండునను
 విది మన ఆశయై యున్నది. ఓసత్వమున పరిమేల్వరుడా: నా హృద
 యమందు నీవు శాశ్వతముగా నుండుననెడి యీ ఆశను నీవే నాకు కిలి
 గించుచున్నావు. గాన యీ యిచ్చ తిప్పకి నెరవేర్చబడును. అయితే
 నీసన్నిధానమందు ఆనందముతో నిండియుండగలుగునట్టియు శాశ్వతకా
 లము నీతోకూడ నుండగలుగునట్టియు ఆనందముకొరకు యెంతకాలము
 నేను వేచియుండవలయును? ఓపరమాత్మా నీయెదుట దీనత్వముతో ని
 లిదితిని యీ గోకమందలి ధనమునుగాని బిరుదులనుగాని గౌరవమును
 గాని సంపాదించుటకు నేనిచ్చటకు వచ్చియుండలేదు. ప్రజలు నన్నెట్లు
 గౌరవింతురో వారి యధిక గౌరవమునకు నే నెట్లు పాత్రుడనగును నూ
 కనుగొనుటకు నీయెదుటకు రాలేదు. నా గుర్బలతి యంతయు నా పాప
 సంపర్కములన్నియు నానుండి తొలగింపబడుటకు నీసహాయమును నే
 ను వెదకుచున్నాను. ఓదీనరక్షకా నీశాశ్వతత్వముతో నే నెల్లప్పుడును ని
 వసించులాగున యీ నా ఆశను యీ నా కోరికను అనుగ్రహింపుమా.
 నీన్యాయమార్గమును ఆనుసరించుచూ పూర్ణ హృదయముతో నే
 ను ప్రసవితంతులగునను నీపరిపూర్ణ కరుణాదృష్టియందు నా ప్రేమా
 దృష్టి నిలచులాగునను నీయిచ్చకు నాయాచ్ఛలోబడి సమస్త విషయము
 లయందును నేను ప్రసవితంతులను యీ నా ఆశను అనుగ్రహింపు
 ము. ఇదియే నా ప్రార్థన, కోరుటకు నాకు యింక నేమియు లేదు.

7 వ ధర్మోపదేశము.

“ పాణిణోయ్యేషయః సర్వతేషు వివాతే ” ఆయన సమస్త వస్తువులయందును పాణిణమై ప్రవర్తించుచున్నాడు.

మన హృదయములయందే దేవుని ప్రకాశమయిన స్వరూపము గలదనియు ఆ ఆత్మ తేజమువలన సత్యప్రకాశము తెలుపబడుననియు చంద్రదీపక్షత్ర విద్యుల్లతల ప్రకాశము ఆయనను తెలుపజాలదనియు అపరిశుద్ధమై నిరాకారమై పరమాత్మ ప్రకాశరూపమైన హృదయపంజరములయందు నివసించుచున్నాడనియు, ఆయన మిక్కిలి అంతర్యామిని, పితృతాత్రేయమును అయిన దేవుడనియు, మన ఆత్మయందీ సత్యము స్థిర పరచబడినది. ఇచ్చట ఆయనను ప్రత్యక్షముగా చూడుము. ఈ పరిశుద్ధమైన దేవాలయమునందు ఆయన ఆవిర్భావమును నీవు చూడకుండిన, నీవు యిచ్చటకు వచ్చినప్పటియంత వ్యధావ్యాధయముతో నీవు తిరిగి వెళ్లిన నీవిచ్చటకు వచ్చుటవలన ప్రయోజనమేమి? ఆయన ఆవిర్భావము నిచ్చట చూచుటవలన పరిశుద్ధపరచబడును. ఈ ధర్మోపన్యాస మిచ్చట తేరుదుగా చేయబడుచున్నది; ఆపరమాత్మ మన హృదయమందలి యంతరాత్మయనియు, హృదయమందు ఆయన ప్రకాశమాన మయిన స్వరూపమునునడుచూడగలమనియు. మనది త్రమువచ్చినంతతర్చుగాబోధితము; అయినను అది యనవరము కాజాలదు. అనన్యము నిచ్చట యనుభవమునకు తెచ్చుకొనుము. “ పాణిణోయేష ”

పరమాత్మయనెడు జ్ఞానసూర్యుడైననియందు తనకు తాను ఆవిర్భవించుకో అట్టి పరిశుద్ధునకు ఆయన జీవమై యున్నాడు. తన ఆత్మ

యందు వెలింగెడి సత్య జ్ఞానములయొక్క లేజమును చూచువాడు పరమేశ్వరుడు పాగిమనియు, మరగాకృతి కాదనియు, ఆయన శాశ్వతత్వమనియు, జీవమే యనియు తెలిసికొనును. మన దేవుడు నిదురించెడు తైవముకాదు. ఆయన ఎరుకగల జీవించుచున్న యీశ్వరుడు. ఆయన పాగిము. ఆయన సృష్టికి పాగిము; అంతేకాదు ఆయన పాగిమున కే ప్రాణము. ప్రాణమే స్వరూపముగాగల ఆస్త్రోత్రాహుకడయిన ఐరమేశ్వరుని మన హృదయమునందు ప్రత్యక్షముగ చూచునప్పుడు మాత్రమే నిజమయిన ఆరాధన అయివున్నది. ఆ ఆరాధన కాలములో మన మాయనను చూడనట్లయిన నిజమయిన భక్తితో ఆయన నెట్లభివందింపగలము? భాష్పనేత్రులమై ఆయన నెట్లు పాగిధిక్షంపగలము? మనమెప్పుడయినను శవములతో సజ్జాపింపబోవుదుమా? శాశ్వతత్వమును పాగిమనే స్వరూపముగాగల ఆయన ఆరాధకులము మనమయినచో కిర, రాతి. మట్టి విగ్రహములయందు చూడబడ గలిగిదానికంటె అధికముగ చూచుటకు శక్తివంతులము కాజాలమా? ఆయనప్రకాశమానమయిన స్వరూపమును సర్విదా చూడవలయునను నిదియే మనపార్థస్య; ఆయన నారాధించుటకు పోవున్నడు ఆయన పరిశుద్ధ పదములయందు భక్తిపుష్పముల సమర్పించునప్పుడును, ఆయన ప్రోత్రపాదముల చాడుటవలన మనజన్మముల ధన్యములుగ కేయ నిచ్చగించునప్పుడును, మన మాయనను చూడకుండుమా? మనమా పరిశుద్ధ జ్ఞానలేజమును ప్రత్యక్షముగ దర్శింపకుండిన, మన మానసమెట్లు, ఆయన వైపునకు త్రిప్పుబడును, ఆయనదృష్టి మనవయి ప్రసరించుటను మనము చూడకుం న మన ప్రేమాప్రవాహము యెవనిమీద ప్రవహించును. కాదు: ఆ

యన స్వరూపమును యిచ్చటచూడుము. ఆత్మ తేజమువలన ఆయనస్వ
 రూపమునుచూడుము. ఆయన అందరికిని ప్రాప్తియు ఆ సర్వస్వోపేతి
 యిన శాశ్వత పురుషుడు భౌతిక ప్రపంచమునందును, అన్ని ఆత్మల
 యందును కలిసి మెలసి వున్నాడు. ప్రేమాపుష్పములను ఆయన కర్పిం
 చుటకును యెప్పుడును మానకుండుముగా? ఇది మన ఘనమయిన ఆ
 శేషైవచో నిశ్చయముగా నెరవేరును. ఇప్పుడేమి సంభవించు చున్నదో
 చూడుము. ఆయనకొరకు మన ఆశ వృద్ధిచేసినకొరిగిన ఆయన మన
 యందు తనంతట తాను ఆవిర్భవించుచున్నాడు. ఈజేజో కిరణములలో
 ఆయన ప్రకాశము వెలుగుచూడుటను మనము చూడము. ఆ అగ్రం
 ద్యభుడగు ని స్వరూపమును మన వృద్ధయములయందు ఘనము గూర్చా
 చుచున్నాము. ఆయన మన ప్రోత్సాహముడయిన జేవుడు; ఆయన జా
 గరూకుడయి జీవించుచున్న జేవుడు; మనదేహము ఆయన ఆలయము.
 ఆయనఅచ్చట యెల్లప్పుడును నివసించుచున్నాడు. అయ్యో! మన ఆత్మ
 స్వాతంత్ర్యమేమి? మన మాయనను చూచుటకు యెంతదూర స్థలము
 నకు పోవలసరములేదు? పరిశుద్ధ స్వరూపుడయినమన జేవుని అభివృద్ధి
 చుటకయి పోవుట కిచ్చగించు నప్పుడు మన ఆత్మ యందే ఆయన తన
 ను తాను తెలుపు కొనుటను మనము చూడము. సూర్యునికంటెను,
 చంద్రునికంటెను. అడవియందలి గొప్ప వృక్షముల కంటెను, మన ఆ
 త్మ ఆయనకు ప్రియతమమయిన వాసస్తానమయియున్నది; జ్ఞానము, శా
 శ్వతత్వము స్వరూపముగాగల ఆపురుషుడు నిశ్చయముగా సర్వదా అం
 తటను నివసించుచున్నాడు. ఆయననుండి వరుపడిన సమస్త వస్తువులు

ను మృతతుల్యములుగా జూతుము. ఆయనతో సంబంధింపకున్న ఆన్ని
వస్తువులును మృతమయిపోవుగాను, వునికి లేనివానివలెను కరుబడును.
ఆజీవముయొక్క ఆస్తికతవలన సమస్తవస్తువులును జీవించుచున్నవి.

“చేతనం చేతనావాం”

ఆయన ప్రాణులకు ప్రాణి? ఆప్రాణముయొక్క అవిచ్ఛాదము
వలన సమస్తవస్తువులును ప్రాణముగలవి యగుచున్నవి. ఆయన జీవ
స్వరూపమును గ్రహించుటవలన యీశ్వర్ని ఆస్తికతను కలిగి యున్నది.
ఆశాశ్వతత్వము నాధారముగాగోని శాశ్వతత్వమునకు హక్కుదారుల
మగుచున్నాము. శాశ్వతత్వమునకు మనము పుత్రులమై యున్నాము.
కావున శాశ్వతత్వమునకు నారసులము. ఈ ప్రాపంచక బంధములలో
తగులుకొనినంతకాలము మరణమునకయి బంధింపబడుచున్నాము, అం
తట. శ్రీశృంగేరీలో మనము ప్రవేశించుచున్నాము. భూ
లోకభాండన్నయు మరణ స్వరూపములు శాశ్వతత్వముయొక్క బాడ
యొచ్చేటి యేమియాలేదు. లోకము మరణ స్వరూపము. యీశ్వరీడు
శాశ్వతత్వమునకు నివాసము. ఆయనతో మనసంబంధము కలిగిన యీ
మే లోకమునకంటె అతీతమై వున్నతమయిన పరమాత్ముని నివాసము
ను మనముచూతుము.

అంతట మనము తమిళమే యిట్లుపలుకుచుము “యాయేతత్ వి
దురమృతా నేధవంతి” యివన్నియు శాశ్వతత్వము గలవి యగుననియి

చృట తెలుసుకొనము. ఆశీషముతోలేనను చేర్చుకొనినవాడు మరగా
మునకు భయపడకు. నాకు శాశ్వతత్వమును పొందుటకు నిశ్చయ పర
చుకొనును. మన ఆత్మ ఆయనవీరము; ఆయన మన స్త్రోత్రాహుళాడ
యిన దేవుడు? మన ఆరాధన బాహ్యమయినదికాదు? కాని, అంతరం
గికమయినది ఏమో? మన ఆస్థులయందు యీశ్వరుని ఆవిర్భావము
ను మనము జూచునప్పుడు మన మెట్టి యానందము ననుభవించుము!
ఆయనను దృఢము నిమిత్తము కొంద రెండేత కష్టముల పొందుచు
న్నారు కొందరెట్టి కఠినవ్రతములచే తమశరీరములను శోషిల్లిజేయుచు
న్నారు? వారు తమయాత్మలతో దేవునికిండు సంబంధమును గుఱెరు
గరు. వారు బాహ్యకర్మలవలన ఆయనను వెనకేదేరు కావున వారు ని
రశులయి మరలెవరు. కావుననే బ్రహ్మ మతమందిల్లి చెప్పుబడి
యున్నది.

“ఋషావతీర దక్షిరం గాగక్యా విదిత్వా ॥ స్థిరగోకే జుహోతి
యజతే తపస్తప్యతే బహూనివషణ్ సహస్రాణ్యంతవ దేవాశ్య తత్ ఫ
వతి” ఆయనను తెలియనివాడు వెయ్యిసంవత్సరములు యజ్ఞములును
తపస్సును చేసినప్పటికిని దాని కంతకును శాశ్వతమయినవ్రతి ఫలమును
పొందజాలడు, సామంచక విషయములచే వాడు బంధింపబడును.

దేవునిమీద మన హృదయమును శాంతచిత్తముతో నిలిపిన
క్షణమున మన యదృష్టమునకు అంతముయొక్కడ? మన ఆత్మలయం
దావిర్భవించిన కరమేశ్వరుని మనము సులభముగా చూడగలము. ఆ

యనలసి కత్తెలునుదలి అవిశ్వాసమునుండి మనలను ఆయన అనుగ్రహముగాలమున విడిపించుకొని ఆయన నంతలను జూచునపుడు మనము పాపమును విముక్తుము, ఆయన అస్తికతయందలి అపవద్ధకమంతటినుండియు తొలగి సత్యజ్ఞానానందస్వరూపుడయి అశాశ్వతుడయిన పరమేశ్వరుని నేను ప్రత్యక్షముగా జెలుసుకొనునప్పుడును ఆయన దృష్టి నానే ప్రేములను కలుసుకొనుచున్నట్లు నేను జూచునప్పుడును ఆయనకును నాకును సమీప బాంధవ్యముండినప్పుడును ఆయనకును నాకును మధ్య వేరుపరచునరేడియు లేనప్పుడును, ఆయన నాశండ్రి, నేనాయన పుత్రుడను, ఆయననాగును, నేనాయన శిష్యుడను, ఆయన నాతల్లి, నేను ప్రియమైన పదార్థమును, అంతట నేను నావృద్ధయమందిట్లు చెప్పగలను “శ్వంగ్ యవ్ పితాయోన్మాకం అవిదితాయాః పరిజ్ఞానో అస్తి” లోకముయొక్క అంధకారపు వాద్దులను మించి నడిపించెడినీవు మారెడిని, అంతట నేను నిష్క-పటముగా యిట్లు ప్రార్థింపగలను.

“ను-తేనపుత్రా రచనర్వరీక్ష పసిరక్కాచసితే యివాయితి” తల్లివతె రక్షింపుము. మాకు అభివృద్ధి జ్ఞానమును దయ చేయుము

పరమేశ్వరుని ఆధారముకల్పించెడి లెండివలెను జ్ఞానమునుదయచేయు గురువువలెను. ప్రేమను కనుపరచెడి లిల్లివలెను యివన్నియు చేరినపానిగా మనమాలొచించునప్పుడు ఆయన ప్రేమను పొందుచుండగా ఆయనయందెంతలబలమయిన నమ్మకముమనకు కలుగును! ఆయన మనలను చూచుచున్నాడనియు ఆయన మనలను జ్ఞానము పుంచుకొనుచున్నాడనియు ఆయన మనలను ప్రేమించుచున్నాడనియు, ప్రేమభాష

ములను విడుచుచుండుము. మన యాలోచనలన్నిటితో యాతిన్నితల
పులను యేక మెప్పుడు మనయందు నూతనజీవము పట్టునాయనను పొం
దివతరు నాతె అన్ని మహత్కర్మములును మనకు తెలిసినవగుచు ప్రాచం
చికరూపము యింక లేదు. మన నేత్రముల ప్రసరింపజేసినపుడు సమస్త
మును ఆయనతో నేకీభవించునపుడు చూతుము. మన స్వదేశములోన
యినను లేక పరరాష్ట్రములోనయినను యెల్ల ప్రకాశములను ప్రతి స్థి
తియందును ఆయన మహిమను మనము కనుగొందుము.

“ప్రాణో మేషయానర్వ ఉదయర్విభాతి ” ఆయన సమస్త వస్తు
పులయందును ప్రాణములు ఆవిర్భవించుచున్నాడు. “నిస్వాతా సనక్ష్వా
రుత విశ్వాతో ముఖో విశ్వాతో న హయత విశ్వాత తత్త్వాత్ ” ఆ
యన నేత్రములు లోకముమీదను ఆయన ముఖము లోకము వయపు
నకును, ఆయన వాస్తవములు లోకముమీదను ఆయన పాదములు లో
కముమీదను వున్నవి.

ఆయన నేత్రములు నామీద నున్నట్టుగానే అవి సృష్టిమీదను
న్నవి. సృష్టివర్గమునందును పక్షి రెక్కలయందును సముద్ర గాంధీర్య
మందును పవిత్ర ఘనమునందును ఆయన వాస్తవమంతటనున్నది ఆయ
న శక్తిస్వరూపము ప్రతిభూతియునగును కలదు ఆ ప్రాణముయొక్క
అస్తీతవలన లోకము జీవించుచున్నది. సమస్త నిర్మాణములయందు
ను ఆయన జ్ఞానమును, ప్రతికార్యమునగును ఆయనమంగళస్వరూపమును
సృష్టియందంతటను ఆయన ప్రేమయు గోచరించుచున్నది. దుఃఖముతో
డను రోగముతోడను మనము కూడియున్నప్పుడు ఆహుత్రప్రేమయం

దు శాంతమును బొందుదుము. పౌరపంచిక ప్రేమయందు నిరాశులమ
యినప్పుడు ఆయన ప్రేమయందు మగ్నులమగుదము. ఆయన జ్ఞానము,
ఆయన ప్రేమ, ఆయన మంగళస్వరూపము సృష్టియందంటటను ప్రతిచోట
ను పున్నవి ఓహోహా! నేనిపుడేమిచూచుచున్నాను? నేనెక్కడవు
న్నాను? నేనుభూభాగములయందు లేను; స్వర్గప్రదేశములయందు లేను;
తైవమహిమముక్క అభువనుయిన స్థాయువునందు నివసించుచున్నాను.
ఈనందను నంతయు నామానసమిది దేహమాత్రమును భరింపజాలదు.
నాకార్యములేమి తెలుపవలవు?



8 వ ధర్మోపదేశము.

“ త్యాగవర్మా సయజానకాయా సమానం బ్రిక్ష్యం పరివర్షణా
తే తయోర్యః పిప్పలంస్వాత్ లజ్జనస్ సన్యో అభిశాకశ్రీతి ” ఒకేచ
క్షుణ్ణు నాశ్రయించుకొని కలసి ఒక దానికొకటి స్నేహితులుగావున్నరెం
డుచక్కెర రొట్టెలుగల వత్తులు కలవు; ఒకటి రుచ్యములగున ఫలము
ల ననుభవించుచున్నది; రెండవది యనుభవించక కేవల సాక్షిభూతమ
యియున్నది.

మానవాత్మయు పరిమాత్మయు ననిగి రెండు చక్కని వత్తులు
గలవు. పరిమాత్మయొక్క నాశన్య ప్రతి బిబ్బమువలన మానవాత్మ
సౌందర్యము కలదగుచున్నది. జీవాత్మయు పరిమాత్మయు దేహమనె

డి యొకేవృక్షము నాశ్రయించుకొని యున్నది. అది సర్వగా కలిసియు
 న్నది. పరమాత్మ ఆధారముగను జీవాత్మ అధ్యక్షముగా నున్నది. అది
 రెండును ఒకటికొకటి స్నేహితులయి వున్నవి. పరమాత్మ ప్రేమాదాన
 ముచేత జీవాత్మను పెంచుచున్నది. జీవాత్మ తీరిగి పరమాత్మ యొక్క
 మంచికార్యమును భూమియందు చేయుచున్నది. దీనికొరకు అది ఒక
 దానికొకటి స్నేహితులయి వున్నది. నానిలో నొకటి ఫలముల నను
 భవించుచున్నది. జీవాత్మ దైవకార్యమును సరవేర్చునపుడు జన్మసౌ
 ఖ్యములన్నిటి ననుభవించుచున్నది. రెండవది యనుభవింపక చూచుచు
 మాత్రమున్నది. పరమాత్మ తన ఆధీనులగు నబిద్దలు ఆనందాంబుధిలో
 లలాడుచుండుటను సాక్షిభూతముగా జూచుచు దానివలన గలిదండ్రుల
 మాడ్చి తృప్తి నొందుచున్నది. జీవాత్మకును పరమాత్మకును గల యి
 దియొక విధమయిన నన్నిహిత సంబంధము ఒకటి ఫలములననుభవి
 చుచున్నది రెండవది నానిని సమకూర్చు చున్నది. జీవాత్మ పరమా
 త్మ కరుణావృష్టిచే కురిపించుచున్న సౌఖ్యములను కృతజ్ఞతతోడను, ని
 ధేయతతోడను అనుభవించుచున్నది. జీవాత్మ పరమాత్మను ఆధారము
 గాగొని స్వేచ్ఛగా ప్రవర్తించుచున్నది. ఆత్మయొక్క స్వాతంత్ర్యము
 నుజూడుము. అది యేవిధమునను యెవరికిని లోబడదు. ఆత్మ యొక్క
 స్వాతంత్ర్యముమందు యెట్టి సౌఖ్యమున్నదో ప్రతివాని కి దెలియును. మ
 న మప్పుడప్పుడు ఆత్మను అస్వాతంత్ర్యముమయిన దానిగా కనుగొనుచుం
 డెడి ప్రపంచమందలియ నేకవిషయములలోను అసౌఖ్యాకములయిన స్థితుల
 లోను దాని ఆతర్కస్థితి యుంకను స్వాతంత్ర్యము మైసిందై యున్నది స్వాతంత్ర్య
 మనెడి అదృష్ట మేదాని సౌఖ్యమంటెయు అయివున్నది దాని స్వాతంత్ర్య మే

దానిదుఃఖమంతయులయివున్నదిఅయితే దేవునియందు విధేయతగలజీవాత్మ కెట్టిసాక్ష్యముగలదోజూడుము. దానిసాక్ష్యముఆయనన్నేహీతుడునుఆయనకయి వేచియుండువాడును, ఆయనసేవకుడును, ఆయన ఆరాధకుడును అయి వుండుటలో నున్నది. దాని యిచ్చను పరమార్థ యిచ్చకు లోబరచి ప్రవర్తింపగలుగుట యనునదే దానిఘనతయైయున్నది. ప్రాపంచిక విషయములనుండియు, యిచ్ఛాకర్మాక సుఖములనుండియు స్వతంత్రస్థితిని పొందుటయేల కోరబడదగినది? ప్రాపంచిక బంధములనుండి విడిపించుకొని 'దేవునికి పూర్ణాపేక్ష'ములనును యుండుటయును మనము సర్వదా ఆయన పాదములవద్ద నివసించుటయును, ఆయన ఆరాధకులవలె మన మాయనను పూజించుటయును, ఆయన సమర్థతముల పూర్తిపరుచున దంతయును, మనము సంతోషముగా చేయుటయును యనెడి దీనికొంకు మాత్రమే మోక్షమనగా బాధనుండియు, దుఃఖమునుండియు, ప్రాపంచక బంధములనుండియు విడిబడుటమాత్రమే యయినచో, ఆ స్థితియందు దేవునిస్తోత్రము చేయుటకునుపూజించుటకును ఆయన సత్కార్యములను నెరవేర్చుటకును మనకు స్వాతంత్ర్యములేకుండిన ఆజ్ఞాస్థితియందు మనమేమి చేయుదము? ఆత్మసాక్ష్యము దేవునికి లోబడుటలోనున్నది దాని ఘనత ఆయన ఆరాధకుడగుటలో నున్నది. ఆయనను స్తోత్రించి పూజించుటకును ఆయన సత్కార్యములను నెరవేర్చుటకును, అది హక్కుగలి యున్నదను నదియే అన్నిటికంటెచు యెక్కువయినదాని యదృష్టమైయున్నది.

మనకు ప్రభువును, దైవమును, ప్రాణదాతయు అయిన ఆయన

న మన స్నేహితుడగుచున్నాడు. ఆయన యందును మన ప్రేమకుండుట వలన, ఆయన నియముఖమును జూడకుండుటవలన, మన జన్మ-వ్యర్థముయినది. ఆయన మనలను ప్రేమించుచున్నాడు. మన ప్రేమను ఆయనని రీక్షించుచున్నాడు. ఆయన ప్రేమనుజూపుటవలన మన ప్రేమను ఆయనవయిపునకు ఆ పీఠించుకొనుచున్నాడు. ప్రేమ పూరితమయిన నేత్రములతో ఆయన మననంక చూచుచున్నాడు. ఆత్మాభివృద్ధి కలిగించుచున్నాడు. సూతనానందమగ్నముగ చేసి ఆయన తనయిహుని కాక పీఠించుకొనుచున్నాడు. మన ప్రేమను ఆయన కిచ్చుటవలన ధన్యులమగుచున్నాము. కావున జీవాత్మయు పరమాత్మయు రెండును ఒకదానికొకటి మిత్రులయియున్నవి. మన అబ్బయ్యిద్రియములవలన పొందెడి సుఖములకు సహితము మనము హద్దు పెట్టలేము. జ్ఞానధర్మ. ప్రేమానిధియగుదానినుండి ప్రవహించు నిర్మల సుఖములను మనమెట్లు గణన చేయగలము? యీ ప్రేమ, యీజ్ఞానము, యీఅనందము, క్రమాభివృద్ధి నొందుచుండుటకు మనము చూచునప్పుడు మనము కృతజ్ఞత నెట్లు కలిగియుండగలము? నా స్వలాభమునకే నాకృతజ్ఞత అభివృద్ధి నొందుచు హద్దుల నన్నిటిమీరి ప్రవహించునపుడు సమస్తమునకును దేవునికి కృతజ్ఞత జూపవలసియున్న యేమాటలు తెలుపగలవు? దేవునికి నాయందుగల ప్రేమనుగూర్చియు, నామీద ఆయనకు గల కరుణాదృష్టిని గూర్చియు, చెప్పటకు మాటలు అసమర్థమయినవైన దీని నాలోచించునపుడు నామాననము నిర్విణ్ణమగునదయిన, యీఅనంత సృష్టియందలి అసంఖ్యాకములగు జీవకోటులపై బరువుచున్న దేవునిప్రేమను, కరుణను, నమ మాననమెట్లు గ్రహించ గలదు? అందరును సర్వనాదరి బృధమున

యేకమమన మనమిచ్చట యనుభవిండుచున్న ఆయన నిహేతుక జ్ఞా
యమాన కరుణాభుత్వమునకు మనమేమాటలవలన మనమేమానశిక శ
క్తులవలన, మనమేనిధమున పరమేశ్వరుని అభినందన గలము? దేవు
డికిను మన స్నేహితుడయియున్నాడు మనమెట్టి గొప్ప స్వాతంత్ర్యము
మును కలిగియున్నాము? దేవతలకు దేవుడును, రాజులకు రాజును. ఆ
యిన పరమేశ్వరుడు తనదృష్టిని మనమీర నిలిపియున్నాడు. ఆయన
తనదృష్టిని మనచూచుచుంటున్నాడు గాక ఆయన మన స్నేహితుడుకూడా
అయివున్నాడు. ఉన్నతస్థితియందుండు పురుషుని మన స్నేహితుడని పి
లుచుటకు మనము సాదేహింతుము అయితే ఆపురుషుని యీశ్వరు
ని మన స్నేహితుడని పిలుచుటకు మన మెప్పుడును వెను తీయుము. అ
వును, దేవతలకు దేవుడయిన ఆ మనప్రేమయు మనప్రేమయు యేకీభ
వించుటవలన మనస్నేహితుడయి యున్నాడు. ఆయనకు విధేయులమై
యుండుట మన సంక్షోభము యున్నది. మనలను కాపాడువాడుగా
నుండుట ఆయన కోరికయై యున్నది. ఆయనను మనము ముగ్ధులై
నువలె నేమిచుచున్నాము. ఆయన మనలను తన సేవకులనువలెపోషిం
చుచున్నాడు. మన మాయననుఁబో! నీవు మాప్రభువువు మా ఆ
ధారుడవు. మార్గతఃపాలుడవు దేవుడవు మాతక్షకుడవు మహా
ప్రభువువై పురుషః” నీవు మాగొప్ప ప్రభుడవు” అని ఆయనను పిలు
చునప్పుడు మన పూజ్యుని దయయు దానికి “తథాస్తు” అని పలుకును
మన హృదయములు పరమేశ్వరునిమందు నిలప కుండిన దేవునియెడల
ఆశనుమహిమ దయములు కలిగియుండుచుండిన, మనమాటలను మనతలం
పులును ఒకదానికొకటి యేకీభవింప జాలవు. సాధారణక విషయముల

యందహర్నిశములు ముణిగియుండు నాడు సహితము “సర్వశ్యశరణం మే
రేత్” ఓపు నను స్తము కును ఆధారుడవును స్నేహితుడవును అనువు
న్నావు అది ఘనమగు యన వాక్యము వినిబిట్టయి వారి హృదయములు
తక్షణమే మేల్కొంచును.

జీవాత్మకును పరిమాత్మకును యెట్టివ్యత్యక్తముకలదో చూడుము!
దట్టగుండున అజ్ఞానాంధకారముచే ఆనరింపబడియున్నను, ఆయననామ
మును వినివక్షణమందు ఆగాడాంధకారములో జ్ఞానతేజస్సు తిసకుర్రా
ను మెరయుచుండును. జీవాత్మకును ఆయనకును యెట్టి సన్నిహిత స
బంధముకలదో నామ టలవలన నేను తెలిసజూచును! నామ
సహవాసమునందు జన్మమును గడిపి నాని కెట్టి యుంబంబముకలదు!
శ్వరనామమువలన గొప్పవిషయ పాంచాంగరాయణుని కథనవ్యాసము
ముసహితము కరుగుచుండగా ఆశాశ్వతాంబుధి సర్వదా నోలె! యా
యాత్మికెట్టి ఘనమగున స్థితియందొండవలెను! ఓ హేమా!
పరీకాశకును సర్వదా అనుభవించునట్టియు, ధన్యత్వము పొందు
యెల్లప్పుడును నినసించునట్టియు, ఆకొండగాలి నన్ని కాలముల నుండు
ను ననుభవించునట్టియు, వారిస్థితి యేమై యున్నది? వారికి యీయిహ
ము పరసంబంధమైనది. వారిచ్చట సహాసము దేవుని యనుభవించుచు
న్నాగు. ప్రాపంచికసుఖములలో ముణిగియున్నవారు యీ మహాత్ముల
జీవితముల మాదిరియైన తమజన్మలను బాగుపరచుకొనగల్గుదురు. ఆ ప్రా
పంచికి బంధములను ప్రాయశ్చిత్తములు, కుములను కష్టములను పొందు
టవలన వారిని వెతుకనివచ్చు. దేవుడు మానవులకు కష్టముకలిగించును.

తారీఫి క్రమమున మార్గమునకు తిప్పుటకుగాను ఆయన వారిని
 ధీమము. దేవునివాక్యము వారలతో “నన్నెప్పుడు మరువవద్దు. నా
 యెడలేగిన వరములను అనుభవింపుము. అయితే నారక్షణలోను నా
 ఆదరణలోను వుండుము” అని పలుకును. లోకమంతయు దాని పూర్ణ
 అభివృద్ధిలో, ఆయననుండి మనము నిరాశులమగుదుమనెడి భయము
 నుండి మనలను కాపాడజాలకు. మనమాయనయందు నిరాశులమైన
 వుండు స్వప్నియంతలోను మనమభిరుచును పోగొట్టగల మట్టి ఆనంద
 మిచ్చుటలేదు. ప్రాపంచిక సుఖములకు యీశ్వరైశ్వర్యమునను
 భూత ఆయన కలిగివియుండలేను. ప్రాపంచిక సుఖములతో మన
 ము శృప్తిచొంది యుండగలిగిన యడల ఆయన నిశ్చలనందమునకై
 పూర్వదృష్టి కలిగియుండను. ఈదనికే సుఖమును ముఖముతోడను,
 అదృష్టమును దురదృష్టముతోడను, యేఅపాయమును లేని ఆ విశిష్ట
 ముందు శరణుజొచ్చుటకు ఆశగలిగి యుండులాగున ఆయన మిళితము
 జేసియున్నాడు. ప్రాపంచికవిషయ కంటకములవలన వీడింపబడి శాశ్వ
 తుడగున ఆయన శరణమునకయి ఆయనను ప్రార్థించుము. ప్రాపంచి
 క విషయాగ్నియందు మనదేహమును కమలి ఆయనచల్లని జీవజలమున
 కయి ఆసెందుము. అత్తాభివృద్ధితో చాటు విషయానందముల యంద
 లి ప్రీతి తగ్గినకొలదిని దేవునియందలి మననంతోపము నృద్ధిపొందును.
 అప్పుడు ప్రపంచము దైవకార్యములచేయు స్థలమైయున్నది. దేవుడు
 మన ఆనందమునకై యున్నాడు. మనమిష్కడా స్నేహితునితో యు
 న్నాము. ఆయనకు ప్రేమ భావముల నర్పింపుము. భక్తియనెడు కా
 నుకను ఆయనకు దర్శించుము. ఆయనవద్దకు కృతజ్ఞతతో నిండిన హృద

యనుతో వెళ్ళుము. నీకుగల సమస్తమును ఆయన కర్పించటవలన
నీజన్మను ధన్యముగ చేసికొనుము.



9 వ ధర్మోపదేశము.

“ఇహైవసంసో ఆధవిర్మస్తస్యయమ్! సచేతనేదీక్రమాతీవినష్టిః
యయే తద్బదుర వృతాస్తే ధనంతి! అథేవరే దుఃఖమేవాపిహంతి!

మన మిచ్చట నుండగాచే ఆయనను యెరుంగుము ; లేనట్లయిన
న మన వజ్ఞానులము. మన నాశనము గొప్పది. ఆయనను తెలిసినవా
రు శాశ్వతులగుదురు; యితరులు అనగా ఆయనను యెరుగనివారు దుః
ఖులగుదురు.

ఇచ్చటనుండగానే మనమాయన నెరుగుము; మన మాయన
నెరుగకుండిన గొప్ప నాశనమును పొందెడివారమే. అప్పుడు మన మర
దృష్టమేమైయుండెడిది? లోకి మోతి అధికార బంధురముగ గన్పట్టెడి
ది! కష్టములవలనను దుఃఖములవలనను మన మెచ్చటను విశ్రాంతి స్థ
లమును పొందెడివారము. ఇచ్చట బాహ్యుత్తర శైలిశరములచే గ్రు
చ్చుకొనిబడి ముమేధులమునను నెమ్మదివి పొందకుండెడి వారమే పా
పాచికాగ్ని మన దేశములనొకను సర్వదా కాల్చుచుండెడిదే; దానికి
ప్రతిక్రియనేనియు కనుగొనకుండెడి వారమే. అది అట్లయినచో బ్రతుకు
మనకెట్టి భావమయ్యెడిది! అయితే దేవుని యనుగ్రహమువలన ఆయన

తననుతాను మన సంతోషముకొరకు ధారపోసికొనెను! దుఃఖభారము చే కృశించెడి మన హృదయములను ఆయన మనయందావిర్భవించుటవలన పునఃజీవించి చేయుచున్నాడు. మనమిప్పుడు సహితము దీని ప్రత్యక్షమయిన యనుభవమును కలిగియున్నాము. మన దుఃఖము లన్నిటిని మనోబాధలన్నీటిని ఆయన ఆశ్రమమువలన మనమెట్లు మరచుచున్నాము! అట్లు ఆయన శాశ్వతమైన ఆత్మితో మనము కలసియున్నప్పుడు, దాని ఫలితమును అప్పుడక్కడనే యనుభవించుము ఇది ప్రత్యక్షమయిన పర్యవసానము. దానికొరకు భవిష్యత్కాలమునకై వేచియుండవలసిందిలేదు. సంతోషము లన్ని నైపులనండియు మనమీద ప్రవహించుచున్నవి. ఆయన ఆగాధన ఇలములను సిద్ధముగా అనుభవించుచున్నాము; ముందుకు కనిపెట్టుకొని యుండవలసివదిలేదు. ఆయన ప్రత్యక్షముగా తనక తాను ఆకర్షించుచున్నట్లు ఫలములను ఆయన తక్షణమే నయచేయుచున్నాడు! శాశ్వతకాలమయినను ఆరాధింపవలయుననెడి మన ఆశను ఆయన ప్రతి నిమిషమును తృప్తిపరచుచున్నాడు. ప్రతి నిమిషమును యీ ఆశ యెక్కువ ప్రకాశమాన మగుచున్నది. పాప భూయిష్టుల మగు మనమే యీక్రింది అశాశ్వతలోకమున యిచ్చుటనే ఆయన సహవాసము వలన గలిగిన సంతోషముల సనుభవించుచుండిం అంతరికరికు ఉన్న లోకములకు వెళ్లిచక్కలదిని ఆయనతో సర్వదా ఆనందింప గలుగుదుమని యెవడు సందేహింప గలడు. ఆయన ఆకర్షణమును భవిష్యత్కాలమునం దంతరింపె వెక్కువ ప్రకాశమానమైన దానిగా చూసి మనము, స్వదా ఆయన సహవాసము సనుభవంపగలమనియు, ఆయననుండి యింత వేరుచేయబడమనియు, ననెడి న

మృతమునందు మనమిచ్చట బలపరచబడుచున్నాము.

మనమాయనను నెరుగకుండిన గొప్ప నాశనమును పొందెడివారము. ఇచ్చట స్వల్ప విషయములన్నిటితో కలవరిపరచబడి మరణకాలమునందు సహితము ఏ యాశయులేక, నృద్ధాప్యమువరితును మనము కృశించుచుండెడి వారము. ఇచ్చటి ఖయిదీవలె మన వ్యాధయములయందు ఆప్రకాశకేరః మొకటియైనను చొరకు దగనే మన దీనములు గడపియుందుము అయ్యో! ఆయన నెరుగకుండిన మనము గొప్పనాశనమును బొందియుందుము; అయితే దేవుని కరుణను గురికొంపుము; ఇచ్చటనే ఆయనయ దు మన సుఖములను పొందునట్లు ఆయన దయ చేసియున్నాడు. శాశ్వతకాలము మన సంతోషము లాయనయందు పొందుదుమనెడి యీ ఆశను ఆయన కలిగించెను. చంద్ర నక్షత్రములను నృగవిహగములును యేదియు దీనివంటిది కాదు. చంద్రనక్షత్రములు ఆయన తమ యంతరాత్మయని యెరుగవు క్షుద్రజంతువులు వాని జీవమును ఆయనయందు కలిగియున్నవి; అవి ఆయనవలన కాపాడబడుచున్నవి. అవి ఆయనయందునివసించుచున్నవి. అయితే సింహ వ్యాఘ్ర భల్లూకములు వాని వాంఛలను తీర్చుకొనుటయందు పని కలిగియున్నవి; తమ కాధారమును దమచేయుచున్నవానిని అవి యెరుగవు ఆయన మానవునియందు మాత్రమే ఆశ్చర్యించుచున్నాడు ఆయన విధాయకముగా పరిశుద్ధ స్పృహయులయినమహాశక్తియు బావిర్భవించుచున్నాడు; అయితే ప్రాపంచిక సుఖములవలన మత్తులయినవారున్న విషయవాంఛల స్మృతిపరచుటయందు ప్రవర్తింతువారున్న పక్షిగము

యినను యెన్నడును ఆయనను తలచకు; అజ్ఞానాంధకారా వృత్తులను
మానవాత్ములకు సహితము ఆయన అప్పుడప్పుడు మెరుపువలె ఆవిర్భ
వించును నిష్కల్మషులును దయాసహితులును నయిన పరిశుద్ధులయం
దాయన ఆవిర్భవించుట ఆశ్చర్యముకాదు; ఆయితే గొప్ప విషయనాం
ఛాపరాయణుని హృదయములోనికి వజ్రకవచముల భేదించుకొని ఆ
యన ప్రవేశించునపుడు ఆయన యెట్టి సాటిలేని ప్రేమ కనుపరచుచు
న్నాడు! పరిశుద్ధహృదయుడు ఆయనతో ఆనందమునందు యేకీభవించి
యున్నాడు. గొప్పసాపి అనేక కష్టములను బాధలను అనుభవింపుచు
చివరకు ఆయన కౌగిటిలోనికి వచ్చుచున్నాడు తనను తలచినవానిని స
హితము ఆయన ఆదరించుచున్నాడు. ఏదోయొక పరిశుద్ధ నిమిషమునం
దు వాడు దేవుని జ్ఞాపకముంచుకొని నంతనే భాష్పసేతుడగును. బ
హుళా దేవుని యాశీశకావిర్భావము వాడతనము నెప్పటికిని మార్ప
వచ్చును. బహుళా అంతటి మంచి దైవత్వము వానియందు శాశ్వతమై
యుండవచ్చును. దేవుడు సాపులను తన సన్నిధానమునకు యీ విధ
ముగా తీసి రిప్పించుకొనుచున్నాడు. ఆయనకు సమయము దొరుకవ
లయును. ఆయన తగు సమయమును వెదకు. ఆయన యెప్పుడూవిర్భ
వించవలయునో తన సన్నిధానమునకు వచ్చుటవలన వారెప్పుడు
శాంతచిత్తులగుదురో ఆకాలమునకై ఆయన విచారించును. ఆయనను
మనము తలచకపోయినప్పటికిని ఆయన యెప్పుడును పూరుకొనలేడు. అ
యితే ఆయన మనల నెప్పుడు ఆదరించగలఁడో దానికై సమయములను
సర్వదా వెదకుచుండును. ఆయన ప్రతివానిని అందరిని ఆదరించుటకు
సిద్ధముగనున్నాడు.

ఓ కృతఘ్నులగు మానవులారా! వికళాకూయనను తలచుగా!
 ఆయన యీ ప్రేమకొరకును, యెడతెగని కరుణకొరకును దీర్చి కై వికసితే
 అయినను అభినందింపరా! ఓ షేలు! మనమోసా జ్ఞానముగా ముగి
 మి? ఆయన సర్వదా తన సన్నిధానమునకు మనలను పిలుచుచున్నాడు.
 అయితే ఆసర్వమాత్ర (ప్రియమైన పిలుపును మన చెప్పుడును లక్ష్మి పెట్ట
 ము. శాశ్విత్యమనెడి డలములో మనలముంచుట ఆయనకొక కై అయి
 వున్నది అయితే ఆయన నెప్పుడును మనము లక్ష్మి పెట్టము. ఆయన
 ప్రేమ నెప్పుడును మన కందించుచున్నాడు. అయితే మన కొరికిలేదు
 ఆశలేదు. ప్రేమలేదు. కావున ఆయన ప్రేమను మనము నాధాన జాల
 ము. ఎప్పుడు మన ఆత్మకు ఆయనకు సమర్పించుమో అప్పుడు ఆయన
 దానిని పూర్ణముచేయును. అందముతో పూర్ణమైనదానిగా ఆయ
 న పుష్పమును నృజించెను. కాంతితో పూర్ణమయినదానిగా సూర్యు
 నిచేసెను, మన ఆత్మను తనతో పూర్ణమయినదానిగా ఆయనచేసెను
 ఈ శాశ్వితమైన ఆధారము యెన్నటికిని చెడదు మన ఆదరణ శక్తి అధిక
 మైనకొలదిని అది యెక్కువ యిచ్చును.

అనేకులు ఆయనను యిచ్చట తలపకున్నను. ఆయన అందరిని
 బాగుజేయుచున్నాడు; ఆయన యెవరిని యెన్నడును విడువడు. ఆయన
 కుటుంబమందలి యేబిడ్డయును స్వకాలము అధోగతిని చెంది యుండ
 డు; ఆయన సన్నిధానమునకు వాపులను పరిశుద్ధులను కూడ ఆకర్షిం
 చుకొనును. ఆయన అలించనబంధముతో అందరిని బాధించును. ఆయ
 న ఆనందస్వరూపమునం దిది మన సమ్మతము. ఈ సమ్మతమునం దిచ్చటనే

ప్రేమయందును నీతియందును అందరును అభివృద్ధిపొందుదురు. పరమేశ్వరుడందరిని హృదయములను ఆక్రమించుకొనును. లోకముయొక్క- కల్మషము క్రమముగ నశించిపోవును; ఆయన మతము ఆయనరాజ్యము లో వ్యాపించును. సోదరులవలె అందరును కలసి పరమేశ్వరుని పాదములను పూజింతురు. తన అదృష్టమును తాము తెలిసికొని వారు పూజాస్వరముతో “మనరూపన నెఱుగఁకుండిన మనము గొప్పవాశనమును పొందెడివారమే” యని పలుకుదురు. ఎట్లు యీ నిఖకరణమున రాజ్యమును కలిగింపవచ్చునో మనబుద్ధితో మనము తీర్మానించలేనంత దుష్టస్వభావులమై యున్నాము; అయితే యీశ్వరుని ఆనందస్వరూపము మన హృదయములయందు ప్రకాశించనచ్చును, సన్యముయొక్క- బలము మన మానసములకు గోచరించనప్పడును, విషయాసక్తులగు మానవులందరును జేవుని ఆరాధకు లగుదుననియు. యేక హృదయులై ఆరాధింతురనియు, నీతియందును, ప్రేమయందును, అభివృద్ధి పొంది ఆ ఒక్కడేయైన పరమస్విన విధేయతతో ఆధేయులై యుందురనియు మనము నమ్ముదుము. దేవుడందరిని ఆశీర్వదించును. ఆయనకై ఆశకలిగి యుండువానిని ఆయన తృప్తిపఱుచును. ఓహో! ఆయనను యిచ్చటనే మనము తెలిసికొనుట ఆశ్చర్యము. హద్దుగలిగి అల్ప జీవులనుగు మనము ఆ శౌశ్వతుడయి అనంతమైనవానిని తెలిసికొనెడి అదృష్టమును మనముంకను కలిగియున్నాము. ఆయనను మనము తెలిసికొనినట్టియన ముంక తెలిసికొనవలసిన దేమి కొంతయున్నది?

“అస్మిన్ భగవో విజ్ఞాతే సర్వమిదం విజ్ఞాతం భవతీతి” ఓ! రు

పి, జీవని జెలసికొన నమస్తమును జేరిన నగుచున్నది? ఆసత్యము
 ను మనము జెలిసికొనవలయున మనము నగుస్తమును సామాన్యముగా
 నెరుగుదుము. సత్యము జ్ఞానమునకు సారమునకేది, దేవుడయిన వా
 డు పరివశుడయ్యున్నాడు. ఆయన విశ్వాదాభావము యున్నాడు; జ్ఞా
 నముయొక్క తృప్తి ఆయన దేవుడును సరిశుద్ధులయిన రుషులు
 పూజించును శాంతిస్థాయులయి, నిష్కాములయి ఆయననుసం
 దినప్పుడు జ్ఞానములన తృప్తిచెందిరి ఈవాద్ధుగల యెల్ల విషయముల
 ను మించి ఆయనయందు విశ్రాంతి పొందినకేగానియెప్పుడును జ్ఞానము
 తృప్తిపడదు. ఆజ్ఞానము అన్ని చరలత్వములతోను. ఆశలయందునుచ
 లింపక వృద్ధిపొందును; అదసత్యమునుకనుగొనుటకు వెదకును; అయి
 తే అది యెచ్చటను దేసత్యమును కనుగొనదు; లెక్కిన అన్ని సత్యము
 లును యీసత్యముయొక్క నీడయి వున్నవి. యీసత్యమును పొంది
 యే, జ్ఞానమందు మనము తృప్తి పడుచున్నాము; అంతట మన అన్ని
 వాంఛలును తీర్చబడుచున్నవి. పూర్వకాలపు రుషులు యీ సత్యమున
 కు పరమాశ్రయమైన పరమేశ్వరుని పొందినప్పుడు, సత్యము జ్ఞానమనం
 తం బ్రహ్మ పరమేశ్వరుడు సత్య స్వరూపుడు, జ్ఞానస్వరూపుడు, అనంత
 స్వరూపుడు, “సత్యమేవాయతనం” ఆయన సత్యమే జేవాముగాగలవా
 డు. “సత్యస్యసత్యం” ఆయన సత్యమునకు సత్యము అనిపలికిరి. యీమా
 హావాక్యములకు మన పూర్వ హృదయములతో “తథాస్తు” అనిపలు
 కుచుము; యీ వాక్యములు న్యూదా పరింపబడి యెల్ల హృదయముల
 యందును ప్రకాశింపజేయబడును. సత్యముయొక్క శక్తియు, ఈశ్వర
 మతియుయొక్క శక్తియు, పూర్వకాలమునందున్నట్లే యిప్పుడు వున్న

ది. యెల్ల కాలమును అట్లే గుండును. లోపములన్నిటిలోను అజ్ఞానాంధకారములోను, మూసనాత్మ్యునిదిది ధృవపరచబడును. సత్యమైన శక్తి మునున శక్తి అసలు కలిగి యున్నట్లు మనస్థితిది ప్రపంచసూత్రము. కనుక తేజోవ తగునునట్లు చేయును, ఆయన సత్యమును మఱియు అన్ని నమూనాలను యవధానమున నెదలుచు కాలగూఢపణి ప్రపంచము సమాధానమునందును. అనిదముందును మించివేయి పలయునని దేవుని గురించు గాక:



10 వ ఛందోపదేశము.

మహా ప్రభుత్వై పురుషః సత్యో వేదః ప్రపంచకః. ఆయన మన గొప్పప్రభువు, శాశ్వతపురుషుడు, ధర్మమునందు ప్రవర్తింప జే

ఓ! మన ప్రముఖముడగున దేవుడు ధర్మమునందు ప్రవర్తింప చేయవచ్చుట మన కెంత గొప్ప అద్భుతము. ఆయన సత్యమునకును ధర్మమునకును ప్రాణమును ఆధారమై యున్నాడు; ఆయనే సత్యస్విరూపుడగు సత్యమునకు సత్యముగను ఉన్నాడు. ఆయన సత్యప్రకాశమును అంతరిను పంపుచున్నాడు యెవరినత్యహి వుద్దేశ్యముగా గల వారో. యెవరు సత్యమును సత్యముగా గ్రహించినా రై లోకమున కరిగినను శోభింతుర, యెవరు తమ జీవితమును. మూసనమును, అత్తి

ను. తనుకుగల న్యాయమును ఆయనకు భారపోయిదున్నో, యెవరు దైవప్రతినిధులే చలించక యీశ్వరుని కొరకు నత్యా-ర్యముల చేయుచుండురో, అట్టి సుహృద్భిలను ఆయన అప్పుడప్పుడు పంపుచుండును. ఆయన ధర్మమును ప్రవర్తింపజేయువాడై యున్నాడు. వాడు ఆయన శిష్యుడయ్యున్నాడు. వాడు ఆయనను అనుసరించువాడు గావున సుతిబోధకడై యున్నాడు. ఆయన వలనపంపబడి అశేయమైన శ్రమయనునోవాడు కష్టములయందును అపదలయందు సహితుడు ఆయనపనిని నెరవేర్చును ఇంక జేయుదును వారిట్టి యానందమును కనుగొనడు. జేవుడు తనపియమమున బిడ్డకు అనేక శోధనలను అపదలకు కలిగించుటవలన బోధించును. అయితే తనను దానికి ప్రతిఫలముగా నర్పించుకొనుట వలన వాని యాత్మానందమును వృద్ధిపరచును. ఆనందపూర్ణుడైన ఆయన తనయందు భక్తివిశ్వాసములు గలవారిని నులలు నొక్క కొరతనడపి వృద్ధుడు. ఆయనశక్తివలన బలపరచబడిన ఆ ఆత్మ సమస్తకష్టములను అటంకములను జయించి ఆయన పాదములవద్ద ఆనందస్వరూపమును చెందును ఆయన వానికి బలమును హారమును అనువున్నాడు. అయినవానికిసర్వదాధికారులు ప్రతిఫలమును అనువున్నాడు. పరిమేళ్యుడే ఖగ్గమా గణమున ప్రదర్శింప జేయువాడైనప్పుడు యథార్థమైనచుతము అంతటను బోధింపబడుననియు, వానికిముగోని జనులందరును సత్యము అంగీకరించి అవలంబింతురనియు యెనెడు సందేహింపగలడు. ఇదంతయు కాలమునకు సహకూడును. ఇతే ప్రకారాడను దీనియందు సహాయ పడవలసియిస్తుంది. ఇట్టి ఘనమైన కార్యమును యెవరు అశక్త చెయ్యకూడదు. ఆయన ఘనమైన వుద్దేశ్యమును యెవరును నిరాకరింపజాలకున్నను ఆయన

నవస్వర్ణమై యిచ్చగో మన యిచ్చలు విశ్వమూచేయట మన ఘనత
 మైయున్నది. ఈశ్వరుని అనుగ్రహములేవిది యేదియు జరుపబడదు.
 అంబే ఆత్మబలమునందును. హృదయ పూర్వకములైన ప్రయత్నము
 లయోగము, మనము కొంతపడి యుండనూడను; పూర్ణమైన ఆత్మ
 యో ఆయన కార్యముల మనము నెరవేర్చవలయుననియు, ఆయన అను
 గ్రహమున నై ప్రాధికాంపవలయుననియు ప్రార్థనమూలమున మనవా
 క్యముల నాలకించునట్టి ఆయన యిచ్చకాదా! ఆయన మన యెదుట
 ఆసక్తిజేసి యిన్న ఆ జ్ఞానశేషమును సర్వదా అంగీకరి తుము కాక! మ
 న పూర్ణ ప్రయత్నములతో హృదయములలోనికి ఆ అనుగ్రహ జలము
 ను పోపొందుము గాక! ఆయన అనుగ్రహము మనమీదికి సర్వదాది
 గుచున్నది; ఇతే అదే సమయమున మనము శ్రద్ధ ప్రార్థన ప్రేమా వి
 శ్వాసము, అశే కలిగియుండినవలయును; అప్పుడు మనము దానిని గ్ర
 హించి శక్తిగలిగి యుండుము. జ్ఞానహృదయమును తెరిచుటవలన ఆయ
 న సత్త్వైశావముచు గ్రహింపుము. ఆయన నెవరుచూడకలరు; యెవడు
 తన ఆత్మను పరిశుద్ధపరచుకొని తన యీశ్వరేచ్ఛకు విధేయము గలవా
 సిగా చేయువాడీ సత్త్వమును గ్రహించుటకు మనజ్ఞానము సభివృద్ధి పొం
 దింపవలయును; మనజ్ఞానము ప్రకాశించిన కొలదిని ఆయన సత్త్వైశావ
 ముతో మనయాత్మ విశ్వమునం దధికిమగుచున్నది. జ్ఞానము సత్యమునె
 క్కువగా కలిగియుండినకొలదిని ప్రేమ యుత అధికముగా వ్యాపింపబ
 డుచున్నది; మన యిచ్చ ఆయన యిచ్చకు విధేయత కలిగినదైకొలది
 ని మన మాయన వలన యెక్కువ సమీపింతుము. మనము సత్యము
 యందును ప్రేమయందును నృత్యనొందిన కొలదినిమనమాయనయందం

త యధికముగా నానందింతుము. మనమానసముల నిశ్చలముచేసి సర
 మేశ్వరుని సత్యస్వరూపునిగా నిరీక్షింతుము గాక. ఇది తగినకాలము, ఈ
 పరిశుష్ఠమైన సమయమును యెప్పుడును నిరాకరింపకుము. ఆసత్యము నొ
 క్కసారి నీహృదయములో భావింపుము. బహుశా మనలో నెవరో
 యొకరు రేపు చనిపోవచ్చును. ఆసత్యమునే మనముక్కసారి చూడగలి
 గినయడల మనకేమిభయమునులేదు. ఆయన నొక్కసారి మనము చూచి
 న తదనంతరిము మనము చనిపోయినట్టయిన అక్కడ నేమిభయమున్న
 ది; ఎందుచేతనంటే మనజన్మ ఘనమయినదిగా చేయబడినది. అయితే
 ఆయనను తెలిసికొనకుండ యిచ్చటనుండి మనము తరిలిపోయినచో మన
 ము నిశ్చయముగా దీనులము. మనమే సమయమును యంతమాత్రిము
 ను నిలకత్త్యము చేయకుండుము గాక! ఆయనను గ్రహించుట కను
 కూలమైన కాలము వ్రాప్తించునప్పుడు నిలకత్త్యము చేయకుండుము
 గాక. ఆ సత్యస్వరూపుని ఆవిర్భావమును యిప్పు డిచ్చటనే చూచుము.
 నీ జ్ఞానమును ప్రజ్వలించచేసి నీ హృదయమునం దొకసారి గ్రహించుము.
 ఆయన సర్వదాధామును పరపిస్తువును అయివున్నాడు. గ్రహించెడివా
 నితైనను ఆయన ఆదిగ్రహిత యోగనివలన సమస్తవస్తువులును కలుగు
 చున్నవో. ఆయనే సర్వదాధాముగ పక్షి లతా వృక్ష శిలా లోహాది స
 మస్తపదార్థములలోను ఆయనే సర్వదాధామై యున్నాడు. ఆయన
 ఆధారములన్నిటికిని ఆధారడు. సత్యముల కెల్లను సత్యమైనవాడు.
 ఇవన్నియు ఆయననుండి కలిగినవనుటవలన జీవము కలుగుచున్నవి. ఈ
 చంచలమైన లోకము ఆయన సత్యభావమును గ్రహించిన దగుటవల
 న ఆ స్థిరత కలిగియున్నవి. ఆయన లోకమునకు గ్రహీతయై, గ్రహీ

తలకును మూలము. పరమేశ్వరుడు, సత్యమే ఆయన స్వరూపము నీ జ్ఞానమును ప్రజలింప జేయుటవలన ఆసత్యము నొక్క-సారి గ్రహింపుము. ఆయన యెట్టి అద్భుతమైన జ్ఞానవిషయమో యొక్క-సారియాలో చింపుము. ఆయన శ్రేష్టఃగు జ్ఞానమైయున్నాడు. జీవమే ఆయన అయివున్నాడు ఆయన అంతటను జీవమునలెను, సనుస్తమునకును యంతలాత్మవలెను నిండియున్నాడు.

ఆయన సత్యమునకు సత్యము; దేవికంటె వాఘరితరమయిన మాటలేదో, దేవికొరకు అంతయు జనులు తనువాఁముల అర్పింతు రో, సత్యము; ఆయన సత్యమునకు సత్యము; ఆయన పరమసత్యము. “మహా ప్రభురైవ పునః” ఆయన గొప్ప ప్రభువు శాశ్వతపురుషుడు మన మీ మాటలను వలికిన త్తామే స్మరమను దాయక స్వరూపమెట్లు గ్రహింపబడినది? యీమాటలయందెంత సులభముగ ఆయన జ్ఞానము, ఆయన ఘనతయిన యిచ్చ, ఆయన పరిశుద్ధమయిన స్వతంత్రస్వభావము, అన్నియు అవిర్భవించుచున్నవి. మన మాయనకు “మహా ప్రభురైవ పునః” యని పిలిచినప్పుడెల్లరు తీరుచున్నదేవునిగా మన మాయనను జూతుము. ఆయన పరమస్తుతయి యున్నాడు; అంతేకాదు యెక్కువకూడా అయివున్నాడు. ఆయన పరిమాత్మ ఆయివున్నాడు; ఆజీవించుచున్న దేతనస్వరూపుడున్ను. స్వతంత్రస్వభావుడును అయిన ఆయన కేవల వస్తువులయల దానిర్భవించకు. ఆయన పరాశక్తియుడు “దేతనానాం” జీవులకు జీవము “ప్రాణశ్చపాణిః” శ్రీమణులకు ప్రాణము. ఆయన స్వభావము పరిశుద్ధమయినది జ్ఞానముక

అది స్వతంత్రమయినది మనమయినను మనమునకు మాయవస్తువులను ఆత్మతో ఆయన ప్రత్యేక విశ్వమును చూపెను. ఆపరిపూర్ణపు రుషునియిచ్చ వరమును దమచేయుచున్నది ఆయన ముఖి కెనెనెల నను నియమింపబడలేదు. ఆయనకు రిక్షకుడులేదు. ప్రభువులేదు. ఏదై తేకలదో అది ఆయన యిచ్చ అయివున్నది. అది ఆయన ఘనమైన యిచ్చ. అదియే సరివేర్చబడును కొచ్చగించెడి సత్యము. ఆయన ఆయనని శ్వయమే సత్యము. ఆయన మన హృదయహందలీ తాంతరాత్మ. ఆయనను సరస్థులను మన మెరికొరకు దేర్పరిచెను. ఏదీ ఆయన యిచ్చయో అది యీగోక్షముగో నొవేర్చబడుచున్నది. అదియే ఆయన, ఘనమయిన యిచ్చ. ఆయన ఒక్కలేమై మూర్ఖులై ఘనమైయిచ్చను యెవరును అటంకపరుపజాలరు. ఆయన సత్యముమే ఆనందము. ఆయన సర్వజ్ఞుడు. ఆయన స్వభావము పరిశుద్ధమైనది సర్వజ్ఞమైంది. స్వతంత్రమైనది యెవరును ఆయనయిచ్చను అడ్డుకొనజాలరు ఆయన యిచ్చచేతను, స్వేచ్ఛచేతను, ననుస్తమును శుభముగా సమాకూర్చును

ఆదేవుడు మన ప్రభువు. ఆయన మన స్తోత్రాహుకై ట్టియు పూర్ణాహుకడయినట్టియు దేవుడు. ఆయన ధర్మప్రవర్తకుడు; ఆయన ఘనమయిన యిచ్చ అన్నిచోటులను సిద్ధముగ ప్రవర్తించుచున్నది ఆయన వస్తు ప్రపంచమునకు ౧౭౫౬ దేగాక ఆయన నీతిరాజ్యమునకుగూడ రాజయియున్నాడు; ఆయన జడప్రపంచమునకు ప్రభువగుటయేగాక ఆత్మికును ఆయన ప్రభువైయున్నాడు, వాచమునుండి లబ్ధించువాడును, ఛర్మమునకు ఫలమునిచ్చువాడును, శాశ్వతికివమునకు

ఆ తరువాత మై యున్నాడు. తల్లియు, తండ్రియు ఆయనే. యేమాటలు ఆయన సంబంధములను తెలుపజాలవు. ఆయన మనతండ్రి, తల్లి, గురువు, సోదరుడు. మిత్రుడు మనకు సమస్తమును ఆయనే అయివున్నాడు. ఆయన మన అంతర్ హృదయము, మన ఆత్మలకు ఆత్మ, ఆయన మన ఆంతర్యామి. పితృతపసుడును ఆయన దేవుడయినందున ఆత్మతో ఆయన సంబంధము శీఘ్రమై యున్నది; ఆత్మను స్వతంత్రమయినదానిగా స్పృశించి తన సహవాసమునకు అర్హమయిన దానిగా చేసి యున్నాడు.

ఆయన పూర్వపురుషుడు. మనమందరమును చేతనుల మయినందుననే ఆ చేతివచ్చితిమి అధికులగు మునానిము. తండ్రికిని కుమారునికినిగల సంబంధ స్వభావమునంటిదే ఆయనకును మనకును గల సంబంధము వున్నది. ఆ తరువాత పరిపూర్ణానందమును మనమును ఆనందిస్తామను మును కలిగియున్నాము; ఆయన పరిశుద్ధుడు. శాశ్వతసంబంధము లేనివాడు, మనము పరిశుద్ధులను నీతిని కలిగియున్నాము. ఆయన స్వతంత్రుడు స్వేచ్ఛగలవాడు మనమును యితరుల నాజ్ఞాపింపగలము. ఆయనకును మనకును గల సంబంధము నిశ్చయముగా నన్నిహితీ మయినది; అయితే యీ సంబంధము ఆత్మ పున్నివర్ధితికి వచ్చినప్పుడు మూలమే అనుభవంపగలదు.

మన మెంత యధికముగ పరిశుద్ధ నీతిస్వభావమును ధర్మమునందు బలమును కలిగియుండుమో అంతయొక్కవగ పాపసంపర్కము లేని ఆ పరిపూర్ణమైన మనము గ్రహింపగలము. మనముజంతువులవలె జీవించుచుం

దేవట్లయిన. జగత్ పూజేమిసేలియునో గాననినూగ్రామే శోరికొనియుం
 దును. నినుబ, నిడించుట ఇంక చేమియులేదు. మన ఆత్మలను జ్ఞాన
 మునండును. ప్రేమయ్యాను, పరిశుద్ధులయండును. అభివృద్ధి పొందిం
 చినకొలదిని అంత ఆధికముగా జేపున నవిపాపము. మనలను మన
 మునైతన్యులమయినట్లుగా శోరికొనకుండిన ఆయన చేతనులకు చేతమ
 దని మనమెట్లు గ్రహింపగలము; మనము స్వగతిగా పరిశుద్ధులను కలి
 గియుండకుండిన ఆఘనాడమున పరిశుద్ధస్వభావుని మన మెట్లు గ్రహిం
 పగలము. మనము జేపుని తెలిసికొని లేమనియు ఆయనను ప్రేమింప
 జాలనునియు, ఆయనలో నసింపలేనునియు, వాగెడి వానితో నేనేమి
 చెప్పగలను. పరిశుద్ధులుగానుండి షూజ్ఞానమును ప్రజ్వరిల్లజేయుడి. నర్వ
 డా జేపుని ప్రాథికంభుడి. రక్షణముకలిగించెడి ఆయన పాదములయం
 దు మీరు నిశ్చయముగా చలనమును పొందగలరు. ఆయన అపదము
 ననుభవించుటకు మీరు సమర్థులగుదురని మాత్రమే నేను చెప్పగ
 లను ఆయన ప్రేమను మీరు గ్రహించినవారము ప్రేమాభివృద్ధిముల
 లో ఆయనను పూజించుటకప్పుడు మీరు శక్తిగలిగి యుండును ఆయ
 నను గ్రహించుటకు ప్రయత్నించక పూర్వము ఆయనను మేము జ్ఞాప
 కముంచుకోలేమనియు, ఆయనను మేము తలచ లేమనియు ఆయనను
 మేము ప్రేమింపలేమనియు పూర్వము చింతకాలమునుండి భక్తులండు
 ను చెప్పెడిదంశయు అసత్కలునియు భ్రమయికమాలనునియు రోవరు
 ను పలుకుదురుగాత. కాను, అట్టికొంపులనన్నిటిని విడచిపట్టిముం
 దు పరిశుద్ధులుగానుండుడి. అన్నిటికైనను ఉత్తిమమయిన మాగలము
 ను అవలంబింపుడి. ఆయనను ప్రాథికంభుడి, అప్పుడు మీరు నిశ్చయ

ముగా అసత్యమునే చూశారు. ఆయనను పెదకువారు దోస్తాడును ని
రాశులను. పథల మరొకడు అనుకారు.



II వ పాఠ్యపాఠశాలము.

“పశ్యోచ్చైః క్షయితః శ్వతో ముఖో పశ్యో గౌహుః ఋత
విశ్వోన్మాత్” ఆయన నేత్రములు కృష్టిమీదను, ఆయనముఖము సృ
ష్టివైపునకును, ఆయన పాస్త్రము సృష్టిమీదను, ఆయనచాదములు సృ
ష్టిమీదను ఉన్నవి. ఎవని నేత్రము యీ సృష్టిమీద ప్రసరించుచున్న
దో, అవగాహించుచునీ కృష్టి అంతరించును. సృష్టిమీదలి వెలు
గు కెల్లిన ఆయన పాస్త్రై అన్నాడు. సూర్యశుక్రచంద్రుండి తన పృ
థ్వీని అంతరించు? జలమునోడిన సుఖమునోడిన పూర్వ మైన
యీ సృష్టి యెచ్చటనుండి కలుగుచున్నది? వీని కన్నిటికిని కారణము
అంతరించుకొట్టియు, సమస్తమునను అది గ్రహీత అయినట్టియు,
అపవీచ్యుడై యున్నాడు. గౌహ్య తిమిలయించును, యేకాంత స
న్మ్య పాస్త్రములందును, పర్వత సముద్రములమీదను, ఆయన అవిర్భావ
ము కలుగుచున్నట్టి ఆయన అవిర్భావమును మరగుపరచుకొను ను
ము జ్ఞానకేత్రమును నెరచిన క్షిణిమే మనమాచుకను చూడగలము;
మన ఆత్మను పరిశుద్ధపరచిన క్షిణిమే ఆయన పునఃదేశవాస్యములను పిత
గలము. మనమాచుకనును శోధించున దానగ్రాహక క్షిణిమే ఆయన
మధురంబమును మనము మదిచూడగలము మనము పాపసంస్కరిము

ను కలిగించుకొందుము; ఆప్రకారము ఆయననుండి అభోగతులమగును ము; మనము మనలను అంధులనుగా చేసికొందుము; అప్పుడు మన మాయనను చూడజాలము. కోట్లకొలది జనుల నేత్రములు నాపై నిలిచియుండవచ్చును. నేనే అంధుడనైన ఆకోట్లకొలది జనులయొక్క నాపైదృష్టిని నేను భావింపజాలను. కాని నేను యొంటరిగా నున్నట్లు భావింతును. అయితే భగవంతుని దృష్టితో పోల్చినప్పుడు వేలకొలది మానవుల దృష్టియెంత? సృష్టియందంతటను ప్రతిచోటను వున్నట్టియు, మన ఆత్మల పురుషోత్తమభావములమీద ప్రసరించునట్టియు. ఆదృష్టి యీ శ్వేదనిచై యున్నది; ఆసర్వవ్యాపకమై పోల్పితగని తేజోవంతమగు దృష్టిని మనము భావింపజాలము. దానిని మనమెట్లు భావింపగలము? ఆచేతన మెప్పుడైనను చేతనమును భావింపగలదా? చేతనము మాత్రమే చేతనమును భావింపగలదు. ఆచేతనమువలె జడులమై జ్ఞానపరిపూర్ణులుదును, సృష్టికంతకును సాక్షిభూతుడును, జీవమును ఆయిన అకాశ్వితపురుషుని చూచుటకు అంధులమై యున్నారము; ఆయన తేజము అంతటను ప్రకాశించుచున్నది. అయితే మనము దానిని జూడము. ఆయన ఘనమైన వాక్యము ప్రతిచోటనుండియు బయలుపడెడు చున్నది. అయితే మనము దానిని ఆలకింపము. ఆసర్వజ్ఞుడగు పురుషుని యెదుట పాపములను చేయుచు ఒక అల్పమానవునికి భయపడనట్లుగా నైనను ఆయనకు భయపడనంత మందబుద్ధులము మనమెట్లగుచున్నాము? ఇది యేమి మన దురదృష్టము. పాపఖర్మము. ఓ ఘవమయిన ఆత్మా! యీ దురదృష్టమునుండియు, పాపఖర్మమునుండియు మమ్ము తొలంగివుము. సౌందర్యకారిణుడవును, ఆనంద స్వరూపుడవును అయిన నీతో

మాజన్మమును నిశ్చయమొందునట్లు చేయుము, మా మానసము లెట్లు
 నుపోవక నీవై ఘనకే తిరుగునుగాక. నీ మూలమునగాక మాకు పేరు
 మార్గములేదు. మాకు నీవు దయచేసిన అభునమైన పరములను ఆ
 జ్ఞానముచే నిరాకరించునంత అంధులము మనమెప్పుడును కాకుండునట్లు
 చలచలమాలేని హృదయస్ఫులతో నిన్ను ప్రార్థింతుము; నీవు మాక
 లంకారముగా దయచేసిన యామంచితక్తులు యెప్పుడును వ్యర్థముకా
 కుండ. గాక; వానిమూలమున మేము నిన్ను మహిమ కలుతుముగాక;
 మాజీవాని మామానసము మాశక్తులన్నియు నీవియే కావున నీసేవ
 కు వినియోగించబడు గాక! అందువలన శాశ్వతత్వమునెడిమధురమైనము
 నుమనము త్రొగుదుముగాక! అనుగ్రహ ముఖమును అంతకాలమును
 మా సేత్రములతో వీక్షించుచుండగా మన జన్మము అంతము
 నొందుగాక. నిన్ను ఆరాధించుట కీ దినమున మేమందరమును కలసి
 యున్నాము. సూర్యుడు త్వరితగా ఆస్తమించవలెననియు నీ కాంతిగల
 కిరణముఖమును జూచుటవలన భస్మత్వము నొందవలెననియు, దిన
 మంతయు ఆశగలిగి యుంటిమి. ఆహాము యిప్పుడు వచ్చినది. ఒకసా
 రి. మాహృదయములయం దధష్టించుటవలన మా ఆశను పూర్తిపరుపు
 దు. నీవు మా తండ్రివి, తల్లివి, హితుడవు, స్నేహితుడవు. చెలికాడ
 వు, రక్షితుడవు, ఆనందకారణుడవు, మోక్షదాతవు మేమందరమును
 నీయందు శరణుజొత్తుము; మేము సమస్తమును నీహస్తమునం దర్పింతు
 ము; నీవు మమ్ము కాపాడుము. ప్రాపంచిక విషయములలో దినమం
 తయు వ్రదయముమొదలు సాయంత్రము వరకును ప్రవేశించుచుండిన
 వ్యటికిని మా మానసము లిప్పుడెట్లు వున్నదిస్థితికి వచ్చినవి? నీశాశ్వ

తత్వస్వభావము మామీది కెట్లుగా వచ్చుచున్నది: అది యెచ్చటనుండి యెట్లుగా మమ్ము తెలివొందజేయుచున్నదో మేమెరుగము. ఓ, ఆ శ్చర్యము! ఎట్టిఅద్భుతము! నీసహవాసానందము ననుభవించినవాడు యెచ్చటను దాని సామ్యమును కనుగొనడు; వారిసేత్రములు నీమీదమాత్రమే నిలచియున్నవి. వాని నాలుక నీ స్తోత్రమును పాడుటకు ఆశక్తిగియున్నది. మేము నీతో నివసించునప్పుడు క్షుద్ధమైన ధనము మర్యాద కీర్తియందలి యిచ్చ మామానసము నాక్రమింపగలదా? సూర్యకీరణముల మధ్యమున నివసించుచు యెవడయినను మెగుగుడు పురుగు కాంతిని ఆశించునా? అట్లే నిన్ను పొందుటకై వున్నతస్థితికివచ్చి నీయరదానందించునప్పుడు ప్రాపంచిక వాంఛలును అల్పతలంపులును యింక నుండవు. ఎల్లకాలమును పరిశుద్ధమతానందము నెట్లు సంభవింపవచ్చుననియు, నీశాశ్వతత్వముతో స్వీదా యెట్లు నివసించవచ్చునను నియు ఆస్పడు ఆత్మకు బలమయిన ఆశయగును. అప్పుడు దేవతలవలె నిన్ను ఆరాధించుటకు స్వతంత్రము గలవారమని మేము తెలిసికొనినప్పుడు మేమెట్టి ఘనతను పొందుదుము! ఓ పరమాత్మా మా హృదయములో యీ పవున్నతస్వభావమును ప్రవేశ పెట్టుము. నీవద్దకు వచ్చునప్పుడెన్నడును రిక్తహస్తములతో వెడలి పోకుండుముగాక! మాయందు కరణముచుము, యాప్రాధానామందిరిమున యెచ్చట మేము దేనికైతే. చేరియున్నామో అట్టి నీపరిశుద్ధ ఆస్తికత్వమును మేము అన్లుభించులాగున దయచేయుమా, ఈపరిశుద్ధమయిన ప్రాధానామందిరమున ఆయన తేజోవంతమయిన స్వభావమును ఒక్కసారి జూచినవారు ఆఘోషమయిన పండుగదినము యెచ్చటవచ్చునాయని వారమంతయు నిరీక్షించు

ధకలక్షణము; ఒక నియమితోద్దేశ్యమునకు ప్రయోగించుట పురుషల
 క్షణము. యీశ్వరుని పరమాత్మయని గమనింపజాలనివారు సృష్టిని
 గూర్చి ఆలోచించునప్పుడు అనేక లోపములలో చిక్కుపడెదరు. సృష్టికి
 అతీతమగు శక్తిని గమనింపజాలక వారి పూహలన్నియు సృష్టినుండియే
 గ్రహింతురు విత్తనములనుండి వృక్షములు పెరుగులాగున ఈశ్వరుని
 నుండి ప్రపంచము వ్యాప్తమయినదని వారు చెప్పుదురు. అయిన సృ
 ష్టిని విధిలేక చేసెనని కొందరందురు; కొద్ది సంఖ్యాకులుకాని వారు ఈ
 శ్వరుని సృష్టితో అయిక్యము చేయరు అనేకులు ఈసృష్టి కారణము
 జడశక్తిమేయని తలంతును. అయితే బోవాన్యాయము (పరిసృష్టానీకమ
 తము) కేవలము పేరువిధముగా బోధింపుచున్నది. ఒక జడశక్తి సృష్టి
 కి ఆదికారణమని అది చెప్పుదు; అయితే ఒకే ప్రకృష్టపురుషునియిచ్చ
 దీనికి మూలాధారమయినట్లు అది గమనించును. జ్ఞానము, నియమించు
 నట్టియు ఆనందస్వరూపమయినట్టియు స్వభావము అన్నియు ఆయన యి
 చ్చతో నుబంధించియున్నవి. ఆస్వతంత్రశక్తి, ఆ ప్రకృష్టపురుషుడు,
 ఆజీవముగల దేవుడు వృత్తుష్టకారణమయి యున్నాడు. అయిన తన క
 రుణవలన స్వతంత్రముగా యీసృష్టిని కలిగించెనేగాని విధిలేక ఆయన
 దీనిని కలిగించి యుండలేదు; ఆయనయిచ్చచేసెను నైమునుస్పృశించెను. ఆ
 యన యింక మరెయెవనివలనను ప్రేరేపింపబడలేదు; అయితే ఆయన
 తనజ్ఞానశక్తుల నయిజప్రవర్తనమువలన సమస్తమును సృజించెను. ఆ
 యన కరుణాపూరితములయిన యిన్ని మార్గములను ఆయన ఆలోచిం
 చి యేర్పరచెను; అన్నియు ఆయన త్రియశోనసములవలన నియమిం

చలువచున్నది; ఆయన ప్రియరాజ్యమును అన్నియు వెళ్ళడింపుచున్నది
 కరుణాపూర్ణుడును, ఆనందపరిపూర్ణుడును ఆయన అయినట్లుగానే
 లోకమును ఆయన కానుజ్యముచేతను ఆనందాద్భుతముచేతను పూరించెను.
 ఈ అద్భుతమైన లోకమును కేవల అద్భుతమైన ఈశ్వరునివలననయి
 నది. అభివృద్ధి దాని జీవము భూమి ఆకారమునందు సౌందర్యముగలదా
 అభివృద్ధి గలదు; జ్ఞానమునందును మతిమునందును అభివృద్ధి గలదు;
 కరుణచే వెదచల్లబడినది. ఆకాశ్వేషుడయిన పురాణపురుషుడు సర్వదా
 యొకేవిధమున నున్నాడు. తక్కినవాటినిన్నిటిని అభివృద్ధిచేయునట్లు ఆ
 యన నియమించినాడు. ఆయనసృష్టిలో ప్రాతేదీయు నిలువజాలదు;
 ప్రతిది నూతనత్వమును బాహ్యమును పొందును మనము దేనినయిన
 ను శ్రద్ధతో నిర్మించినప్పుడు దానిని విడుటకు మనమెంత యిష్టములేని
 వారుగానుందుము; అయితే యింత సౌందర్యప్రదమైన ఆయన రాజ్య
 ములో వృక్షములు ప్రతివత్సరమును ప్రాయాకులను రాల్చి నూతన ప
 ణములను చాల్చును; నెనుల్లు అంత్రప్రకాశమానమైనట్టియు సౌంద
 ర్యమును కలిగినట్టియు తమ పింఛములను విడుచును. మరియు నూతన
 పింఛము లమర్చబడును. ఆ ఆనందస్వరూపుని లోకములో ప్రతిదియు
 నూతనముగాను, సౌందర్యముగాను పెరిగి వృద్ధిచెందుచుండును. భౌతిక
 ప్రపంచముకంటెను అత్యంత యెక్కువ అభివృద్ధికలదానిగా ఆయనచేసె
 ను. ఆయన దానిని ప్రాపంచక విషయములతోడను ప్రాపంచకసౌఖ్య
 ములతోడను తృప్తిచేడకుండుదానిగా చేసెను. ఆయన దానిని నిరం
 తరము తనకే ఆకషిణంబుకొనుచున్నాడు.

ఆయన తనజ్ఞానమును, ధర్మమును అంతకంత శధికముగా బయ
 ల్పర్చుచున్నాడు. వృద్ధి ఆత్మస్వభావమయి యున్నది; వృద్ధి ఆత్మోక్తిజ్ఞీ
 వమయి యున్నది. ఆత్మలయందాయన యుగచిన ఆమొగ్గులు యిచ్చ
 ట వ్రాణముగా వికసింపవు లేక వాడియుపోవు. ఆమొగ్గులు ఒకదాని
 తర్వాతనొకటిగాన్వేషప్రదేశములలోనివసింపుడు; కసింపుచుండును. దా
 నిజ్ఞానమును, ప్రేమయు, ఆనందమును అంత్యమును యిచ్చటకలిగియుండవు.
 యీశ్వరుని ఉత్కృష్టమయిన పరిశుద్ధానందమును అనుభవించుటవలనమ
 నమత్వప్రీతి నొందినప్పటికిని ఆయన మనకిచ్చెడి వర ప్రసాదమునందు ఆ
 యన యెప్పుడును తృప్తి నొందడు. ఆనందము తర్వాత మరియొక ఆనం
 దములో మనము ముంబబడి అంతకంతకు వృద్ధి నొందుచుండగా, నీవింక
 ను వృద్ధి నొందవలసియున్నదని ఆయన చెప్పుచున్నాడు. యిట్లు వృద్ధి
 నొందెడి ఆత్మను ఆయనకై సర్వదా ఆకర్షించుకొను చున్నాడు. శా
 శ్వేతత్వమునకు వారసులమగులాగున బలముతోడను శక్తులతోడను అ
 యన ఆత్మను సృజించెను ఆయన స్వతంత్రుడయినట్లు ఆత్మకు వివక్షతా
 స్వాతంత్ర్యమును యిచ్చా స్వాతంత్ర్యమును దయచేసెను; సృష్టిసం
 తను ఆయన ఆచలచలమగు శాసనముచే బంధించెను; మానవస్వభా
 వమునకు మాత్రమే దానిని మీరుటకు శక్తినిచ్చెను. హిమశీతలమున
 వ్రుడకము ఘనీభవించులాగున సృష్టియంతయు శాసనబద్ధమయి యున్న
 యి; అయితే మంచుచలిచే గడ్డకట్టిన నీరు సూర్యకిరణ ప్రసారము వలన
 ప్రవాహముగా వెలువడి భూమిని పడునుచేసి సారవంతమును ఫలవం
 తమునయినదానిగా చేయును. అది యేవిధమున ఆత్మ ఆయన శాశ్వత
 త్వ తేజసపర్యమువలన ఆయన కామ్యమును విచ్చల విడిగా అంతట

ను ప్రకాశింపజేయుచున్నది. ఆనదివలెనే అదిఆటంకమునులక్ష్యపెట్టదు
తాని యెల్ల ప్రదేశములను దాని పరిశుద్ధోదకముచే నింపుచు యెల్లు
డును యిచ్చా స్వాతంత్ర్యమును పొగొట్టుకొనక చివరకు కాశ్వ తత్వ
మహానముద్రమున నిగళించును. ఈశ్వరుడు సృష్టివలెను స్వాభావిక
శాసనములకు లోబడునట్లుచేసి ఆత్మయందు తన స్వరూపమును యేర్ప
ర్చెను. ఆయన ఆత్మకు మతనీమములను దయచేసెను. ఈశాసనమునం
దు విధిలేదు. తాని సమస్తమును స్వేచ్ఛయయి యున్నది. మానవుడు
జంతు తత్వము కలిగియున్నంతవరకును విషయాశక్తిలేని జంతుస్వభావ
మునకును లోబడువంతవరకును, బహుత్వ ప్రపంచమునకు లోబడి యు
న్నాడు. బహుత్వ ప్రపంచము నాధారముగా కలిగియున్నవట్టుకు వా
డు బహుత్వమయి యున్నాడు. తన స్వస్వాతంత్ర్యమును నాధారపర
చుకొని ప్రవర్తింప గలిగినంతవరకును వాడు పురుషుడయి యున్నాడు.
యీదేహమునాది, తాని నేనుకాదు. నేను ఆత్మజ్ఞానముగల పురుషు
డను, యితరేంద్రియములు నాసేవను జేయుచున్నవి. పురుషస్వభావ
ము యేస్వభావముచేత ధరింపబడి వ్యాప్తమయినదో అట్టిదాని నియ
మింపగలిగినట్టి నా స్వాతంత్ర్య శక్తియై యున్నది. బంధము సృష్టియందు
మాత్రమే కనుగొనబడుచున్నది. ఆద్యంతమును లేనట్టి అనుల్ల ఘృమ
గు కాశ్వకారణ బంధము నేను చూచుచున్నాను; అయితే సృష్టియం
దు స్వేచ్ఛ స్వాతంత్ర్యమువంటి దేదియు కనుగొనబడదు. సృష్టి అంధమ
యినట్లు ప్రవర్తించును. మరియు యీశ్వరుని ఘనాద్యమములను
జ్ఞానరూపముగా నిర్వచించును; సృష్టి మరణ చిహ్న మేయయి యున్న
ది. కాశ్వతమయినట్టియు జ్ఞానవ్రద మయినట్టియు స్వాతంత్ర్య మయినట్టి

యు దోచియు దానికిలేదు. సృష్టి యతీతమగు శక్తులను దయచేయుటవలన ఆయన వానిని తన సన్నిధానమున కాకషింఁచుకొనుచున్నాడు. మానవుడు ప్రకృతి శాస్త్రమువలన సృష్టి సతీకరింఁచుచున్నాడు. అసంఖ్యములైన శాస్త్రకారణ బంధముచే తాను ఒక్కడుమాత్రమే బంధించబడినది తనలో తాను తెలిసికొనును; వాడు తన స్వశక్తులవలన దాని సతీకరించును; తాను నిధిగా అవలంబించవలసిన మతనీమములను తనలో తాను చూచును; అతీతమున విషయకషణముల నటుంచి ధర్మశాసనముల విధిగా ననుభవించుచున్నది స్వతంత్రియమును తనలో తాను చూచును. యీశ్వరుడు యీ స్వతంత్రియభూషణమును మానవునకు దయచేసెను ఆయన వానికి కఠినశిక్షల నేర్పించినను వానిని బలపరచుటకే ఆయన ఆశిక్షల నేర్పించెను ఆయన ఆశిక్షను అపాయములను కష్టములను దాటకొని తుదకాయన పాదములమీద వానినిపట్లు అంత బలమయినదానిగా చేసెను. కావున యీ శ్వరసంతోషెట్టిజీవముగల సంబంధమును గలిగియున్నామో గుఱింపుము.

ఆయన “మహా ప్రభుత్వే పురుషః” అయివున్నాడు.

గొప్పప్రభువును మహత్తయిన పురుషుడును నయిన ఆయన తన స్వభావము ననుసరించి మానవునిచేసెను. ఒకప్పుడునుండి మరొకటిని, కుమారునికను తొండ్రుగల సంబంధమువంటి సంబంధమే మానవుడు యీశ్వరునియెడల కలిగియున్నాడు. ఆయన ప్రేమాదృష్టి మహిమిదనున్నది. మనమును ప్రేమతోడను కృతజ్ఞతతోడను ఆయన సం

క చూచుచున్నాము. మనము ధర్మస్వరూప రాజ్యమునొక్కటాజు
నకు నిజలము. ఆయన పరిశుద్ధ న్యాయ శాసనములు మన నెదుట
నున్నవి. మన యిష్టానుసారము నాని ననుసరించుటకు స్వతంత్రుల మ
యియున్నాము; కావున యీశ్వరునకును మనకునుగల సంబంధము ఒ
కపురుషునకును మరియొకనినిగల సంబంధమావంటిది. ఈసత్యము భా
వ్యమిత (పరిశుద్ధాస్తికమత) సారమయి యున్నది మన దినమున పా
నీయముల నిమిత్తమును మన కష్టముల విముక్తికొనుటకు. మన రాజవి
మోచనకొరకును ఆశాశ్వత పురుషునివలన చూడుము. ఆయన మన
తండ్రివంటివాడు. మన మాయన బిడ్డలము. ఓ శాశ్వత పురుషులారా
ఆయనను పూజింపుడి అందనును కలసి ఆయన ఆశ్రయమునుకొని ప
రిశుద్ధమయిన నిష్కల్య పౌడయములతో ఆయన అనుగ్రహమునక
యి అడుగుడి.

ఈశ్వరుడు ఆత్మలన్నిటిని తనవయిపున కాకషికాంచుకొనుచున్నా
డు పౌత్ర హృదయమునందును దివ్యస్వభావపు యెగ్గలను ఆయనవుం
చియున్నాడు; కావున అపి వికసించుకొరకు మహాస్మిల నవ్వడప్పుడు
పంపుచుండును. ఆయన ఆనందస్వరూపమును అనుసరించు ఆయన పి
యపుత్రులు బోవంచమంతిలను ప్రేమను బోధింతురు. దివ్య పుష్పముల
విత్తములు ఆత్మలన్నిటియందును కలవు. కాని అవి ఆయన ప్రేమధ
క్తుల బోధలవలనను ప్రవతనమువలనను వికసించును. ఈవిధముగాన
భివృద్ధిచెందినవారు తమకంటె తక్కువగువారిని తమ నానాప్రకారమునకా
కషికాంచుకొనుచున్నారు ఈపరిశుద్ధ పురుషులకై త ఆశ్రయమునునన్య
భావము! యీశ్వరుని ప్రేమధక్తులు మనకు ప్రయతిమమై ఘనమై ఆ

కష్టములను ఆనందస్వరూపము ననునరించి సమస్త కష్టములను ఆపదలను తా మనుభవించి యీశ్వరుని ఆనంద స్వరూపమును బోధింతురు. సారి నిలోకమునకు బంపుటవలన ఆయన వేలకోటిజనుల తపశ్శరకయి ఆకాశింపుకొనును; అనేకుల జ్ఞేయము కొరకు ఆయన తన ప్రియపుత్రుల విదితకష్టముల పాల్పర్చును. వారు వాటిని యిష్ట పూర్వకముగా గ్రహింతురు; వాటిమూలమున వారు అభివృద్ధి నొందుదురు. ఆయనకు మనయందుగల అనుగ్రహమెంత అప్రతిహతమయినది.

ఓపరమాత్మా, మా దేశమును నీవభివృద్ధి పొందించెదవా, నీకార్య నేత్రములతో నీదుర్బల పుత్రుల చూడుము. ఈ దౌర్భాగ్యమైనట్టియు, అణగొట్టబడినట్టియు దేశమునకు నీకంటె హితుడెవడునులేదు. ప్రతిదినమును అంతకంతకు వివిధ ఆపదలలోను దుఃఖములలోనుతగులుకొనుచున్నది. దినారాత్రములు దాని దుఃఖస్వరము వినబడుచున్నది. ఓపరమాత్మా, ధర్మమును ప్రసాదించుటవలన నీదేశమునురక్షించెదవా; దాని దుఃఖములను తీర్చెదవా? ప్రతి హృదయ మందును నీ ప్రేమా బిందువులను వక్షింపుము. మాతండ్రివలెను మా తల్లివలెను నిన్ను నీపుత్రులన్నియునుమా, మేమందరమును నిన్ను పూజింపలగున అనుగ్రహింపుమా. ఓహూ! మా దేశపుత్రులందరును యేకహృదయముతో నిన్ను ఆరాధించునట్టి కాలమెప్పుడువచ్చును. మా క్షుద్ర పృథ్వీమణియు స్రవణమౌజులేదు. కావున సమస్తమును నిర్వహించిన నీవు నీ అనుగ్రహమును బ్రసాదింపుము.



13 వ ధర్మోపదేశము.

“ఇదంవా అత్రేనైవ కించదాసీత్ | సదేవ సామ్యేన మగ్రాసీత్
ఏకమేవాద్వితీయం సదా ఏవమహానజితత్వా”

అదియందు యీశ్వస్తి యేర్పడి యుండలేదు. అరంభమున రెండుగాక యొక్కటేఅయి జనన సహితమయిన పరమాత్మ యుండెను.

ఈసంసరమయిశ్వస్తి అదియందు వుండియుండలేదు. అవకాశమునంతను నొక్కొక్కటిగా చీకటికమ్మివేసెను “తమతసీత్ తమసాగూఢమగ్రే” అంభకారము క్రమై ను అచీకటికి పృథాకము రెండుగాక ఒకటేఅయి సత్త్వానామ్రుడుగానున్న పరమాత్మయే. అంభకారము తప్ప వెలుతురు లేనప్పుడు ఆజ్ఞాజ్యోయైన పరమాత్మ ఆనందమగ్రుడయియుండెను, సర్వతేజములును ఆరిపోయినను, సూర్యుడు యెప్పటికిని అస్తమించినను నక్షత్రములు యెప్పటికిని ఒక్క మాటుగా మరుగయిపోయినను ఆతేజస్వీయమైన పరమాత్మ అప్పుడు సహితము వుండును. సృష్టికిపూర్వము సహితము ఆయన తనయందు తాను ఆవిర్భవించెను. ఆయన యిప్పుడు సర్వసృష్టికిని కారణమామ్రుడయి యున్నాడు; కాలక్రమమయిన యీసమస్త సృష్టియు నశించిపోయినను ఆయన యింకను కాశ్వతకాలమునకు వుండును. “ఈశానో భూతభవిష్యం ఏవాత్ యశ్చ ఉత్య” గత ప్రస్తుతకాలముల కాయన నాయకుడు. భవిష్యత్ కాలము నకువలెనే ఆయన యిప్పుడును సముడయి యున్నాడు. ఆయన ఒక్కటే ఉనికిని కలిగియున్నాడు. ఆయన రెండు భుజములమీదను భూతభవిష్యత్ కార్యములు నియమింపబడుచున్నవి. ఆయన స్థలకాలాతీతుడు

స్తల మాయనను ఆశ్రమింపజాలడు. కాలమును ఆయనను నిరూపింపలేదు. సమస్త సృష్టిని ఆయన స్తలకాల పాశములచే బంధించియున్నాడు. సమస్త సృష్టియు స్తలకాలసంబంధముకలిగి వర్తించుచున్నది. స్తలకాల పరిమితిగల సమస్త సృష్టియు ఆమహామహుడయిన యీశ్వరునియందు లీనమయి యున్నది. సమస్తమును సృజింపబడకపూర్వము, అంతటను అంతములేని కాలిక చీకటియొక్కటి వ్యాపించియున్నప్పుడు శ్రీకాశ్య తుడయిన పురాణపురుషుడు తన జ్ఞానతేజస్సునందు సత్తా మాత్రుడయి యుండెను. ఓహో! వనకాకాలమున గాత్రియందు ఉత్పతస్థానము నుండి మట్టుచు చూచునప్పుడు నక్క శిశ్యోశివోనుండలమును యొక్క-పక్ష త్రిమును నేత్రగోచరముగాక. ఆననగుంతయు కానుమేఘ పరిపృథమయి అంతటను ప్రతిపన్నపును సృష్టించుచు అంధకారమునందు కేవల భీతావ హాసున యంధకారమునందు. ఆననయందుండలి గాపుమహాత్మమేయి: సృష్టికి పూర్వము అది అంధకారమునందు తన ఆ స్థితిజ్ఞాన తేజములో సత్తామాత్రుడయి యొక్కడేఅయి; ఆయనయందు లీనమయి స్వయం భువయిన పురుషుని సాన్నిధ్యమును నేను గమనించుచున్నాను! “ పతి పోతవ్య తనతన స్తస్త్వా ఇదం స్వయమృజితం యచిరంకించ: ” “ ఆయన సృష్టినిగూర్చి ఆలోచించెను ఆలోచించి వ్రచికిరి గలిగినదాని సంతయు సృజించెను” పూర్వము యేదియులే. ఆయన గుచ్ఛయించెను. సమస్తమును ఆ స్థితినుబొందెను. ఆయన తేజస్వి యయిన సూర్యుని సృజించెను. అంధకార మింక లేకుండను ఆదీశుని రాత్రమునకు సిమ్మట ఆవధను పురమునుక యెట్టి అమృతము లున పొందగ్గ స్వరూపము శ్రు కాశించియుండును! ఆదీశుని రాత్రమును బుచ్చుకుం ఆనూతన తేజము

గల నూన్య దెచ్చటనుండినచ్చెనో? చుట్టును పోకాశింపచేయుటకు అది అనభ్యాకములగు కిరణముల నెందుండి గ్రహించిన? ఇది ఆయా దికాంబుడయిన పరిమాత్మ యిచ్చునుండి కలిగినది. ఆయన యిచ్చచే యీమన నుండరమయిన పోకాకముల భూమి సూర్యుని చుట్టును ఆ కాళము నోదిరుగుట కారంభించెను. అయ్యా! ఆలోకము అప్పుడు దే నినిమిత్త మనవిజలన కలిగింపబడినదో యెరుగదు తొలబడుచున్న క రోవలె వెడిగలదియు కరుగుచున్న లోపములతో పండినదియు, ఆపిరి తోడను మేఘములతోడను ఆవరించుకొనినదియు నయిన ఆభూమి సౌందర్యమునకదును కాంతియందును అన్యుతముగా నలంకరింపబడి అసంభ్యాకములగు నృత్య జంటుజాలములతో నెంచుచునవి అప్పుడు యెవడు భోమియించియుండును? దానియొక్కటి ఏ త్తనముల నెవరు వెదకల్లిరి? ధనధాన్యములకును ఫలపుష్పములకును అపేక్షామగ్నములైన దీని నెవరు పుష్పించిరి? సూర్యు డెచ్చటనుండి మహారోక మొడిచుండి యీజంటువులను నృత్యములను యెచ్చటనుంచె? తేలము పూర్వమినుండి బయలుదేరి భూమిని ప్రకాశింపజేయుచున్నది! దానిలో జీవ పరాహుముపారుచున్నది. మన అంధత్వము తొలగింపబడు చున్నది యీ విధముగా నంబుధము నెవరు యేర్పరచిరి? ఇది జడత్వముపేరమా? యీజీవమును యీద్రవ్యమును, యీనిగపహాన సౌఖ్యమును, యివన్నియు నొక జడత్వము నుండియె ప్రవహించినవా? లేక జ్ఞానమునందును ధర్మమునందును పూర్ణబాడమున యాప్రసంగమినుండి యివన్నియు యిట్లయినవా? యీలోకము నొక్క కరుగుచున్న లోపముల ముద్గయయినప్పుడు, పొగి చెసిండి ఆపిరిచేతను మేఘములచేతను కప్పబడిన ఆభాగము

వంశ నెడరయిన చూచి యిట్టి సౌఖ్యపదమైన రాజ్యమగునని భ్రమించి యుండురా? అయితే యీశ్వరుడు తన భవిష్యత్ చింతనమునందు ఆ అనావృత్తిమై మండుచున్న భూమి యిట్లు నివాసయోగ్యమై పుద్గాన వసుగులాగున దాని యంతట అద్భుతశక్తులనుంచెను; అది కాలక్రమమున చల్లార్చబడి ఆసంఖ్యాకములగు జీవులయొక్కయు, అంతములేని సౌఖ్యముయొక్కయు గ్రహీయయ్యెను. ఆవిరి ఘనీభవించి జల్లని జల్లునానలను కురిసెను; ఆసంఖ్యాకములగు చేపలను, మొసళ్ళును కోట్లకోటి జలచరములను నీటియందు యీదనారంభించెను. కాలక్రమమున నీటియడుగునుండి సూర్యునివై పు పర్వతములు బయలుదేరి యీశ్వరుని మహిమపరచుట కారంభించెను. భూమి స్తల ప్రదేశముగను జలప్రదేశముగను విభాగమయ్యెను. పృథ్వీములును, అన్నివిధములగు జుత్తువులు వానీలో వృద్ధి నొందెను. యిదియులేయు దానియంతట నదియే కలిగినదా? యిది జడశక్తి పనియా? కాదు; యిది ఆజ్ఞాన స్వరూపుడయిన పరిమపుగుఱుచి మహిమనొందుచున్నది. అంత అద్భుతమైన విధముగా యీశ్వప్తి రిచనచేసిన దాయనయే. ఆహారమును నవలుటకు మన కాయన దంతములను దయచేసిను, దంతములను దయచేయక పూర్వము మాత్రుస్తవములయందాయన పాలనవుంచెను; ఓహో! యెంత అద్భుతమయిన యేర్పాటు! ఆయన నిరక్షణశక్తి యెంత అద్భుతమయినది! యినన్నియు జడశక్తి పనియా? అదియొక పుష్పమని జ్ఞానమును సూచించదా? అది ఒక్క ఆత్మయొక్క ప్రీతిని కనుపరుపదా? అది యొకే పుష్పమని యిచ్చను ఆలోచనను చూపించదా? యీ శోధ యంతటతో మనల కాపాడునారెవరు? మన వ్యాధులుకుదురుటకు యే

దయామయుడు అన్ని విధములయిన మందులను సృజించెను. మన దే
హమందలి యేలవయవముయినను బాధనొందునప్పుడు యెవనిశాసనము
వనుననిచి పూర్వమువలె నది నెమ్మదియు బలమును గలదగును. ఆత్మ
అంధకారావృతముగా పాపపరిస్థితిమయినప్పుడు యెవరు పరితాపమును
కలిగించి దానిత్రిప్పించున్నాడు? శాశ్వతకాలము మనమే తల్లియు దండ్రీ
యునయియున్నాడో యెవనియెడ తెగనిప్రేమ మనల ధర్మమార్గము
నలడు కాపాడుచున్నదో ఆయనయే యిదియంతయు చేయుచున్నాడు.
మనకు భయమేమి; మనకు కొరతయేమి! భవతిక ప్రపంచమునకాయ
న స్రభవయినట్లు ఆత్మకును ఆయన అయివున్నాడు. సృష్టికి ఆయనదే
పుడయినట్లు నాకు దేవుడయివున్నాడు. ఆయన అనుగ్రహమును పొంది
మన దినములు గడుపుచున్నాము. జీవితము సుఖ సంతోషములన్నియు
ఆయనవలన కలిగినవే; దానికొరకు మన కృతజ్ఞతాహృదయము నాయ
న కర్పించనప్పుడు ఆసౌఖ్య మెంతపరిశుద్ధమును ఆనందదాయకమునునై
యున్నది. వృద్ధి ఆయన ప్రీయముఖమును మనకు కనబరచును. స్త్రీలము
పురాభ్యాయునివలె బోధించి ఆయనవయిపురకు మనల నాకర్షించును
అంతట ఆస్త్రీగతే మనమే పరమఅభివృద్ధి సృష్టియంతటను ఆయనప్రేమ
కలదు. సర్వదా మనమాయన కరుణ నాశ్రయించి యున్నాము. మన
మీలోకములో నుండెడి కొలదిరోజులకు ఆ ఆనందస్వభావము సాధార
పరుచుకొనుట కంటెబలకు మనముద్ద లేదా? శాశ్వతకాల మెవనితో
కలిగియుండవలసిన ఆయన ప్రేమాశ్రయమున యీకొలదికాలము కష్ట
ములలోను ఆపదలలోను నిరాశజెందని హృదయముతో జీవించుటకును
నకంటె యాధారములేదా? యీస్వల్పకాలమునకు పూర్ణ విశ్వాసము

తో ఆయన ప్రేమను నమ్ముకొనియుండజాలనిచో శాశ్వత కాలమునకు
 మనకేమి యాశకలం? ప్రాపంచకసౌఖ్యలేశమునకయి మనము గర్విం
 చేపడుమునా, దుఃఖిలేశమునకయి మనము నిరాశజేందవలయునా? క్షణ
 కసుఖములకయి మనము మనోవికలులమగుట యీశ్వర యిచ్చ కాదు
 ధర్మబలమున బలపర్చబడుటకును కష్టసుఖములయందు నిశ్చలముయి
 యుండుటకును ఆయన యిచ్చయించును. భృతీక ప్రపంచము నాయ
 న స్వభావిక శాసనబద్ధముచేసినట్లు ఆత్మను మతనీమమునిచ్చుటవలన ఆ
 యన బంధించెను. మనము బోధింపబడవలయుననియు బలపర్చబడ వల
 యుననియు, నీతి జ్ఞానాభివృద్ధి నొందవలయుననియు, ఆయనయద్దేశము
 దాని పరిసమాప్తికొరకు అనేకమాంగాముల నాయన యేర్పరచెను. దా
 నికి ఆయనయే సహాయముచేయుచున్నాడు. వృద్ధిక్షయములు వషణీ
 తకాలములవలె మారిపోవును. అయితే నీతి స్వరూపుని స్నేహితునిగా
 చేసికొనిన యీశ్వరుని మన మాధార వర్చుకొనిన ఆత్మశక్తి యెప్పుడు
 ను తగ్గిపోదు. దాని సంతృప్తియెప్పుడును నాశనము చేయబడదు. ఓవర
 మాత్మా, ఆత్మశాంతిని కాపాడుమా; అంతటను నీ అనుగ్రహమును
 వ్యాపింపజేయుమా! నీమాంగాముల బ్రాహ్మసోదర సంఘమును (ప
 రిశుద్ధాస్తిక సోదరసంఘమును) వృద్ధినుందింపుమా? విజ్ఞానముచేత
 యీదేశమును ప్రకాశింపజేయుమా; శాంతోదకంబులమీ ప్రపంచము
 ను ముంపుమా; అందరను నీవేవయందు వినియోగింపుమా;

14 వ ధర్మోపదేశము.

“యదాతద్యతోర్ధానప్యతదాశ్శాశ్వతభ్యునమాభ్యుః”

“లోకములలోనివనించు శాశ్వతశ్రేణుల కర్మఫలములను ఆయన స్థిరపరచెను”.

యీ సృష్టిసారమును ప్రేమయు స్వరూపముగాగల ఆదేవునిది. అది ధర్మపరిపూర్ణమైన ఆయన ధర్మముతో నిండి యున్నది. ఆనంద పూర్ణమైన ఆలంకారి ఆనందకరణములచే అది చుట్టును ప్రకాశించు చున్నది. సుందరమయినట్టియు యోగ్యమయినట్టియు వస్తువులన్నియు ఆయనవలన కలిగినవి. దానిననుసరించి ప్రతివస్తువయు ఆయనవలన కలిగినది. యీ లోకమునిక సాందర్య తేజ పరిపూర్ణముగను. సౌఖ్య ప్రాణసమన్వితముగను చేసిన దాయనయే. మానవుని సృజించి సృష్టిని సతను పూర్తిపరచెను. ప్రేమను, సౌఖ్యమును, ఆనందమును ప్రసాదించుటయే ఆయన సృష్టిప్రదేశ్యము. ఆయన ఆనంద స్వభావమును అనుసరించి హృదయగర్భితముచేసికొని అంతటను వ్యాప్తముచేయు కొరకు ఆయన మహాత్ములను సృజించెను. మన పరిశుద్ధతయంతయు ఆయన ధర్మస్వరూప ప్రతిబింబమునూత్రమై అగుచున్నది. మహాత్ముల లక్షణ మేమి? యిది వారంతట వారనుభవింపజేడి ఆనందమును యితరులను భవించునట్లు చేయునంతవరకును వారెప్పుడును తృప్తి నొందరు. బీదలకు గు అనాథలకును, తమ ఆహారప్రసాదముల పంచియున్నప్పుడు వారిమానసమెప్పుడును ముఖపడదు; వారివారిపాతకులను తన పత్యము సేద్యమున

ను వారు కనుగొనిన తక్షణమే లోకమునకు బోధింపుచుండును. తాము మాత్రమే బ్రహ్మానందము ననుభవించుచుండిన వారుత్పత్తినిొందియుండగలరా? వారాటంకమును లక్ష్యపెట్టరు, యెప్పుడును మనుష్యులకు భయపడరు. సాత్వికానందమును బ్రహ్మానందమును వేలకొలది జనులపై వర్షింపజేయునిమిత్తము తమ క్షుద్రశరీరముల అర్పించుట కెప్పుడును వెనుదీయరు. యేల మహాత్ముని అక్షణమివిధముగా నున్నది? వానిమహాత్మ్యము ఆ ఆనందస్వరూపుడయిన దేవునివలన కావుననే యీవరిశుద్ధత తర్వాత యీశ్వరుని హద్దులేని కారుణ్యమునుగూర్చి యోచింపుము. తనంతట తానునుభవించుచుండిన ఆ ఆనందమును శ్యాపింప జేయుటయే సృష్టియైదైశ్యమనియు, యీ జంతుజాలమునంతయు సృజించుట వానిలో ప్రేమను వెదజల్లుట కనియు, కనుపడుటలేదా? ఆసంఖ్యాకములగు ఆత్మలను దయాధర్మములవలన గలుగు ఆనందముచే నిండింపదా? పుత్రమజీవులు నీతియందభివృద్ధినిొందుటయు, అంత కంతకు శ్రీమమూలమున పరిశుద్ధములగుటయు అట్లు తన సింహాసనమును సమీపించుటయు ఆయన సృష్టియొక్క ముఖ్యోద్దేశమయి యున్నది. దీనికొరకే ఆయన ఆశ్వరు సృజించెను. దీనికొరకే ఆయన దేహమును చాని నివాస స్థలముగా నేర్పించెను. దీనికొరకుమాత్రమే సృష్టినంతయు ఆయాజచేసెను. ఒకదానికొకటి అభిదూరముననున్న యీ అనంతగోళములు ఆయన పుత్రమజీవుల సాధనా స్థలములను ఆయన శాశ్వత పుత్రుల నివాసస్థానములును అయివున్నది యీ ఘనమయిన అనుగ్రహమునుపొందెడిది అజీవులను సమస్త సౌఖ్యములనుండియు ఆయన పూర్ణముగా తొలగించివేశెనా; లేదు; వానికిసహ సౌఖ్యమును ఆనందమును వి

చ్చలవిడిగా వెడజల్లెను నృధిసెందుచున్న ఆయన ఆనందపుహహములు
 అంతటను పారుచున్నవి. ఒకనీటిబిందువును పరీక్షింపుము? అదియె
 ట్లు అసంఖ్యాకములగు జీవులతో నిండినదియు, మితిలేని సౌఖ్యముతో
 పూర్ణమయినదియు నయియున్నది. అడవిలో ప్రవేశింపుము యెట్లు
 జంతువుల మందలు చెట్లనీడను పండుకొనుచున్నవో యెట్లు పూర్ణమ
 యన తృప్తితో నెనుగువేరనుచున్నవో పక్షులెట్లు తమమనోహర స్వ
 రముల చేరను ఆనందములను తెలుపుచున్నవో యెట్లు వక్షా
 కాలపు ఆరంభ జల్లులచే జంతువుల వలె స్పృశములు సంతసము
 ను కనుపర్చుచున్నవో చూడుము. అయితే యీ అద్భుతసృష్టి నెలువ
 డింది యానోగులేనిజంతువుకొంకును చలనము లేనివృక్షములకునుకాదు;
 జ్ఞానసాందర్యములకాకరమగు యానిరుపమానసృష్టి యీ నూరులేని జం
 తువులయొక్క సాత్తుకాదు. అవియీశ్వరుని మహాదుర్దేశ్యమును గ్రహిం
 పజాలవు. ఉత్కృష్టమయినట్టియు అద్భుతమయినట్టియు సాందర్యముతో
 నలంకరింపబడిన యీలోకమును చూచుటవలన అవి ఆయనగునతనుగ్ర
 హింపజాలవు. ఆత్మనుసృజించుటవలన సృష్టిగునతను ఆయనపూర్తిపర
 చెను, ఆయన ఆనందస్వరూపమును ప్రత్యక్షముచేతెను. భృతీక ప్రపంచ
 ము యంత్రముమాత్రమేఅయివున్నది, పక్షులను మృగములును వాని
 వాని నయిజగుణములకు దానులయియున్నవి; శాశ్వతత్వస్వభావమును,
 పరమపురుషస్వభావమును పొందినక్షానపురుషుమాత్రమే ఆయన అనుగ్ర
 హమువలన ఆయన కుమారుడనడిపేగునకు అర్హుడు జంతువర్గమునకు ఆ
 యన కలుగజేసిన ఆసౌఖ్యముతో మానవునితృప్తినొందునట్లు చేయలేదు.
 అవి ఆసౌఖ్యమునుమాత్రమే యొరుగును. అయితేయింద్రియసౌఖ్యములే

మానవునిసర్వస్వమునుకాదు. తమ ఆత్మలనభివృద్ధి పరచుకొనక బ్రహ్మ
 నందముననుభవించజాలనివారు ఈశ్వర రాజ్యసుఖమేమాత్రమును లేని
 వారు కావలసినదేనా? కాదు; యితరజంతువులకువలెనే ఆయన వారి
 కి యనేకసంతోషవిషయములను కల్పించియున్నాడు; సువత్సరములకు
 వారే సంవత్సరమును, దుశువులరువారే రుతువును, సూర్యోదయము మొ
 దలు అస్తమయమువరకును అనేకవిధములవారు సంతోషపరుపబడుచు
 న్నారు. అయితే ఈశ్వరునికరుణనుచూచుము; ఆహానవుని యీసంతో
 షములతోతృప్తిచొందుశక్లు చేయలేదు; ఆహార సిద్ధిలవలన చూర్చిమే
 మానవుడెప్పుడును సుఖముగానుండజాలడు; వాడు విషయసుఖముల అ
 నుభవముచేతమాత్రమే యెప్పుడును తృప్తిచొందజాలడు. నిద్రించుచున్న
 ను, గొప్పభిమలోముణిగిపోయినను మానవాత్మ యీసాఖ్యము అన్ని
 టిలో యెప్పుడును తృప్తిచొందదు. విశేషవృద్ధిచేతనుసహససాఖ్యములనే
 తను చుట్టబడినప్పుడు సహితము యేలమానవుడుసుఖముగానుండడు? ని
 రుపమానభవాధికారిముల ననుభవించుచునుండియు, తనయాజ్ఞచేపొలివి
 షయమునుజునుపుకొనుచు, “నేనేలసుఖముగాలేన” నివాకులననుతాను
 అడిగితొనినచో అతనిస్వర్థహృదయమందు సుఖములేదని ప్రత్యుత్తరము
 సిద్ధముగానుండును అతృప్తివానిపీడించుచుండుట యుండేమి ఆశ్చర్యము
 న్నది? మానవుడేసాఖ్యములన్నిటితో తృప్తిచొందవలయునని ఈశ్వరో
 క్తేషముకాదు. పపస్తసాఖ్యమును సర్వఫలములనుడయచేసెడి ఈశ్వ
 రునియుద్దేశమునకువ్యతిరెక్తముగాపరివర్తించుట మేలుకొరతయైయుండునా?
 మనవివాదిధముగా తృప్తిగాని సంతృప్తినిగాని సంపాదించగలమా?
 యీవిషయములన్నిటితో సుఖపడియుండుట మనయిచ్చయో? యీవిష

యనుభవములకంటె మనకు భువనములైనవనియు నవరిముఖలేనా? దయాన
త్యశీలములయందభివృద్ధి నొంది తనను సమీపింపవలయునని ఆయన యి
చ్ఛయియున్నది; మానవుని సృష్టించినయ్యదైశమిదియే. దేవతలతోన
హవానముచేయటకర్తలముగా ఆయన మనలనుసృజించెను; మనలనా
యనవయిపున కాక్షింపింపకులగు ధర్మమునకు హక్కుదారులనుగ మ
నలచేశెను. విషయనుభవముతో మునిగిపోవుటకై మనలనాయనసృజించ
లేదు. ధర్మముకొరకును శాశ్వదునికొరకును యెన్ని వేలవిషయసౌఖ్యము
లను మనలతటమనము నిరాకరించుకొనలేము! అయితే ఆయనయందా
నందించునప్పుడును, యితరజంతువులవలెఆహారపానీయాశక్తమతిభ్రమ
లోనుండునప్పుడును మనమట్లుయెన్నడును చేయలేము.

ఓపరమాత్మ! మమ్ములనందరను నీవయిపునకు నడపింపుమా;
మాదేహమును, మానసమును, ఆత్మను శాశ్వతత్వమునకు నియమింపు
మా. నిన్నువిడచిమాకు శాంతిలేదు, సుఖములేదు. మాహృదయము
లప్పుడు దుఃఖాంధకారముచే కప్పబడియుండును. నీవులేక మాసుఖమే
దుఃఖము, మావృద్ధియేక్షీణిత, మాజయము అశజయముమాత్రమే,
మాదేహము, మామానసము, మాశక్తులు అన్నియునీనుండియే; కా
వునవానిని నీశేవకై వినియోగింపుము, మాహృదయములను నీకై లేవ
నెత్తుము.

16 వ భక్తిపదేశము.

“నసీతుద్విత్రితీ రేషామ్లోకానామ్ అనంచేదాయ”

“భేదపడకుండుకొరకు యీసమస్తలోకములకును ఆయన ఆధా
రుడును మూలమును అయివున్నాడు. సర్వమునకునియామకడయిన ఆప
రమేశ్వరుని అధికారమువలన సృష్టియంతయు నడపింపబడుచున్నది. ఆ
యన సాధారణముగా కలిగియుండుటచే జంతులోకముదానివిధులననుస
రించుచున్నది. మానవులందరును, జంతువులన్నియు, ఆపరమమాలాపి
తహృదయమున హత్తుకొనియున్నవి. వునికినికలిగిన లోకములన్నిటినితె
లిగొనుటకుగాని నిరూపించుటకుగాని సాధ్యముకానిట్టికాలమున సృజిం
చి, గృహముయొక్కగాని నావయొక్కగాని నిర్మాతతనపనిని నిర్వర్తిం
చి దానితో నెట్టిసంబంధమునువుంచుకొనక విడచివెళ్లులాగున ఆయనవా
నిని ఓడచినాడా? ఆయన అట్లేవిడచివెళ్లిన, లేక ఆయన దృష్టినికను
కాపాడుచున్నాడా? ఆకనమంతయు సర్వకాలమును దృష్టవలెను, రక్ష
కునివలెను, సమస్తమునకును యిచ్ఛాశక్తిగనుపున్న ఆయన ఆస్తిక్యము
తోనిండియున్నది ఆయన యిప్పుడునువున్నాడు; మనమందరమును ఆ
యనయందుజేపించుచు, ఆయనయందు మనజేషమునుకలిగియుండుచు, ఆ
యనతోసంబంధించియున్నాము. సృష్టిఆయనయిచ్ఛచేకట్టింపబడి ఆయ
నయిచ్ఛచేత కాపాడబడుచున్నది. ఆయనయిచ్ఛప్రకారమందువలె
నే పూర్వమును ఒక్కటిగానేయున్నది. ఆయనయిచ్ఛాప్రవాహము సృ
ష్టికాలమునుండియు ప్రసరించుచు బ్రహ్మాండము కాపాడబడుచున్నది.
నేను మాట్లాడనారంభించినప్పుడు అట్లు చేయుటనా యిచ్ఛయైయున్నది;

యిప్పుడు నేను మాట్లాడుచున్నాను, యెండుచేతనంటే నాయిచ్చకులేంపులేదు; దానికిలేంపుగలిగినక్షణమున నామాటలుఆగిపోవును. ఈశ్వరయిచ్చకు లేంపుగలిగినక్షణమున, యీనమస్తలోకముల నాశనమునకులుగును. యిచ్చటను ఆయన పున్నాడనియు, ఆయన నమస్తమునకు ప్రాణమువంటివాడనియు, ఆయన జీవముగల దేవుడనియు చూచుచు మనమాయనను పూజించుచున్నాము. యిప్పుడు నేను మాట్లాడుటలో నాయిచ్చాయునికి తెలుపబడుటలేదా? నీవు నన్ను చనిపోయిన శవముగనా లేక జీవించియున్న మానవునిగనా చూచుచున్నావు? అప్పుడునా వాక్కునకు వాక్కు-అయినట్టియు యెవనియిచ్చచే నావాక్యములు వెలువడుచున్నవో అట్టియు నాదేహమునకు ప్రాణదాతయు, సృష్టిసంతను ప్రాణముతోడను చయితస్యముతోడను నింపినట్టియు, ఆయన నాకంటె నెక్కుడు ప్రాణవంతుడుకాడా; ఆయన ప్రాణమువంటివాడుకాడా ఆయన ప్రాణస్వరూపుడయి నెలయుచుండిన జీవముగల దేవుడు. యీ జీవముచుట్టును సృష్టియంతయు తిరుగుచున్నది. సమస్తమును ప్రాణజీవుల నాయనవలన పొందుచున్నవి. ఆయన యీ భక్తసంఘమునకు రక్షకదేవుడు. మన మాయనకు పూజనర్హితునప్పుడాయన దాని నందుకొనుచున్నాడు. మనమాయనను తండ్రివలె చూచుచున్నాము. భూతిభవీష్యత్ కాల విషయముల విచారించనవసరములేదు. మనకు ప్రకాశమును కలిగించు మనయెదుటనుండు దీపమును, ప్రాణమును, వాక్కుక్తిని, గ్రహణశక్తిని కలిగించెడి మనచుట్టునుండు వాయువును, యివన్నియు ఆయన యిచ్చ నాధారముగాగొని యున్నవి. ఆయన యిచ్చకు లేంపుగలిగినేని యీదీప మారిపోవును. యీశాయువు చలనరహితము

గును. వాక్కు నిలచిపోవుచు సృష్టిమంతయు ఆజగత్ సృష్టి స్థితికారణుని యిచ్చననుసరించుచున్నది. ఆయన రాజులకు రాజును, చక్రవర్తులకు చక్రవర్తియు, త్రిలోకములకు రక్షకుడును అయివున్నాడు.

“సప్త కేతుర్వితరణ యేమామ్ లోకానామ్ అసంభేదాయ”

“భేదపడకుండుకొరకు ఆయన సమస్త లోకములకును ఆధాగుడును మూలమును అయివున్నాడు” ఆయన యింకను సృష్టికంతకు ప్రాణమయి వెలయుచున్నాడు. ఆయన సమస్తమునకును అతీతుడయి యున్నాడు. ఆమహాపురుషునికవి గుర్తుమాత్రముననే అసంఖ్యాకములగు లోకములు ప్రవర్తించుచున్నవి. ఆయన వేలిగుత్తు మనమెక్కడచూడము. సృష్టియందు మన మెవని అంగుష్ఠాధికారమును చూచుచున్నాము; యెవని వేలిగుత్తువలన కోట్లకొలది లోకములు ప్రవర్తించుచున్నవో ఆనర్వనియంత వేలిగుత్తును మనము దానిలో చూచుచున్నాము. అభివృద్ధిస్థితినుండి క్షీణత్వమునకు నీతివంతుడు వచ్చినప్పుడును, తరువాత తనవృద్ధి తిరిగి పొందినప్పుడును, వృద్ధినుండి క్షయమునకును, క్షయమునుండి పృథ్వికిని లోకముతో వాడు పోరాడునప్పుడును, తనమతమునందు విశ్వాసముగలవాడయి దృఢమనస్సు డయినప్పుడును, శరత్కాల కాంతియందు పూర్ణాచంద్రుడు ఆకాశమున వర్తించుచు మేఘమునుండి మేఘమును దాటుకొని పోవుచు నిర్మలాకాశముచేరి తన స్వచ్ఛమయిన ధవళకిరణములచే భూమినలంకరించి మనకునేత్రపర్యముగా విండునప్పుడును, వానిలో యెవని వేలిగుత్తును మనము చదువుచున్నాము? జీవచరిత్రయందు మనమేమి చదువుచున్నాము? యెల్లనుంది

వస్తువులమీదను దానిచిహ్నమునుంచేడి ఆవ్రేలిగుఱును మనము దానిలో చూపుచున్నాము.

ఆత్మ పాపభూయిష్టములు ఆజ్ఞానాంధకారమున మునిగి నప్పుడును, విచారముతోడను పశ్చాత్తాపముతోడను కృశించి తరువాత ఆత్మశాంతిని తిరిగిపొందునప్పుడును, పాపబాధలనుండి విడిపింపబడి నూతన శక్తితోడను, నిష్కల్మషత్విముతోడను, ప్రవర్తించునప్పుడును, యెవనిచేతిగుఱును మనము కనుగొనుచున్నాము? సర్వ నియంత్ర యయిన యాహిస్తసౌజ్ఞను మనము దానిలో చూచుచున్నాము. యెవనియిచ్చచే యెండిపోయినభూమి వర్షాధారలచే చల్లబడుచున్నదో ఆయన యిచ్చవలననే పశ్చాత్తాపహృదయము నెమ్మదిపడుచున్నది. ఆయన మనలశేమియు గమనింపడా? పాపమునందును దుర్మాగ్రమునందును యింతగా మునిగిపోయినను ఆయన మనవయిపు ఒక్కచూపునయినను యెప్పుడును పరుషసంత మనఆత్మలలనహాయముగ ఎదలినేసినాడా; యీ దీనముననహా యిచ్చటకు మనల నెవరుపంపినారు? సోమరితనము సౌఖ్యమునందలి ప్రేమ సంతోషమునందు యిచ్చ యింకననేక దుర్వాంఛలును మనస్సు సరికట్టును. వాటిని గమనింపక యీపరిశుద్ధ బ్రహ్మసమాజప్రాధానామందిరమునకు మనల నెవరు తీసికొనివచ్చిరి? పునరుత్థానముచును విడగొట్టుటకు సూర్యుని పరివేషింపబడి ఆయనయే యీ పరిశుద్ధ సమాజములోనికి తీసికొనివచ్చి మన హృదయ మాలిష్యమును పోగొట్టి నది ఆయనయేకదా; యిప్పుడు యిక్కడకు వచ్చుటవలన నీవు పరిశుద్ధ పరచబడితివి కావున ప్రేమాపుష్పముల సర్పించుటవలన పరిశుద్ధ హృద

యముతో ఆయనను పూజింపుము. భూతభవిష్యత్ కాలములగూర్చి మనమూలోచింప నవసరములేదు. ఆయన యిచ్చట వ్రండుటనుజూచి ఆయనకు మీహృదయము లర్పణచేయుడు. ఆయనశక్తి అంతటను వ్యాపించియున్నది; సర్వమునకును సాక్షీభూతుడయి భావ్యంతరములయందంతటను ఆయనవున్నాడు. మనముక వ్రున్నతపర్వత శిఖరమున నెక్కి అచ్చటనిలచి మనచేత్రములచే ఆకాశములో జొచ్చుకొనిపోవు మరియొక పర్వతశిఖరమును చూచితిమేని అచ్చటసహితము ఆయనఘనతను మన ముజూతుము, సముద్రపుశఙ్ఖున నిలచి నురుగుతోనిండిన వరుసగానం దెడు వున్నతతరంగములను వీక్షించితిమేని అచ్చటసహితము ఆయనప్రభుత్వమును మనముచూతుము. నదియొడ్లును వృక్షచ్ఛాయలను మనము నిలచి మనయెదుటనుండెడు ప్రవాహచలనమును మనము గమనింతుమేని అచ్చట సహితము ఆయన ఆనందావిర్భావమును మనముచూతుము. ఆయన సర్వకాలములయందును సమముగనున్నాడు. ఆయనకుచీకటి, రాత్రియు, ప్రకాశించుమధ్యాహ్నమును అన్నియు సమానములే. ఆయన ఆత్మ ఆలంకారమునందున్నాడు. ఆయన సంతోష సౌందర్యరాశి సమస్తమును వానిసౌందర్యమును ఆయన సౌందర్యమునుండియే పొందినవి. ఆయనశక్తివలన ప్రకాశమానుడయిన సూర్యుడు వుష్ణుడేజి కిరణములను పరచుచున్నాడు, ధావళ్యుడయిన చంద్రుడు దవళతను కురిపించు చున్నాడు. కామేశుమధ్య స్తమయిన విద్యుత్కాంతి ఆయనకాంతిచే ప్రకాశించుచున్నది. ఆయనను మనము చూడజాలకుండినచో సమస్తమును అంధకారమును కాంతిహీనమునయ్యెడిదే, నక్షత్రగోళకోటులుగల హద్దులేని ఆకాశము సంతోషహీన మయినదయ్యెడిదే. ఆయనలేక సృష్టియంత

యు శూన్యగేహమయియుండును? శూన్యగృహమునందేమి సౌందర్యముగలదు; అట్లే చున హృదయములును వుండును. ఆయన లేక యీ హృదయము శూన్యహృదయము హృదయము ఆయన ప్రసిద్ధిని విడిచి బడకపోయిన అవ్యర్థహృదయముతో మనమేమి చేయగలము? యీ సృష్టి ఆలయమునందును యీ హృదయ సింహాసనమునందును మనకు ఈశ్వరుని కనుగొనకుండిన సమస్తమును నిరాశాంధకారము బాహ్యం తరములయందు నిరాశ. ఆయన లేక సృష్టియంతయు వృద్ధేశ్వరిహితము. ఆదకహీనము, అగ్రాహ్యము, నియమరహితము, మౌనపుడనయియుండి ఆయనను నేనుజూడకుండిన యీజన్మ వ్యర్థము. అయితే యీశ్వరునిదయ యంతఃపునమయినది. మన ఆత్మనంతయు ఆయన ప్రసిద్ధిచేత నింపినేళెను. మనప్రేమ, కృతజ్ఞత, దయ, పరిశుద్ధవాంఛలు ఆయననొక్కని పూజించుటచేతనే అన్నియుత్పత్తిజెందుచున్నవి. ఆయన కృతజ్ఞులయిన కుమారులందరేకమయి పూజా హృదయములతో ఆయనను పూజించెడు ఆస్తలము స్వర్గశుల్కము. యీ లోకమును విడిచి ఆ శాశ్వితలోకమునందు మనమేమిజూతుము; యిదిఅనగా

“మధ్యేనామనమాసీనమ్ విశ్వదేవాడిహనతే”

దేవతలువాతినుభ్య ఆయననుపూజింపుచున్నారు. దేవతానంఘములో ఆ దేవతల దేవుని పూజింపఁజ్ఞులమగుట యెట్టిమహాభాగ్యము! మనఆత్మలు వృద్ధియొక్క ఒకస్తానమునుండి మరియొకస్తానమునకు అభివృద్ధి నొందుచు తుదకు ఆయనహృదయముకు హత్తుకొనుచు, ఓపకమ్మ తాత్! మేమెప్పుడును మాహృదయములయందున్న సౌందర్యమును తిలకిం

తుముగాక. సూర్యచంద్రవక్షత్రవిద్యతో ప్రకాశములగు యీసమస్త
 తేజములకును నీవులేజనువయి యున్నావు. సమస్తసృష్టియు నీతేజముచే
 వెలుగుచున్నది. మానేత్రములయొక్కయు. మాఆత్మలయొక్కయు తే
 జమునీవే. నీవులేజనునకు తేజమును సౌందర్యమునకు సౌందర్యమును.
 సావబాధలనుండి నీవుచుమ్మకాపాడునడనీవు తక్షణమేచుమ్మల నీమా
 ర్గముననడపింపుము. నేనింకలోకబాధలపడజాల. నీవుచూనేత్రములయొ
 దుటనిన్ను నీవావిర్భవింపజేసికొనెదవా? నీవులేక సూర్యచంద్రవక్షత్రము
 లు సంతోషహీనములగును నాహృదయప్రభువా! నన్నెప్పుడును నీహీ
 నునిగను నహచరునిగనుచేసికొనుమా. “ధనమును, గౌరమును నేనునీవ
 ద్దనుండికొరను. శాశ్వతకాలము నీన్నేహితునిగను నహచరునిగను వ్రుం
 దులాగు ననుగ్రహింపుమా.

16వ ధర్మోపదేశము.

“ఆత్మానమే వప్రియముసానీశు”

“ప్రియమయినదేవుని పూజింపుమా”

సృష్టికర్తయు జగద్రక్షకుడును నయినఆపరమేశ్వరునిప్రియదృష్టి
 చే సృష్టియంతయుప్రవర్తించుచున్నది. మహాసముద్రములతో కూడిన
 యీభూమిమీదను, అనంత్యాకాశములగు లోకములతోకూడిన ఆకాశము
 మీదను, అన్నిటిమీదను ఆయనప్రియదృష్టి ప్రసరింపుచున్నది. ఆయన

సృష్టికంఠను ప్రేమించుచున్నాడు; యీజంతువులలోను, జీవులలోనుజే
 నినుండి ఆయనప్రేమను తిరిగిఁ దీక్షించుచున్నాడు? జీవముగలవియు, ని
 ర్జీవమయినవియు అన్నియితరపదార్థములును ఆయనప్రేమను తిరిగిఁతూప
 జాలవు; మానవుడుమాత్రమే ప్రేమనుతిరిగిచూపుటవలస ఆయనప్రేమ
 ను గ్రహింపగలడు. ఆయన అన్నియితరజంతువులను ప్రేమించుచున్నాడు
 అయితేవానినుండి తిరిగిప్రేమనుఁ దీక్షించడు. మానవునివాడు తిరిగిఁతనను
 ప్రేమింపవచ్చునని ఆయన ప్రేమించుచున్నాడు. ఆయన వానిని ప్రేమించి
 వానినుండి తిరిగిప్రేమను అంగీకరించుచున్నాడు మానవుడు యీలోక
 మునుప్రేమించి యుండుటలో మాత్రముతృప్తికొందియుండక సృష్టికిహి
 తుడయిన ఆపరమాత్మకు తనప్రేమను వ్యాపింపజేయుచున్నాడు. ఆయన
 మానవునినుండి తిరిగిప్రేమనుఁ దీక్షించుచున్నాడు; కావున ఆయనవాని
 స్వతంత్రునిచేసెను, మానవుడుప్రేమాకట్నమును చెల్లించుట తనశక్తిలో
 నిదైస్థితిలోనుంచబడినాడు. అట్టిస్వాతంత్ర్యము స్థితి మానవుడుప్రసాదం
 పబడకుండిన, జీవులువానినుండి తిరిగిప్రేమను నిరీక్షకుండెడివాడే. కేవల
 ము సృష్టికిదాసులయిన వాటినుండితిరిగి ప్రేమను ఆయనఁ దీక్షించలేదు
 స్వతంత్రులయినట్టియు, తమంతట తాము ప్రేమాకట్నమును చెల్లించింప
 కలిగినట్టియు, వారినుండియే ఆయన ప్రేమను తిరిగిఁ దీక్షించుచున్నాడు;
 అట్టివారుమాత్రమేమానవులు. ప్రేమ బలవంతమునకుగాని ప్రేమేషకు
 గాని దాశికాదు. ప్రేమాభవముచేకొనదగినదిగాని శక్తిచే నియమింప
 బడతగినదికాని కాదు. యజమాని దురదృష్టవశమున బానిసయండి వా
 నిమెట్టుటవలన ప్రేమాకట్నమును పొందగలడా? ప్రేమావాసముస్వతం
 త్రమయియున్నది మానవుడు తననుప్రేమింపవలెనని ఈశ్వరయిచ్చ అ

యాయున్నది; కావున ఆయనమానవుని స్వతంత్రునిగాచేశెను. నిల్లయి
 తిరవెస్తువులను, అన్ని మితరజంతువులను, అనుల్లంఘ్యములగు నృప్తిశా
 సనములకు బద్ధములగునట్లుజేసెను. మానవునకు స్వతంత్రయిచ్చవలసిన
 నుసరింపబడవలసిన మతములదయచేసెను; ఆయనమనవను ప్రేమాక
 ట్నమును చెల్లించుటకు బద్ధముగా చేయలేదు నీతియందభివృద్ధిమొదినట్టి
 యు. స్వతంత్రమైవ్వచ్చకలదియై ప్రేమాపూర్ణమున ఆ ఆత్మనుండి ఆ
 యనతిరిగి ప్రేమనునిరీక్షించుచున్నాడు. బానిసయినట్టియు విషయవాం
 ఛలవాధారవర్చుకొనినట్టియు ఐహికసుఖములలోపడి కొట్టుకొనుటవల
 న దుర్బలత్వమునుపొందినట్టియు, విషయవాంఛలగణనసేయక ఘనమైన
 మతశర్మము లనుసరింపజాలవంత బలస్వతంత్రయములులేనిదియు, నయి
 న ఆ ఆత్మనుండి ఆయన ప్రేమను తిరిగిపొందజాలడు. ఆయనదయనుపరిశు
 ధతను సీలమునుచూచునప్పుడు ఆ ప్రయత్నము గమనమర్పించినప్రేమను,
 దానినిమాత్రమే ఆయన అంగీకరించును మతాభివృద్ధి నొందినకొలదిని
 దాని సౌందర్యమును, సంతోషదాయకములగు లక్షణములును; అంతట
 ఆనందకేస్వరూపముగా గలిగినపమేశ్వరునివయి మనకుప్రేమప్రయత్న
 ముగ ప్రవహించును; మతస్వభావమిట్టిది దానియంతటయది యెప్పుడు
 ప్రవహించదు? మనహృదయమందలి ప్రేమను పశుకృత్యములచే చల్లా
 ర్చినప్పుడుమాత్రమే. నిశ్చయముగాస్వతంత్రమయినట్టియు సులభముగా
 విషయవాంఛాదితదురాలోచనలని గ్రహించునట్టియు ధర్మశీలములయం
 దభివృద్ధిమొదినట్టియు, ఆత్మకు యాశ్వురునిప్రేమించుటకంటె మధుర
 మయినవిషయమింకొకటికలదా? ఆయన ప్రేమకొరికు సమస్తసౌఖ్యము
 అనంది సులభముగా పొందొందగలదు; సమస్తకృత్యములను సులభముగా

నిగ్రహింపగలదు నూర్యోదయమయినప్పుడు రాత్రియందలి అంధకారమును ప్రసయకాలమందలి మంచునువిడిచోవులాగున ప్రేమాదర్శి మనీషత్వయొక్క యెల్లభయములును ఆన్ని సందేహములును తీరబోవును. ఆత్మానందమనెడి స్వచ్ఛమయిన చంద్రకాంతి పరిశుద్ధహృదయమున నుండయమునంపు ప్రవేశించును. ఆకాంతి యందు వాడు యీశ్వరమును మును దర్శించునప్పుడు, ఆహా అది వానికెట్టి ఆనందము! వకవయిపున ఆత్మానందమనెడి స్వచ్ఛతేజమును, మరియొకవయిపున యీశ్వరమును పరిశుద్ధచింతనమును, యీరెండుతేజములును అయిక్యనుగుటవలన యెట్టిఅద్భుతమయిన మహిమ ఆవిర్భవించుచున్నది? యీవిధముగా అర్థమువలె ఆత్మ అంతకంతకు స్వచ్ఛమగుచుండగా దానియందు యీశ్వర ప్రతిబింబమును స్వచ్ఛతరమగుచుండును. మనఆత్మలో ఆయనతో అయిక్యము పొందినప్పుడు సమస్తమును అమృతమగును, జగత్తంతయు నూతనరూపము దాల్చును; అపరిశుద్ధమయినదేదియు నిలనకు; అప్పుడీలోకము ఆయన ఆలయము; సకల సమును ఆయన ఆస్తికతచే నింపబడినది. దేవునినిడచి మన స్వల్పవిషయములలో పనికలిగి యున్నప్పుడు యీలోకము దాని నిజమయిన అనామధేయతతో మనకు కనబడును. దేవునికంటె భిన్నమయిన మరిదేనియందయినను మన హృదయములు నిలభినచో దానివలన మనము సప్తపక్షులు నిశ్చయము. ధనమును గౌరవమును నీవెంతగా సంపాదించియు, నీశక్తిని నీఘనతను యెంతయెక్కువగా నీవు వ్యాపింపచేసిను, శాంతిని నీ వెప్పుడును సంపాదింపజాలవు. యీలోకములో ప్రీతియు యుగభంగము. లోకవాంఛ తత్పరుడయిన మానవునకు ఆభగ్గవద్భక్తుని వాక్యములు నిశ్చయముగా యదాభి

మయినది. "నీకు ప్రియమయినది విశ్వరూపము; శుశ్రూష సంబంధమయిన దాని నీవు సంపాదించుము, శాశ్వతజీవమునది ధనము నీ కొరకు నిలువ యుండును; నీవీధనమును సంపాదించగలిగిన యింక ప్రతిదియు నీ విచ్చి వేయగలవు. యేకాలమందయినను యెట్టిస్థితిలో నయినను దానిని నీవు పోగొట్టుకొందువనెడి భయములేదు". ఆయన మనతోనసించుచున్నాడు; ఆ శాశ్వతజీవపు స్నేహితుడు యెప్పుడును మనలనువిడువడు. ఆయన మననుండి తిరిగే ప్రేమను నిరీక్షించుచున్నాడు. మన ప్రేమాకట్నము నాయనకు చెల్లింప నగత కృతఘ్నులముగ మనముందుమా? మన దేవునకు కొంచెమయినను విడువనంత మన ప్రేమనంతను అర్పించవలసినదీలోకములో నేమికలదు; దేవునినుండి మనల వేరుపరచి యుగచుటకు లోకములో నేమియాకర్షణముకలదు? లోకమందలి కష్ట సుఖముల మన మందరమెరుగుదుము. ఆస్వయంభుని శాశ్వతజీవుని విడచి లోకమందలి ఘోరద్రవస్తువులతో మనమేమిచేయగలము? ఆయనను పోగొట్టుకొని శాశ్వతకాలమునకు మనకు భనమెవరు; సర్వకాలమును మనల రక్షించు పాలెవరు? మనకు శాంతియెక్కడ? మనకు మోక్ష మెక్కడ? మన మందరమును కలిగి ఆయనకు ప్రేమాకట్నము సర్పింతుముగాక అట్లుమన జన్మమును సాధికము చేసికొందముగాక, యిచ్చట వారమున కొకసారి మనము చేరుచున్నాము. దానిఫలమును ఒకరోజుమాత్రమే నిలువవలయునా, మన మిచ్చట సంపాదించునది మనతో యెల్లకాలమునుండువలయునని మన ఆశయయి యున్నది. మిగతా ఆరురోజులకును దానినిచింతనము మత హృదయమందు నిలచు లాగున ఆయన ముఖమును అంతసమీపముగా దర్శించుము; మనఅర్థాభివృద్ధి మనప్రజ్ఞేశ్వమయివు

న్నది. మనముగలవలయున యీ రెండు గంటలలో మనమేమిచేయుదము యీస్థితి వాక్కుర్తలయందు ప్రవర్తించవలసివచ్చిన యీలోక దుఃఖముల నుండి మిమ్ము వ్రతమస్థితికి కొనిపోకుండిన పాపమునకును దుఃఖమునకును చొరరానిస్థలమున మిమ్ములనుంచకుండిన యిచ్చటికినెచ్చటవలన ఘటమేమి? మత మొక్కదినముదికాదు రెండుఘంటలదికాదు దేవుడికా లమునకు మాత్రమేకాదు ప్రతిదినమును మతాచరణములవలన మనల ను మనము బలపెట్టుకొనవలసియున్నది. ఆత్మశోధనలవలన మన రహస్యపాపములను మనము తొలగించుకొనవలసియున్నది. ప్రతిక్షణమును లోకములో పోరాడవలసియున్నది. పేమయందును, భర్తమునందును, అనుభవమును వృద్ధిచేందవలసియున్నది. ప్రతిదినమును ప్రతిపాయాత్రిమును దేవునియెదుట మనహృదయ గంహరములను తెరువవలసియున్నది. శాశ్వతకాలము మన మాయనకొరకు స్వాభిమానమును విడువవలసియున్నది. మన మిచ్చట ఆయనను పొందినచో లోకములో మనకు భయములేదు. యిచ్చట యేకారతయులేదు. యెల్లకాలమును ఆయన అనుగ్రహముచే నన్ను చూట్టుకొననిమ్ము అప్పుడు మరణసమయమున నా దేశములో నున్నానను కొనుటకు బదులు పరదేశములో నివసించితినిని సంతోషమును పొందుదును. వివాహావధాయములను పూర్ణమావసములను పూర్ణాంతములను ఆయనకర్పింపుడు. ఓ పరిమళకామిణ్యుడా! నను స్రవమును నీకర్పించుటవలన, మేము నిర్భయులముగా నుండు దినుము వచ్చుగాక.

17 వ ధర్మోపదేశము.

“యథా సౌమ్యవయాం సివాసోవృక్షం సంప్రతిష్ఠంతే ఏవంహస్తై
తత్పర్వంపర ఆత్మనిసంప్రతిష్ఠతే”

“ఓసౌమ్యస్వరూపుడా! పక్షులు వృక్షమును నాశ్రయించుకొను
నట్లు నమస్త వస్తువులును పరమాత్మ నాశ్రయించుకొనియున్నవి”

ఈశ్వరుని ప్రత్యక్ష ఆస్తికతను యిచ్చట నిరూపించుకొనుటవల
న మన మేమి భాగమును పొందితిమో, మనయందు ఆయన పరిశుద్ధా
త్మ యెంతవరకు ప్రతిఫలించినదో ఆయనతో మనసంబంధము నెంతవ
ర కనుభవించితిమో యిప్పుడు మన మనము విచారించుకొందము. మ
నదేవుడు “మహాప్రభురైవ పురుషః” మహత్తయిన గొప్పపురుషుడని
మన మెరుగుచుము. ఆయనను మనము ప్రేమింపలేనట్టియు, ఆయనతో
నివసింపజాలనట్టియు, ఆయనకు మనను నర్పణజేసికొనలేనట్టియు స్వరూ
పుడును తండ్రియు ఆయన కాదు. ఆయన సింహాసనమును మనము న
మీపింపజాలనట్టియు తెలసికొనజాలనట్టియు నిరూపింపజాలనట్టియు స్థ
లమున ఆయన నివసించుటయులేదు.

అయితే యిచ్చట మన మెవ్వరి పూజించుకొరకు చేరితిమో ఆ
యన మనతో నివసించుచునా పున్నాడు. అంతేకాదు మన ఆత్మయం
కు నివసించు చున్నాడు. ప్రేమాపుష్ప సమర్పణము నాయన అంగీక
రించి మన్నాడు, మన ప్రార్థనావాక్యముల వినుచున్నాడు. మనదేవు
డు అనంతమును శాశ్వతియుననెడి యీశ్వరముమనమానసములందు బ
లముగా నాడుకొని యున్నది. సూర్యచంద్రగ్రహ నక్షత్రములులేనప్పుడు

ను కటికచీకటి ఆకాశమున పవనలింఁచుచున్నప్పుడును యీపరిమాణ్య జ్యోతులకు జ్యోతియయి ప్రకాశించెను. యీ అనంతమైన దేవుడు ఓక్కడేయయి యుండెను. వడ్లును గొధుమలును విత్తనములనుండి పెరుగులాగున సృష్టి జడతత్వమునుండి వృద్ధియైన దీలాగున కాదు. అయితే యీసృష్టి యిచ్చామాత్రమైనట్లు జ్ఞాన స్వరూపుడును, జీవస్వరూపుడును యయినట్టియు పరమపురుషునినుండి వుద్భవించినది. సృష్టి ఆ రంధకార్యములనుండి ఆయనయిచ్చ తేంపుకలిగి యుండలేదు. ఆయన యిచ్చాప్రవాహము యిప్పుడునహితము ప్రసహించుచున్నది. ఆయన సర్వమునకును సృష్టికర్త. ఆయన సమస్తమునకును ఆధారుడు ఆయన యిచ్చవలన సమస్తమును సృష్టి అయినది ఆయన యిచ్చ వలన సమస్తమును కాపాడి బడుచున్నది. ఆయన సమస్తమునకును ఆధారుడనియు సృష్టి నంతయు ప్రేమించుచున్నాడనియు; ననది మరెయొక అమూల్యమయిన నత్యమును మనమిచ్చటనే నేర్చుకుంటిమి. అయితే మానవునినుండిమాత్రమే ఆయన ప్రేమను తిరిగీనిరీక్షించుచున్నాడు ఆయన ప్రేమాదృష్టిచే సమస్తమును పవనలింఁచుచున్నది. అయితే వానినుండి ఆయన ప్రేమను నిరీక్షించడు. అయితే మానవునినుండిమాత్రమే ప్రేమకల్పము నంగీకరించుచున్నాడు. యిది ఆయనతో మన ప్రత్యేక సంబంధము. యితరజంతువులలో అదియెచ్చటను కనుపడదు. ఆయన మననుండిప్రేమను నిరీక్షించడు. గావున ఆయన ప్రేమనుకలిగిగీమనము చూపగలుగునట్టి వరము ప్రసాదించెను. యీ వరము మన స్వతంత్రమయియున్నది. మనలను స్వతంత్రులనుగాచేసి ప్రేమించు శక్తి మనకాయన దయచేసెను. మన స్వభావము నాయనమతితత్వము

తోకూడినదానిగా చేసెను. ఆయనసౌందర్యమును ఆనందస్వరూపము
 ను దర్శించుటవలన మనము బుద్ధిపూర్వకముగా ఆయనను ప్రేమించులా
 గున మనఆత్మలను ధర్మపూర్ణములుచేసెను. ఇది మన వరములన్నిటి
 లో శ్రేష్ఠమయినదియు మన జీవితార్థమును ఆయివ్రున్నది. ఆ ప్రేమ
 యే మననుండి ప్రేమను నిరీక్షించును గావున మనపూర్ణాత్మలను ఆ
 యనకు ప్రేమతోనర్పించుముగాక. మనహృదయములను పరిశుద్ధవరమ
 కొని మన మానసము నందలి మాలిన్యమును నీచత్వమును తొ
 లగించు కొని ప్రేమకు పరమోద్దేశ్యమయిన ఆ పర బ్రహ్మము
 ను మనము ప్రేమించుము గాక తండ్రి తన బిడ్డలనుండిప్రేమ
 నునిరీక్షించులాగున మనహృదయప్రీతిని ఆయననిరీక్షించుచున్నాడు; తన
 హృదయములోనికి గ్రహించుటకయి ఆయనతనహస్తములనుజూచుచు
 నున్నాడు. అట్లయితత్వలనుపరిశుద్ధపరమమొని ప్రేమాహృదయమున
 శాంతినిసౌందర్యమునని కాలమునకై దేవుడువేచియున్నాడు. ఆయనకును
 నప్రేమాకట్నమునుబుద్ధిపూర్వకముగానమర్పించునట్టియుమనలశాయిత
 వకాగిలిలోనికిగ్రహించునట్టియు కాలమునకై వేచియున్నాడు. ప్రేమమన
 గొప్పవిలువగలధనము. అమూల్యమయినఅశ్రియేలనన దేవునితండ్రిన
 లెను మానవ్రనిసోదరునివలెను ఆదిచూచును ఆ ప్రేమనుండికలిగినఆకార్య
 ముపరిశుద్ధమైచది దేవునిసహవాసమున మొనటపరిశుద్ధపరచబడినఆప్రే
 మలోకమునకుతిరిగివచ్చినప్పుడు మధురోదకములచేతను అనందాంబుల
 చేతనుదానిప్రదేశములను ఆవరించును. ఆయననుమనముప్రేమింపమా;
 శాశ్వతకాలముకలువనిప్రేమాశ్రయముననుండుమో ఆయనయడలమన
 ముఅశోద్ధగానుండుమా?

నిశ్చీనప్రపంచముతో ఆయునకుగల సంబంధమునకుండు మనతో
 ఆయనకుగల ప్రత్యేకసంబంధము కేవలము వేరుఁ ధముయినది. బ్రహ్మసా
 మాజి (పరిశుద్ధాత్మినిమా జి)నుండిరచునకు భూమిఆధారమయినట్లును
 యీదీపమునకు చాయ నాధారమునట్లును, సర్వఆశ్రయములకును ఆ
 యన ఆశ్రయుడియైనాడు. పునాదిలేక గృహమునిలువజాలనట్లును,
 వాయువు లేకదీపము వెలుగజాలనట్లును. జీవునిఆశ్రయములేక మనమాపుం
 డజాలము. వృక్షములమీద పక్షులొక్కయముపొడినట్లు సమస్తవస్తు
 వులును పరమాత్మనాశ్రయించియున్నవి. సమస్తమునకును ఆయన ఆ
 ధారుడనిది యీసంబంధమును సాధారణముగా అన్నియుకలిగియున్నవి
 అయితే ఆయనతోనాసంబంధముగింతకంటె అధికమయినది. తండ్రివ
 లనకుమారుడుపోషింపబడునట్లు ఆయనవలన మనముపోషింపబడుచున్నా
 ము; లేకప్రజలు పభువువలననుశేవకులు యజమానివలన పోషింపబడున
 ట్లును మనజీవితముయొక్క ప్రతిక్షణమును పోషింపబడుచున్నాము.
 ప్రస్తుతమును, సర్వకాలమును మనమాయననేకులము, ఆయనప్రజల
 ము, ఆయనబిడ్డలము, ఆయనమిత్రుండ్రీ, మిత్రుల్లి, మిత్రయజునాసి. ఆ
 యనతోమనకు గలిగియున్న సంబంధముస్వతంత్రములమయినమనము స్వతం
 త్రములయినయితరులతోకలిగియుండుసంబంధమువంటిదిఆయననుప్రేమించు
 నట్లుమనలనాయనబంధించియుండ లేదుమన మతస్వభావములట్టినిర్భరధము
 నకులోబడియున్నదిగాను బెదరింపువలనఆయనప్రేమనాకర్షింపదు; అయి
 తేప్రేమనర్థించుటవలన మనప్రేమనాయననాకర్షించును. ఆయనయిట్లుచె
 ప్పెను. “నిన్ను వృద్ధిపరుచుకొనుముఁ శాసనమునందు నీఆత్మనుబలపర్చుము
 దయతోనీహృదయమునునింపుము, నావద్దకువచ్చుటవలన శాంతినిపొం

దును అయితే ఆయనకునమైన నియమములనుచునను సర్వదాలనునోం
 పజాలము. మనమొత్తమర్థులులమో మనమెరుగుచును, మనప్రయత్న
 ములు లేనచున్నయగును ఆపరమావధిమ, జ్ఞానముచేతను ధర్మముచే
 తను పొందజాలము మనమొత్తమర్థులులమో, కొరతయునూలిన్యము
 ను గలవారలమో ఆలోచించుంపుడు సమస్తమునకుఆధారుడయిన మ
 నపరమపితను అప్రయత్నముగాప్రార్థింతుము; ఆస్పడు మనఆర్థి పూ
 ర్ణముగ ఆయనకులోబడును; అంతటమరియొకమార్గమునుమనమెంతిమా
 త్రము కనుగొనజాలకుండుటనుమాచిమననేత్రములాయనవైపునకు మళ్లు
 ను; మనప్రార్థనలాయనను చేరును, అంతటమనము ఆయనమనఆశయనియు
 మనఓదాగుటనియు, మనవిధేయతకు విషయమనియు, మనముచూతు
 ము. అప్పుడు మనమెవరిసలహాచున్నుకోరము అయితే మనమప్రయత్న
 ముగా? నానమస్తమను. ప్రాణము, హృదయము, ఆత్మనుతీసికొనెదనా
 “యనితగును పూర్ణవిశ్వాసముతో ఆయనయిచ్చకు మనలనర్ప
 ణచేసినప్పుడు అనుభవించెడిఅనిర్విచలీయచుగు ఆనందముమన హృదయ
 ములోనిమిడింపజాలము, అంతేకాదు, స్పష్టిమతయు దానినినిండించు
 కొనజాలదు. అర్పణయొక్కఆంతర్యస్థితినిర్వచనముకుఆయనపూజయయి
 యున్నది. నేనాయనివలన పోషింపబడుచున్నాననియు ఆయననాఆధారు
 డనియు, నేనింతఅల్పుడననియు, ఆయనయంతఘనుడనియు నేనుచూచు
 నప్పుడును, మనకొరతలన్నిటికాంతికొరకు ఆయననయిపు మనమునూచు
 నప్పుడును మనఆత్మల ఆంతర్యప్రదేశమునుండి యీప్రార్థన బయలుదేరు
 ను. “అజ్ఞానమునుండి జ్ఞానమునకును, అంధకారమునుండి ప్రకాశమున
 కును, మృత్యువునుండిశాశ్వతత్వమునకును మమ్ములనునడపింపుమా.”

ఆయన పూజయందు మనజీవమున్నది, ఆయన పూజయందు మనజీవముయొక్క భావతాభివృద్ధిపున్నది మనమాయనను ప్రస్తుతకాలమున పూజింపుచున్నాము. మనమాయనను భూతకాలముయొక్క జ్ఞాపకమునం పూజింపుచున్నాము మనమాయనను భవిష్యత్ కాలమునందు దృష్టిచూచి పూజింపుచున్నాము. మననిజమునతండ్రియనియు మనపూజార్హుడనియు ననునవియు చూచి భక్తితోడను గౌరముతోడను మనమాయనను ప్రస్తుతకాలమున పూజింపుచున్నాము భూతకాలమున ఆయన సంతతసౌఖ్యమును భవమువలన మనకృతజ్ఞతార్పణము ఆయనకు చేయుచున్నాము; పాపమునందు విముఖములగుటకు బలముగలవార మగుటకును భవిష్యత్ కాలమున ఆయన ప్రియదర్శనమును చూచుటకు శక్తిగలవార మగుటకును మనమాయనను పార్థింపిచున్నాము. ప్రతిదినము అంతను కంట కెక్కువగా ఆయన దయాభక్తులను సర్వదా దర్శించి మనమాయనను పూజింపుముగాక. మనము ఏదో ఆయన ఆశీర్వాచనమునకై పార్థింపుచు ఆయనకు మనల సర్పము చేతుముగాక ఆయనవలన బలమును ధైర్యమును ధర్మమును పొందుదుముగాక. అనుదినమును నూతన ప్రేమాంబులుగఁపించి మనస్పృహయముల సంతోషంతో నిండింతుముగాక. ఆయనయొక్క యీమానసికపూజ ప్రతివారిమును మనమిచ్చట చేర్చుకొనుచున్నాము. ఓపరమాత్మా నీపూజనలనలమును పృథ్వి నొందునట్లును మాణిపితౌర్థము నునాధియనట్లును నీపుమాకు చేర్చుమా.

18వ ధర్మోపదేశము.

“ననానా దేవమాన్యబుద్ధిః పృథాశంముముక్తురైవశరణచహం
పశ్యిష్యే”

“మునుకునువునను మానవుని ఆత్మ జ్ఞానమును పృథాశంపజ్ఞేయు
ఆ దేవు శరణమును పొందుదును”

సమస్త సృష్టికిని దేవునితోగల సంబంధము అనగా ఆధారాధే
యసంబంధము మానకును సృష్టికర్తకును సమానమయినది. దేవునితో
మాన ప్రత్యేక సంబంధము యింక మరియే యితర దానితోగల సంబంధ
మునకంటె యెక్కువసంబంధమును, వున్నతమును, ముఖ్యమును బలవ
త్తియును అయివున్నది. ఆసంబంధముండుటచేతనే మానవీ ప్రాధిక
నామందిరమున చేరియున్నాము. ఆ సమస్తమును ఆయన నాశ్రయించి
యున్నది. సమస్తమును ఆయనయందున్నది. ఆయనలేక యెవరును జీ
వింపజాలరు. ఆయనలేక నేదెదియు వుండజాలడు. యిచ్చట యిగోడ
యు యీస్తంభమునుసహ ఆయన నాధారముగా గొనియున్నవి. అయి
తేఅవిఆయన నెడగవు. మానవునిమాత్రమే యీసంబంధమును తెలిసికొ
నునట్లు ఆయన అనుగ్రహించెను; అంతేకాక మానవునినుండి పూజను
ప్రేమను ఆయన నిరీక్షించును. ప్రేమాకారుణ్యమును, మతాశ్రయము
ను అయిన ఆదర మేర్పడు మాననుండి ప్రేమను నిరీక్షించును. మానవృ
ద్ధయమందలి పనులు, భక్తి, ప్రేమయనెడి పుష్పములు వికాసమున
కు ఆయన కారుణ్యము. మానవమాయనకు వానినితిరిగి అర్పించుచున్నా
ము. ఆయన మనలను స్వతంత్రులను గొచేసెను. మాన మాయనను యి

చ్చాపూర్వకముగ పూజించుచున్నాము, మన హృదయములను మననములను ఆయన కర్పించుటకును, ఆయనను గౌరవపర్చుటకును, ఆయనను పూజించుటకును, ఆయనకు సాష్టాంగపడుటకును, మనలనామర ఆజ్ఞాపించుచున్నాడు. మనలనుండి ఆయన యేమినిరీక్షించుచున్నాడో దానిని మనము అర్పించుచున్నాము. ఆయన మన అర్పణను గ్రహించుచున్నాడు. మనమాయన కివ్వజాలని దేమి యున్నది? మనవలసవచ్చినదే దియులేదు. ఆయనవలన సంపాదించినదానిని ఆయనకీర్చుటకు మనమేల సంకేహింపవలెను? రూపియ వాంఛల నాయనకు బలిపెట్టుడు. మీ ప్రేమకును పుష్పతిలేసి దానిని ఆయన పాదములయొద్ద అర్పించుడు. మీ హృదయపాపములను శ్రేష్ఠవేయుడు. వికసించిన మీ హృదయములములతో ఆనందస్వరూపుడయిన పరమేశ్వరునకు వాని సువాసన నర్పణ నేయుడు.

మనమెవని పూజింపి త్రిమిచ్చట నేరికిమీ ఆయన మనయెడల అశ్రద్ధగా నున్నాడా? లేదు; ఆయనయెప్పుడును మనయెడల అశ్రద్ధగా లేడు. ఆయన మనలను ప్రవేశితో చూచుచున్న వాడుకాడు. ఆయన యెప్పుడును మనతోనున్నాడు. మనతో నుండి మన సత్త్వయత్నములయందునహాయము చేయుచున్నాడు. ఆయనయెప్పుడునహితము మనయందు ప్రేమను గౌరవమును కలిగించుచున్నాడు. మన మానసములనుండి పరిశుద్ధవాంఛలను వెలిపుచ్చుచు. మనమానసములలోనికీపత్వం తెనుపరచుచున్నాడు. మన స్వాతంత్ర్యమును బలపరుచుచు మన ధర్మమును, పృథ్విని, అగ్నిని, వాయువును సున్నాడు. ఆయనతో మనన బంధముట్టిది. ఆయనను నయెడల యెట్లునిరంతరమును ప్రేమాబిందువులను కురిపించుచున్నాడో

యెట్లు మనకు యెప్పుడును వ్యధముకాని సహాయమును చేయుచున్నాడో మన మెరిగినప్పుడు మన పూర్ణ ప్రియమును ఆయనయందుండి ఆయనను మనము విశ్వసించమా? ఓహో, ఓనీతిమంతుడవగు తరుణవయస్కుడా! పాపమునుండి విడిబడుటకు నీవు నిశ్చితమయిన తీర్మానమును చేయుచున్నావు నిన్ను పోత్యాహవరుచుటకెవరునులేరా? నిన్ను నీవు దుర్బలునిగ కనుగొనవచ్చును. నీ సహస్ర ప్రయత్నము లన్నియు వ్యధములగుట కనుగొని నీవు నిరాశుడవు కావచ్చును. నీ వున్నతమయిన పరమావధిని చేరుటకు నీలసమర్థత నీ కనుభవము కావచ్చును; అయితే యెప్పుడును నిరాశచెందవద్దు. నీ మానవ దేహములోనికియీ శ్వరుడు తనదివ్యశక్తిని వంపును ఆయన హస్తముతో నిన్ను పట్టుకుని పాపమునుండియు పశ్చాత్తాపమునుండియు దూరముగా నిన్ను నడిపించును. ఆశాశ్చితలోకమానకు మన ముందుమును యాత్రార్థులము ఆయనను మన మాశ్రయించియుండిన మాగ్నేయ మండేష్టములును మనల చేరవు. మనల నిర్భయులగానుండుడని యాజ్ఞాపించెడి పరమేశ్వరుని శరణమును పొందినప్పుడు మనమేభయమును పడనవసరములేదు మనల స్వతంత్రులగాచేసి మనల నొంటరిగా విడచిపెట్టెను; అయితే ఆయన మనతో యెప్పుడునున్నాడు.

మనల స్వతంత్రులనుగాచేసి మన అల్పబలమును ఆధారపర్చుకొన నట్లు మనలవిడిచిపెట్టెను. మన మొక్కసారి పడిపోయిన సహాయము కొరక ఆయనను విలువజాలనంత దూరముగ మనలనుండి ఆయన వెళ్ళిపోలేదు. అది అట్లుండిన మనము స్వతంత్రులము గాకుండినదే మందిది. అదిఅట్లుండిన సాపేక్షి ద్వైతశయ మోక్షమునకు యేమాగ్నేయము లే

కుండాడిచే. ఆయన మనలను స్వతంత్రులనుగ చేసెను గావున ఆయన మనతోనుండుటకు నికయొక్క-వ యగత్యమున్నది యిందుకొరకే ఆయన నిజముగ మనతోనున్నాడు. మనమకూడ దానిని కొన్నిసమయముల యందనుభవించుము. బిడ్డకు తండ్రి యెంటరిగా విడచి నప్పుడు అందువలన వెంటనేపడి దాదాపుగా ప్రాణమును పోగొట్టుకొనుండుట కయి నడచుటకు నేర్పుటకు వాడు దానితో నుండుచు బిడ్డ ననబలము నాధారపర్చుకుని నడచునప్పుడు భయముతోనడచుచు అయితే అనతిండ్రిచేతిని పట్టుకొని నప్పుడు అది నిర్భయముగలదగును. లేవు తోమన సంబంధము దీనినంటితే ప్రాప్తించిక కష్టములతోడను ఆపదలతోడను. పోరాడి మనల బలపరచుకొనునట్లు యీ లోకములో మనల నాయన యెంటరిగా విడచును. అయితేమనము వెంటనే పకిపోయి తిరిగికుగొనబడకుండుటకు ఆయన మనతోనున్నాడు. కొన్నివేళల ఆయన మనన త్రవ్వకములయందు ప్రోత్సహపరుచుచు, ఒకసమయమున ఆయన ఆగ్రహముఖముచు చూపుటవలన దుర్వాంధులనుండి మనలనరికట్టును; మరొకసమయమున మనకున్యాయమయిన శిక్షనుకలిగించి మనలదిద్దను ఈవిధముగా మనఆత్మలయందెప్పుడును వాసముచేయుచు ఆయనమనకు బలమునుప్రసాదించును. యిది ఆయనతోమనకు గలబలవత్తమయినఆత్మీయ సంబంధము.

ఓపరమేశ్వరుడా; ఆత్మజ్ఞానమును ప్రకాశింపజేయువాడా, ముముక్షువునయినీశ్వరణుజొచ్చుచున్నాను. నాఆత్మకు సద్బుద్ధిని నాహృదయమునకు సన్మార్గాచరణమును ప్రసాదించుమా. నీయిచ్చకు సన్నుదాసునిగా చేయుమా. ఓదేవా! నన్ను నీవహచరునిగ చేయుమా.

19 వ భర్తృపదేశము.

“సత్యంజ్ఞాన మనంతంబ్రహ్మ యోవేద నిహితంగుహాయాం । వ
రమేవ్యోమి సోశ్చ తేసర్వా కామా సహబ్రహ్మణా విపశ్చితాః
(ఉపనిషత్ వాక్యము)

“జేవుని సత్యస్వరూపునిగను. జ్ఞానము అనందమయినదిగను గృ
హంతరమునం గును ఆకినమందు పుష్పట్లుగా యెవను తెలసికొనియెదరో
వారు సర్వజ్ఞాడయిన ఈశ్వరునితో సర్వకామముల తృప్తి పొందు
చున్నారు ”

బ్రాహ్మసదాధా ములయందు పరమేశ్వరుని సుందర శోభాకారము
ప్రతిబింబించుచున్నట్లు మనము కనిగొంటాము! ఆయన సునతి ఆనంద
మయిన ఆకినమున ప్రకటింపబడినట్లు మనము చూచుచున్నాము. నదీ
ప్రవాహములందు ఆయన ఆనందావిర్భావమును, సముద్ర తరంగముల
యందాయన శక్తిని, సూర్యకిరణములయం దాయన ప్రసక్తిని మనము క
నిగొందుము. మన కేత్రముల సంపర్కగోచరములు గావించునప్పుడు
ఆయన ఆవిర్భావమును, ధర్మస్వరూపతన మన హృదయములయందు
మనము గమనింతుము. హృదయముల ప్రభువును మనము ప్రత్యక్ష
ముగా చూచునప్పుడు ఆయనపేరు. ఆయన పరిశుద్ధుని, ఆయన శీలము
ప్రకాశించుచున్నట్లు మనకు కనపడును. ఆయన మన హృదయమునకు
ప్రభువు; ప్రియమయిన మన హృదయద్రవ్యము. మన హృదయముల
నెప్పుడు యినునద్యౌరములచే బంధింపకను, హృదయరాజ్యమునుండి

హృదయమును జొలగింపకను వ్రుండుముగాక. హృదయముల రాజ్యములో సృజోపదాయకముయిన మనహృదయములకు రాజుగా యీశ్వరుడు ప్రవేశించుగాలె మన వాంఛల నన్నిటిని ఆయనకు విధేయమున నవిగాచేసి ఆయనను సేవించుముగాని. బృహస్పతిగారు దేవుడు సేవించుచున్నాడు. నక్షత్రములును, గ్రహములును ఆయనమట్టును సుందరము సమన్వయముగల శాసనము చేతిగుచున్నవి. అట్లే మనహృదయ రాజ్యములో మన హృదయప్రభువును మన ప్రోత్సహములన్నియు ఆయన సేవయందుండును. దేవుడు ఆయన ఆయుమును ప్రవేశించునట్లుడు మన మాయనసేవయందేలయుండకూడదు? ఆయన మన మనుభవించుచుండిన అధనమును ఆయనకర్పించుటవలన మనకుఁ బ్రాప్తివలయుముకాగూడదు? ఆయన ప్రేమకార్య సాధనమునకును ఆయన ఆయువేల నిరాకరించవలెను. ఆయన కొరకు మనమేమి చేయవలెను? మన హృదయమును నడయినను ఘనమునదియు పరిశుద్ధమునదియు అయినది. ఆయన కార్యమునుచేయుచున్నాను నేడితొలుపుతో నొకప్పుడు కొక్కవూటభోజనమిడిన అదిఘనమున పనియుచున్నది. హృదయప్రయోజనముకొరకును, డంబముకొరకును, శౌరవమును గొప్పగామున సంపాదించుకొరకును వేలకొలదిజనల కాహారనస్త్రములనొసంగిన అదియింకను మిక్కిలి అల్పముయిన కార్యము. ఆయనకువినయముతో మన మేకార్యముల నెనరించినను అదినాశనరహితమయినపని; దానిఫలముల నంతయు, పరిశుద్ధుడవై ఆయనను నీహృదయగాకోశమునందుంచుము, నీకుప్రాణాపాయము కలుగునట్లుండినను ఆయనపనుల నెరవేర్చుము, అప్పుడు ఆయనతోనీయెల్ల వాంఛలత్తి ప్తికలుగును.

మనము దేవునిబిడ్డలము. స్వతంత్రపురుషులము. మనముబుద్ధిపూర్వకముగా అర్పించినదానిని, మాత్రమే ఆయన అంగీకరించును. ప్రేమతోడను, భక్తితోడను, వ్రతస్సాహముతోడను చేసిన ఆపూజనుమాత్రమే ఆయన అంగీకరించును. ఆయనసత్కార్యములలో దేనినిమనము హృదయముతోడను యిచ్చుతోడనునెరవేర్చుము అదిమాత్రమే ఆయనకు ప్రీతికార్యము యుమున్నది. దేవుడుమనలనుస్వతంత్రులనుగాచేసెను. స్వతంత్రము మనభువనును అదృష్టముయున్నదిస్వప్రేమంతయు ఒక యంత్రమునాత్రమే, దేవుడాయంత్రమును. స్వతంత్రముగాచేసిననుండి మానవుని వేరుచేసినట్లుచేసెను సూర్యుడును చంద్రుడును, వాయువును వర్షమును, శీతకాలమును, ఉష్ణకాలమును, అన్నియు ఆయనకుపితేమతో. అవి ఆయన శాసనమునతిక్రమించి నొక్కయడుగుగయినను కదలజాలవు. అయితే మాత్రమే ఆయనయధ్యను మలభముగావతిక్రమించుచున్నాడు. మతబాధమునుబుద్ధిపూర్వకముగా తిరుచున్నాడు. తననుమలి నపహింసము చేసికొనుచున్నాడు. అట్టిదొడ్డాగృహదశకు వచ్చుటచూత్రమేనా మనపరమశివమండి విశివడిదనములుగడపుటయేనా మనస్వతంత్రము ముక్కపరియవసానము. యెట్టిఅపంబాధమునుఆలోచన! మొదటమనస్సుగా గోచించుట శిశ్యముమే అయితేనిదియును శిశ్యయముగా అంతరాధిమన్నది మనము బుద్ధిపూర్వకముగా ఆమనతోచేరగలం పలకు దేవుడు మొదట మనలనుతననుండి వేరుచేసెను యెప్పటికి ఆయననుండి దూరముగా నుండుకుండా, మనమస్తమును ఆయనకర్పించుటనలన ఆయనను సొందగలుగుటకు మనస్వస్థితినిమనకిచ్చెను యిచ్చలేక మనమాయనయొద్దకు వెళ్లజాలము. మనకువాక్కుగలెగవట్టి యా మనదియనిపిలు

చుకొనదగినట్టి యు మనకేమియు లేకున్న మనయు దేవునికేమి యర్పింపగలము? దేవుడు మనకు దయచేసిన సమస్త సృష్టిపులయందును మనకు హక్కుగలదని మనచునుకొనునప్పుడు యీశ్వరునితో బుద్ధిపూర్వకముగ యిట్లుచేప్పగలము. “మేము సమస్తమును నీవలన పొందితిమి, తిరిగీదానిని నీకర్పణచేయుచున్నాము. నూ సమస్తమును నీ పొగీకరింపునూ, సూర్యచంద్రులను నీయమించుటవలన సృష్టికి రాజును మాహృదయములకు ప్రభువును అయిన నీకు విధేయులనుగునట్లు చేయుమా. నీ యిచ్చకు మాయిచ్చలు బోలడునట్లు చేయుమా.”

అట్లు యీశ్వరునితోపలికి మనయు సమస్తమును ఆయన కర్పించుటలో స్వాతింత్రీయముండి యున్నది. యిహము మన జీజ్ఞాసయు తృప్తిపరచబడెను; మన సృష్టిత్రులగుతి ఆయన సృష్టనము గుప్పుడు మనము పొందికొంటిమి మనముజడపదార్థము కాదు, అనల్లంఘ్యములగు సృష్టి శాసనములకు బద్ధులము మాత్రము కాదు; ఆత్మ యాశాసనములు సృష్టి శాసనములకంటె వున్నతమగునవి; అని ముతినీచుచులగు యున్నవి సత్యమేదియో, శీలమేదియో, పరిశుద్ధతమేదియో మనయు చూచుచున్నాము సత్యశీల పరిశుద్ధ స్వరూపుడగు మనమేశ్వరునితోగల మన సంబంధము యేదియు నాశము చేయుజాలదు. సృష్టి శక్తులన్నిటికంటె మన ఆత్మీయ శక్తి అధికమగునది. ఆశక్తివలనను మతియు నలనను ప్రాపంచిక స్థితుల ననుచుభ్యమునకుంచి యీశ్వరునితో సంబంధించి యుండగలము, ఈశ్వరహస్తముతో మన మాహృదయమును మానసమును బుద్ధిపూర్వకముగ సంపాదించుగలము. స్వతింత్రీయ ములవలన మన

ఋచ్చవచ్చినట్లు పవతికొంతుమేని దేవునినుండి విడివడుదుము, అయితే స్వతంత్రులనగుటవలన ఆయనకును సుతమునకును బుద్ధిపూర్వకముగ దాసునిగుడుమేని అప్పుడు ఆయనతో చేరుదుము, యెక్కువ వ్రన్న తమయినట్టియూ, మాఖ్యమయినట్టియు సాబంధము ఆయనతో నేర్పడును ఆయన సృష్టి మంత్రమునంతయు నడపెడివాడు. అయితే ఆయన మన తండ్రి. ఆయన సృష్టికాధారుడు అయితే మనముండినంత సమీపమున భవుతికసృష్టియందేదియు యుండజాలనంత అధికముగ నింకను మనకు ఆధాగుడయు యున్నాడు. అయితే మనమాయన కంతదగ్గరగ నుండిన ను శాశ్వతకాలమునకు ఆయన నంతకంతకు సమీపించుచు ఆయన నా ధారము నంతకంతకు అధికముగ గ్రహించుచును వుండుము ఆయన తక్కినఅన్నిటిని ప్రేమించుచున్నాడు, అయితే ఆయన మననుండి ప్రేమను నిరీక్షించుచున్నాడు. ఆయన పాదములయొద్ద మనమందర మేకిమై ప్రేమాభిష్టముల వధికంతుముగాక.

ఓ పరమాత్మా! మమ్ములను స్వతంత్రులనుగ చేసితివి కావున మమ్ముల నొంటరిగా విడువకుము. మోహమాణమయిన యాధారిము నీమీషనున్నది. నీవు మానహారుడవు, మాధనమవు; నీవు మాతండ్రివి, స్నేహితుడవు, మేము నిన్నాశ్రయింతుము. నీసౌందర్యప్రదమై ఆ సందడముకిమయిన నిముఖినిను చూపింపుమా, నీప్రేమతో పన్నుపరిశుద్ధమువుము. అట్లే నిజమంతయు నీ సత్కార్యాచరణమునందు వినియోగించుటకు శక్తికలుగులాగున నాయుచ్ఛను బలపర్చుమా.

20 న ధనోపదేశము.

“యోనై భూమా తత్ సుఖం న ఆలోపే సుఖమస్తీ” ఊపనిషత్
వాక్యము.

“ఘనుడయినవాని సుఖము స్వల్పమందులతో వూర్ణముకాదు”

(ప్రపంచమనెడి భీకరనముద్రమును నీవు దాట ముచ్చయింతికి
భయమునుతోలగించెడి సృష్ట్యాతీతమగు యీశ్వర పాదములను పొడ
వలయునన్న ఆఘనుడయిన ఈశ్వరుని నర్వదా నీదృష్టియం గొందుకొను
ము. యీనమయమునుండి ఆఘనుడయిన పరమేశ్వరులకు నిన్నర్పణచే
మకొనుము. నీజ్ఞానము నభివృద్ధి కావించుకొని ఆయం ఘనముయిన న
త్యస్వరూపమును పొందుమా; నీప్రేమ నభివృద్ధిపరుచుకొని ప్రేమా స్వ
రూపుడయిన ఆయనకు అర్పణచేయుమా; నీయిచ్ఛను బలపరుచుకొని
ఆయన ఆనందయిచ్ఛకు దానిని చేయుమా, నీవు పూజముగ ఆయ
న ఆశ్రయమున నుండుమా. శరీరమును మానసమును మనయంతట
మనము సంపాదించి యుండలేదు. మనకేహక్కును యేనరమును గల
వో వానిని యీశ్వరునినుండి గ్రహించినారము; అంత ఆమూల్యమయి
న స్వతంత్రనరము నహితము ఆయన ప్రసాదమే. విషమిష్టం దేమిచేయు
దుము, దేవునినుండి విడివడి దివి-రాత్రులు మన స్వల్ప విషయముల
లో చిక్కుకొని ముఖాభ్రాచుండమా. లేక మన ననుస్తమును దేవుని
బుద్ధిపూర్వకముగా స్మరించుటవలన మన స్వల్పహక్కును నదలకొండ
మా? మన సౌఖ్యమెప్పుడును స్వల్పవిషయములతో కూడియుండదు;

లోకము మన ఆత్మలను తృప్తిపరుకజాలదు. యెండినూవులవంటి ఐహిక సుఖములకై ప్రయత్నింతుము; అయితే మన దాహమును తీర్చుటకు ఒక్క నీటిబొట్టయినను మనకు చొరుకదు. లోకమునుండి తిరిగి తిరిగి ఆటంకములను పొంది తుదకు మనము ఆ శాశ్వతత్వతోనే అయిక్యము పొందుదుము; దుఃఖబాణములచే గ్రుచ్చుకొనబడి చివరకు మనము సౌఖ్యాంబుధిని చేరుదుము, స్వల్పవిషయములయందు సౌఖ్యములేదనియు యిచ్చట మనసుఖము దుఃఖముగా పరిణమించుననియు మనప్రతిదిన అనుభవములు యెరుగుదుము. స్నేహితుడని కాగల్గించుకొనుబోయినవాడు విరోధిగా తిరుగును. యీ లోకము సౌఖ్యప్రదేశముకాదు దేవుడీ లోకమును సౌఖ్యప్రదేశముగా చేసి యుండలేను. యిచ్చట మనము నేర్పబడి ఆయనతో చేరియుండుటకు ఆయన మనల నిచ్చటనుంచెను. లోకములో పోరాడుటవలన ప్రతిమెట్లైన మనము యెక్కవలసియున్నది. అయితే మనము దేనిని యేబలుముతో పోరాడవలయును? మననేత్రముల మనకై త్రిప్పినప్పుడు మనమెంతి దుస్థులులమో మనము కనుగొందుము దేవుని నాశ్రయించియున్నప్పుడు బలమునకును ప్రోత్సాహమునకును స్థానభూతిమయిన దాని చేరుదుము; దుఃఖములును కష్టములును సహానుభుమును వృద్ధియునలెనే దేవునివయిపు సడచుటకు సహాయపడును; మన ఆత్మకన్నటి వ్రదకముచే వృద్ధినుండి దేవునివయిపు లేచును.

నీ సమస్తమును దేవునికిర్పణ చేయుము, సత్యస్వరూపుడును ఆనంద స్వరూపుడును అయిన ఆసుందరుడయిన పరమేశ్వరునితో జ్ఞాన

మనందును, ప్రేమయందును యిచ్చయందును ఐక్యమనొందుమా. మన
 సమస్తమును యిశ్వరునకుబుద్ధిపూర్వకముగా సర్పణచేయజాలకున్నమ
 న స్వతంత్రమువలన ప్రయోజనము? ఒకప్పుడు యీసమస్తమస్తువుల
 ను విడచిపోవలసియున్నది, ప్రపంచమును, ప్రాపంచికధనమునగును, ఘ
 నతకును ఆశవిడువవలసియున్నది. మనము యిప్పుడు జీవించుచున్నామను
 టసిశ్చయము; కొలదిదినములతరువాత మనము విడచివెళ్లవలయునను
 టయు అంతిసిశ్చయము కొలదిదినములయినతరవాత మనమాటలు
 ఆపబడును; మనచేతులుచల్లబడును. దేవునికబుద్ధి పూర్వకముగాయిష్ట
 నిదానిని మృత్యువుననుసరుండి బహుత్కారముగాలాకొనును. కానినజా
 గ్రహిగానుండము కావునదేవునినుండి గ్రహించిన మననమస్తాతు. నుదే
 వునికర్పించుటవలన శాశ్వతఫలములనందుగాక. మననశ్వరమయినట్టియు
 త్సేదమయినట్టియు సస్తువులకు ప్రతిగా అమూల్యమయిన తరుగింధనము
 ను పొందుముగాక. యిప్పుడుమనము జీవించియుంటిమి గావున, మన
 జీవమును, మనమానసమును, మననమస్తము బుద్ధిపూర్వ ముగా ఆయ
 నకర్పింతుముగాక. ఆయనహస్తములలోనుంచబడి యీజీవముఅమూల్య
 మయిన శ్వరమయినట్టిజీవమగును ఆయననుపొందుటకుస్వార్థశ్యాగమువ
 లె కనుబడునట్టి దేదియిందుకాదు? మననమస్తమును వదలుకొనిన, మత
 సౌఖ్యములనుపొంది ఈశ్వరునిఅనుగ్రహమును సంపాదించిన, మనముసం
 పాదించిన, మనముసం దేహితుమా? మనహృదయహించున్నయు సుల
 భముగా వానినివిడువజాలనంత ప్రాపంచికక్షుద్రవిషయములతో అంత
 గాలీనమయియున్నవి; అయితేమనయెదుట దేవునిఆనిర్భావము నొక్క
 సారి యరుభవించిన, ఆయన అనుగ్రహఆశ్రయమున నొకసారీయుండిన,

మనహృదయ పాశములోక్క-సానినడలిన, అప్పుడునమ స్త్రము శుశ్వుకని
 కొరకుత్వజంఘట యెంతసులభమగును. ఆయన అనుగ్రహముఖమునుద
 ర్శించుటకు మనసర్వమునిచ్చుటన ఈగ ఎనలేదనిగా, అప్పుడుమనకుకనబడు
 ను. అప్పుడు లోకముయొక్క యుద్ధతత్వముమనకుబయల్పడును; అప్పుడు
 మనముదేవునితో నిశ్చు సర్వదా మాహృదయములయందెల్లువంచుకొన
 గలమని చెప్పుదుము? మానవు స్త్రమును నీవుతీచుకుని నీనవీపమునమ
 మ్మునుంచుదువా? రెండవక్షణమున ప్రాపంచిక ఆకర్షణలచే మోహింప
 బడు నంతమనవుద్యేములంత నీచ స్థితిలోనున్నవి; దేవునిగూర్చినన్ని
 మంచితలంపులును మనము నసములనుండిపోవును తిరిగీ మనమాయనకు
 దూరమగుదుము. మనము ప్రయత్నించి దేవుడుమననుండి యెప్పుడును
 విముఖుడయియుండడనెడి యానత్యముపరిశుద్ధా స్త్రీకమతాను గ్రహము
 నమ మునేర్చుకొంటిమి ఓనీతిమతుడా యీవిధముగా నీవేలదుఃఖించు
 చున్నావు; నీవెంతగ ర్భణుడవనితెలసికొనుటకు నీనంతదుఃఖముతో నేలయు
 న్నావు! అయితే నిరాశ చెందవద్దు. నిన్నునీవు నిజముగా దిద్దుకొనవల
 యుననెడి బలమయిన యిచ్చనీకు గలదేని అది నిశ్చయముగ తృప్తి
 పొందింపబడును. నీమంచి యుద్దేశ్యమేదో యది యీశ్వరుని యుద్దేశ
 మునహా అయివున్నది. తన ప్రతికుమారుడును నీతియందును ధర్మమునం
 దును వృద్ధి నొందవలయుననుట ఆయన యిచ్చయివున్నది. ఆయన
 ప్రయత్నముల పృథ్వీదయములయందు జీవపాశుభ్య ప్రవాహముల పా
 గునెల్లుచేసిన దాయనియే. మనహృదయముల యిరుపద్వారములచేబం
 ధించి మన మాయనను దూరముగానుంచుండిన ఆయనయెప్పుడును త
 నను దూరముగా నుంచుకొనడని నిశ్చయముతోనుండును.

నీహృదయమును, మోహమును, నీనమస్తమును ఆయన కర్పిం
 పుము; దీనహృదయముతో నీవాయనయొద్దకు వెళ్లుము ఆయన నిశ్చి
 యముగా నిన్నుగ్రహించును. లండ్రి యెప్పుడయినను తన కుమారుని
 గ్రహించుటకు ఆయిష్టపడునా. మనహృదయముతో తననుపే
 మింపవలయునని ఆయన సుచ్చయించినప్పుడు ఆహృదయమండలి పే
 మాగ్నిని చలినీటిచే ఆక్రమిస్తా? ప్రాణము నర్పించియున్న ఆయన మిత
 ము నవలంబించుటకు మనము ప్రయత్నించునప్పుడు ఆయన మనకుతన
 సహాయమునీయడా? మనము పాపంబునుండియు దుఃఖంబునుండియు ర
 క్షింపబడుట కిచ్చయింతుమేని ఆయన మనలతనచేతితో పట్టుకొని పాప
 మునుండి రక్షింపడా? ఆయనయెక్కట మన కన్నీళ్ళనిడచినప్పుడు ఓదా
 ర్పమాటలచే మనకన్నీటిపోగొట్టడా? ఆయనకొరకు మన మానించిన
 ఆయన ముఖశాంతిని మనకుచూపించి మనఆశను శాంతింప జేయడా?
 లేదు, యిది యింకొకవిధంబుగ నెప్పుడును యుండజాలదు. ఆయనవయ
 పు మనమొక్క అడుగుదేసిన ఆయన వెయ్యిలక్షగులు దాటివచ్చి మ
 నల కవుగలింపకొనును. మనయిండి నొక్క ప్రేమారేణువును గ్రహించి
 నను ఆయన నిరంతరంబును మనమీద పూర్ణప్రేమను కురిపించును.
 ఓహో, దీనహృదయములో ఆయన ప్రేమావృణంబు నెంతవిస్తారంబు
 గా కురిపించుచున్నాడు. దీనహృదయంబుతో ఆయనను సమాహిత
 ము; మన అల్పత్వంబును నీచత్వంబును వ్రేలిననుచి ఆయనయెక్కటని
 లచి యిట్లు పోతము. ఓ ప్రాణంబునకు ప్రాణమా, జ్యోతులకుజ్యో
 తీ నీలనుగ్రహ ముఖంబును ఏ కుచూపి మాహృదయంబుల నీవయ
 పు ఆకర్షించు కొనుము; నీ నుండి వేము యెప్పుడును విడిపోము.

నిన్ను మా హృదయంబుల నుండి దూరంబు చేసికొనము; యిప్పుడు మా అల్పత్వంబునరినీ వత్సంబుమేను విసశించితిమి కావున మేము నీకుపూర్ణముగ లోబడుదుము నీ అనుగ్రహమును వ్యాభంగముకలిగినను సంపాదించుము; నిర్దిష్టమును మాహృదయములయందు నిలుపుదుము ప్రాపంచికాక విణామునలన మేమెప్పుడును మోహమునుపొందును నీ వయిభామమనుననున సమీపితుము; నీదృష్టియెగుట మా దినములు గడుపుదుము; మాజీవమును నీహస్తమునకు అర్పింతుము, మానమస్తమును నీవు గహింపుము.



21వ ధర్మోపదేశము

“ఈశానాస్యమనం సర్వయత్కించ కర్తవ్యం తే నత్యల్పే
తేన బోంజితామానినివాకన్యస్ సేవో ధనం॥”

“సృష్టియందేమిగలదో అయంతయు ఈశ్వరూపే ప్రభుయి గొన్నది సామమునుపడిచి ఆయనకుపొందుడి, యిదిగులసొత్తును దొంగిలించనన్ను.”

సృష్టియంతయు ఈశ్వర ఆవిర్భావముతో నిండియున్నది. యేదికలదో అది యెంతిగొప్పదయినను, యెంతిస్వచ్ఛమయినదయినను ఆయన ఆవిర్భావముతో నిండియున్నది. ఆయన సదాధర్మముతో లీలచేయుచున్నాడు; ఆయన ఆత్మతో అయిక్యభావముననున్నాడు ఆయన లీలపదార్థముగ

యు సహించిపోవును; ఆయన లేకమానసంబుయొక్క- అలోచనలంతర్ధాన మొందును; హృదయపేరము ఆరిపోవును; ఆత్మజీవంబుఅంతంబునొందును మనందరి ఆస్తికతయు ఆయన ఆస్తికతవలననయియున్నది. మనముశ్చి వించియున్నట్లే ఆయనమతో నిశ్చయంబుగా జీవించుచున్నాడు మనదేవుడు వ్యధానుయినదేవుడా? యెవరులేక ఆత్మజీవము క్షీణించునో ఆయన జీవించుచున్నట్లు మనము తెలిసికొనజాలమా? ఆయన కేవలము మన మనువికారమా? కాదు. ఆయన వ్యధుడయిన దేవుడు కాదు, ఆయన మానసోద్దేశ్యముకాదు. ఆయన గుణముమాత్రమే కాదు, ఆయన కేవలము జ్ఞానమేకాదు, లేక బలముమాత్రమే కాదు, పదార్థములేక గుణముండజాలదు. దేవుడు పరివస్తునయి యున్నాడు. ఆయన శక్తిజ్ఞాన ధర్మముల పూర్ణపురుషుడయి యున్నాడు. ఆయన సత్యమునకు విశ్రాంతిస్తలము, ఆత్మకు మూలము, మనకాధారుడు ఆయనతోతప్ప యెవరితో మనకు జీవసంబంధ ముండియున్నది? ఆయన యింద్రియాతీతుడు; అయితే మన హృదయములో ఆయనకు సహజ జ్ఞాన మాగణములున్నవి. ఆయన మన పరమపిత. ఆయన యిచ్చల సహితమున్నాడు; ఆయన మనతో సహా వున్నాడు. ఆకాసము ఆయన ఆవిర్భావముతో నుండియున్నది. మనదేహముతో ఆత్మ లీనమయియున్నగానీ ఆయన ఆస్తిక్యము యీశ్వర్యంతో లీనమయియున్నది. ఆయన మన చుట్టూ అంతటను ప్రత్యక్షముగా నున్నాడు, ఆయన మన హృదయములో ప్రత్యక్షముగా నీవలించుచున్నాడు, యెవనిజ్ఞానము శక్తి ధర్మముతో నృప్తియంతయు నింపబడినచో ఆయన ఆత్మకు ఆత్మయైన నాలో నీవ

సీనుచున్నాడు. నాకు ఆయనంత దగ్గరగా నేదియు లేదు. ఆయనతో
 చోట్టిన గొల్లలు తిరువస్తువులును నానుండి దూరముగా నున్నవి. మన
 ప్రాణస్నేహితులు ఆయన వున్న దానికంటె అధిక సమీపముగా నెప్పు
 డును పుడజాలరు. మితరులందఱును మనజేహమునకు వెలుపటనుండి
 మనతో సంభాషింపరు. అయితే ఆయన ఆత్మమధ్యమున నున్నాడు.
 మనకును మితరెవ్వరును లన్నిటికిని మధ్యను ఆనకాశమున్నది. అయితే
 దేవుడు మనస్పృహయమును కిన్నుకొని లోనికి ప్రవేశింపెను. ఆయన
 నిగాకాడుడయిన నేమి? మనము స్వర్థమై ఆకారరహితమయిన అన
 కాశమును మాత్రము ఆలోచించవలసినది లేదు. నన్ను నేను తెలిసి
 కొన్నాడు నన్ను లేనివానిగా తెలుచుకొనుచున్నావా? నిరాకారమయి
 నను మన ఆత్మను మనము గ్రహింపజాలమా? మన జీవితమునకంత
 యు ఆధాగుడయినవాని, గ్రహించుటకు మనమేల శక్తిగలవారముకా
 కూడదు. మన స్వల్పజ్ఞానము మనకు అసంతోషమయిన జ్ఞానమును బోధప
 గువదా, ప్రేమాపూర్ణుడయి పాపరహితుడు అయిన పరిశుద్ధపురుషు
 నివయిపునకు మన దయయు ధర్మమును మనల నడిపించుటలేదా? మ
 నదేవుడు పాద్యుడేనాడనియు అంతమా లేని వాడనియు పరిశుద్ధాత్మికు
 లమునుండి మనము శర్చుకొనియున్నాము. ఆయన పాద్యుడేనివాడును
 ఘనుడును అయినట్లు ఆయన మన లబ్ధిస్పృహయములను సహితమునిం
 పజాలదా? ఆయన ధర్మము, ధర్మమునహితము అపారమైనది కాదా?
 ఆయననుకూర్చి యేమియు తెలిసికొనజాలమా? మనము ఆయననువ్రూ
 జింపలేమా? కేవల అనకాశమునకే మనప్రేమ నర్పింతమా? అది అ
 ఘ్నుండిన దేవుడు వుండినను లేకుండినను అంతయు నొకేవిధముగా నుం

జెడిడి. ఆయన యిది నిశ్చయముగా అట్లుకాదు. ఆయనతో మన సుబంధము మిక్కిలి సామీప్యమయినది. ఆయన స్వప్రకృతికును దేవుడు; ఆయితే ఆయన మనశిత ఆయన అవకాశమునకు అతీతుడు “పరకాకాశాత్” యొకను ప్రతివానికిని దగ్గరగా నున్నాడు. ఆయన మనకు పర్వదామిత్రుడు; నన్ను నేను చూచుకొన్నప్పుడు ఆయనను నాకాధారమునట్లు కనుగొందును. ఆయన రాజ్యము దూరిదూరిముగా నున్నట్టి సూర్యగోళములనును లేక దూరదూరిములుగానున్న సకలములయందును స్థాపించబడలేదు; మహాద్వయము ఆయన ఆనందాశ్రమము. ఆయన మన జ్ఞానకారణము ఆయన మన నిశ్చయమున నదభివ్రాతముల స్థాపనామి. మతముయొక్క శాస్త్రోద్ధర్మములకు ఆయనకారణము.

పరమేశ్వరుడు మహాద్వయ ద్రవ్యమైనచో ఆయనను మనమే ల చూడజాలము? ఆయనకును మనకును మధ్య అవకాశమునలే గేమి నిలచియున్నది? ఆ అవకాశము మనమే ఆయియున్నాము. ఐహిక విషయములయందలి మనయిచ్చ, ఆశయు ఆ అవకాశమయి యున్నవి. దేవునినుండి మన మిట్టిపదముగా దూరిమున లేము ఆయననుండి మనలో త్రోసివేసినవి మన స్వావకాపరత్వమును మన కర్మాగ్రమును అనువున్నవి, పరిశుద్ధాత్మికులయొక్క సాక్షాత్తి. ప్రాపంచిక సౌఖ్యములందలి యిచ్చలనన్నిటిని విడుచుట వలనను, పాపముయొక్క మలినమునంతయు పోగొట్టుకొనుట వలనను బ్రహ్మానందము ననుభవించుమా; మనగా అపరిశుద్ధులమై ఆపరిశుద్ధ పురుషుని దూర్ధకు పెట్టుటకు మనకు యిచ్చ యెట్లుండును దౌర్భాగ్యమును, దీనుల

మును అగుటచే ఆయనను బొందుటకు ఆశ యెట్లుండగలదు, మనన ప
మువలన దేవుడు మనమీద దృష్టినుంచుటలేదని మనమనుకొనవచ్చును
హృదయప్రభువును నున హృదయములు కనుగొనజాలవు. అప్పుడు ఆ
యన మన హృదయంబులలో జొచ్చుటకు యెట్టి ప్రయత్నములు చే
యుచుండెనో మనము తెలిసికొన జాలము. యీశ్వరుని నీవునమీపము
గా చూడవలెనన్న నీహృదయమును పరిశుద్ధపరచుకొనుము. నీతో వృ
ద్ధియగుచుండిన యేరహస్యపాపమునయినను తరిమివేయుము. అప్పుడు
ఆయన అనుగ్రహమును నీవు చూచితీరవలెను. మనలో నెవ్వరిని లననుం
డి దూరముగా నుంచవలెనని యీశ్వరుడు నిశ్చయించుటలేదు. యెప్పు
డు మనల గ్రహింపవచ్చునో యని సమయము కొరకు ఆయన నిరంతర
మును ప్రయత్నించుచున్నాడు. మన హృదయమును ఆయనకు యేలతె
రిచియుంచము: మనము ఆయనఅనుగ్రహజ్ఞమునకు యేలవేచియుండ
ము: ఆశగలహృదయముతో ఆయనను మనమేల వెతుకిము:

అయ్యో మన పరమపిత మనకొర కెంత చేయుచున్నాడో మన
మెల్లప్పుడును ఆలోచించము. మన మట్టు ఆలోచించియుండిన ఆయనను
మనమంత మరచియుండకుండెడివారము అహో! సృష్టినంతకును రాజు
ను, అచించుడును అనంతమైన పురుషుడుయొక్కడ యీ దీనులయి
అధోలోకముననున్న యీశీవులెక్కడ; ఆయనను ఆయన మనలను మ
రచిపోలేను. ఆయనదయకు మనమేవిధమునను అహులముకాము. ఆ
యన మనకొరకంత చేయుచున్నాడు. ఆయనకొరకు మనమేమి చేయగ
లము. ఆయన మనవద్దనుంచి యేయితరవస్తువునుకొరడు. ప్రేమనుమా
త్రాకు నిరీక్షించుచు. దీనమైశవిధమున ఆయనయొద్దకు వెళ్ళి పిలుతము

మాచ్యదయము మొక్క పూర్ణప్రేమను నీకు మేరుర్పించుచున్నాము. నీవు సంతోషముతో గ్రహింపుమా; ఓపరమాత్మా నీవు మా శాంతదర్శి రిగానున్నావు; నీవు అంతదూరముగానున్నట్లు మేమేలతలచవలెను. మేము ప్రయత్నింపము కావున నిన్ను చూడలేము. నీవు మా సంకచూచుట లేదని మేము తలంచుచున్నాము అయితే అది మా పొరపాటువలన నేనని మేము వారచుచున్నాము. నీకొరకు మేమానకలిగియుండిన యీక్షణమే నిన్ను నీవు వెలుపుకొనివు. అయితే యీక్షణమే నిన్ను మేము మరచియుందుము. ఓపరమాత్మా మా పూర్ణాన్యాయమును పూర్ణ శక్తిని బలమును నిన్ను గనుగొనుటయందు ఆస్పింశముగాక. మా ప్రేమనంతయు నీకర్పింతుముగాక. మా జీవితమంతయు నీ సేవకయి వినియోగించునట్లు అనుగ్రహింపుమా

22 వ ధర్మోపదేశము.

“యదిశమ్ నిశ్చయగత్స్వమ్ పాణియేజతినిశ్చుతమ్”

“సృష్టియేదికలదో అదిసమస్తమును వ్యాపింప చేయబడి పాణి స్వరూపుడయిన ఈశ్వరునియందు పరిణామించుచున్నది

ఆయన పాణిస్వరూపుడు ఆయనసమస్తవస్తువులయందును ఆవిర్భవించి యున్నాడు. పాణిస్వరూపుడయిన ఆయనవలనలోకమాలన్నియు సృష్టింపబడినవనియు, ఆయనశాసనములనుసరించి అవివానివనలయందు పరివర్తించుచున్నవనియు పాణిస్వరూపుడైన ఆయనయిచ్చాప్రవాహమింకను పారుచున్నదనియు సమస్తసృష్టియు ఆయనయందు ప్రవర్తించుచున్నద

నియమము యీగోష్ఠిసభ్యమును పరిశుద్ధాస్తికమతమునుండి మనము గ్రహించి
 తిమి ఆయనమనజీవముకలిగినట్టియు. మేలుకొనినట్టియు చేపును. ఆయన
 మనహృదయమునకు పరమాత్మము; ఆయననుపూజించుటకే మనమిచ్చ
 టచేయున్నారము; మనము మిచ్చటికివచ్చినది ఆయనకు ప్రేమచు అర్పించు
 చుటకే కావున ప్రేమాస్వరూపుడయిన ఆయనప్రియదృష్టినిగమించు
 టవలన నీజీవితమును సార్థము చేసికొనుము. ఆయనసర్విజ్ఞుడు, సర్వివ్యా
 పి, సర్వవియోగముడు; అంతేగాక సర్వాశయము; ఆయననుపూజించు
 టకును ఆయనకు ప్రేమచు అర్పించుటకును మనమిచ్చట చేస్తున్నారము.
 కావున జ్ఞానశీత్రము ఆయనమిచ్చటనన్నిచులాసన ఆనయందలి మ
 న ప్రేమను ప్రకాశింపజేతము. ఆయనసర్విజ్ఞుడైయు. సర్వివ్యాపియైయు
 గ్రహించి ఆయనప్రార్థనకొరకు ఆశీర్వాదిగియుండెను: పాపించికసౌఖ్యము
 లందలి కుర్యాంధలేనియును సర్వములజొచ్చి మనస్సును కలవరప జేయు
 దుగాక దీనమంతయు మనము విరీక్షించుముడిన సమయముయిప్పుడువ
 చ్చినది గాన మనహృదయద్వారముల తెరిచి ఆయన ఆనందముతో మన
 మావశముల నింపుదుముగాక శాశ్వతకాలమువినితో మనస్నేహము
 మనహృదయముల ఆనందముతో ముంచుచుండుట మన కెంతటి అద్భుత
 ము ఈమనదేశము మిక్కిలిదుర్బలమైనది. ఈదుర్బలమైనదేదదేమందు
 జన్మించి మనమందరమును నీచులమైనది; ఈప్రార్థనామందిరమున మన
 యెదుట ఆయన ఆవిర్భవించుటకు ఈశ్వరకటాక్ష మెంతిస్తునమైనది గుర్తు
 లమైన బిడ్డలయందు మాత్రుప్రేమ అధికముయిట్లు మనదేశముయెడల
 ఈశ్వరకటాక్షము అధికముగా యావిర్భవించుచున్నది. ఆయన యనుగ్ర
 హమును యంతగా గ్రహించి యాయనను మహిమపరచి ప్రేమతో ఆయ

నకు నా ప్రాణములను దా? ఆయన అనుగ్రహము మనము స్తమను అ
యిప్పుడు. ఈ ప్రాణములనుగమన మనము విశేషముగా ననుభవించు
చుమానిన ఈశ్వరకీర్తనము ప్రతినిమిషము యాస్థలమునకువచ్చునట్లు
చేయునుగాక! పృథ్వీమను కు కొంచెము సత్త్విగత్యుండిన యాయ
న యనుగ్రహమును జేసిని నాచియున్నా; మనము నక్కరిగియుండిన
దుకునడచిన ఆయన నా సో బిగవులుగా ఆమృతమును కురిపించును
మనవులముపుండి ఆ మనోమనమున సద్భావమును నిలుపుకొన
జాలమా? ఆయన ముందరిమయిన ఆచార్యురూపమును గమనించి మన
హృదయమును ప్రకాశింప చేతము న ప్రతిబింబములన్నిటిని సద్భావముల
న మనఆత్మనుపరిశుద్ధపరుచుముగాక! మతియునకును జేపునకును దాసు
లమగుట మూలమున స్వతంత్రముగా నాందుముగాక, యెవ్వడును యి
చ్చనచ్చినట్లు ప్రవర్తించుచుండుముగాక ఎవరుతమ్ములనుతాము ఆజ్ఞ సె
ట్టుకొనజాలరో, యెవరు యిచ్ఛానవాహమును మతానుసారిముగ ప్రవ
హింపచేయజాలరో, యెవరుతమకుతామే యెజువనుకాకో, అట్టివా
రికంటె యెక్కవదార్శాగ్యులను నీమీలను యెవరన్నా?

“ఇంద్రియాగ్రాహిచరితా । యత్ర నోమిష్యయేతే తస్యపరితి
క్షణావాయుర్నాపిమివాంఛసి॥”

మనస్సు విషయవాంఛలు ననుసరించి ప్రవర్తించునదగునేని స
ముద్రమందు తుపానులోచిక్కకొనినది డవలెననించును దాసుగ నుం
డుటమొదలుముఖకరమును, వర్ణనాతీతమునైనై యున్నది. దుష్టతలంపులకు
లోబడుటయెట్టిబాధయో చెప్పటకొనినకి నొరాడదు పరిశుద్ధాస్తీకమతి

ముమాత్రమే పావమునకు యశాపథము. జన్మదేశజనముగా గలిగిన పరిశుద్ధాస్తికి నుతత క్రివలన మనము తిరిగి స్వతంత్రమును సంపాదించగలము స్వతంత్రము లేక సుఖమును, అభివృద్ధిని పొందుట అసాధ్యము దాస్యమునను సై యుఖములకు మూలకానణము మన ఆత్మస్వాతంత్ర్యమును పాపమునకుండిన క్షిపకుట మేనని పరిశుద్ధాస్తికమతమునుండి గ్రహించితిమి; ఆత్మస్వాతంత్ర్యము ముఖ్యముగా ననున్న యితర స్వాతంత్ర్యమును మనము సంపాదించుము పరిశుద్ధాస్తికమతమును యొకప్పుడు వ్యాధియగుచు నిల్చిన వారు మన చేతనానందయెంతయు వీయులందఱు యొకగుడురు పరిశుద్ధాస్తికమతశక్తియు, ఔచిత్యమును, గూర్వకరాజ్యమునందంతను వ్యాపించుచు నీకు స్వతంత్రమును సంపాదించవలెనని యేమాత్రము ఆశయెనను కలిగియుండిన, ఆత్మశాంతిని పొందుటకు నక్కరలేదువలె ఆశక్తి నైనను కలిగియుండిన, పరిశుద్ధాస్తికమతమునందునే నీవు దైశ్యమును నెరవేర్చుకొనగలవు; పరిశుద్ధాస్తికమతక్షణము వలననే పాపము జయింపబడగలను మన చేతముయొక్క దౌర్భాగ్యత యెంత అధికమును పడెనను నాశుద్ధాస్తికమతమును నిర్లక్ష్య పెట్టనద్దు పరిశుద్ధాస్తికమతములేక మనదేశముయొక్క దౌర్భాగ్యతకు మతియుండుదు దేవునిప్రియముఖమును చూచుటకు శక్తికలవాడను ఎటకు, సద్బుద్ధిని మనస్వభావమును గ్రహించుటకు శిద్ధముగా నుండుటకు పార్థింపుము నీ పార్థవనిశ్చయముగా నెరవేర్చబడును. ఆయనయచుగ్రహజలము తప్పక నీలో ప్రవేశించును క్రమముగా నీయిందియములన్నియు ఆనందపూర్ణుడైన ఆయనకు లోబడును పరిశుద్ధాస్తికమతము తమకు ప్రాతినిధిగా దేవుడు మనకు పంపకుండిన, పరిశుద్ధాస్తికమతము మనకు స్నేహితునివలె నేపచేయకుండిన మన మెట్టి స్వములను పొందెడివార

మునునమెట్టిసరకబాధను అనుభవించెడివారము. మనమంతకంతకు పాపమునకుదాసులమయ్యెడివారము; పాపించికపంజరములోగట్టిగా బంధింపబడియుండెడివారము అయితే పరిశుద్ధ ఆస్తికమతానుగ్రహమువలన యీ శ్వరునియందు మనమునిరాశజెందలేదు; మనసునుదినమును ఆయనసహవాసమువలన అధికబలవంతులమగుచున్నాము. మనఆత్మకు పరిశుద్ధ ఆస్తికమతమునలె తెగినదేదియునులేదు; పరిశుద్ధాస్తికమతమునకు మన ఆత్మకంటె అనుకూలమయినదేదియును లేదు. గొప్పతేజస్వియైన సూర్యుడు తూర్పున వుదయించి ప్రపంచమునంతయు వెలిగించునట్లు యీ తూర్పుదేశమునందు పరిశుద్ధ ఆస్తికమతము వుదయించుచున్నది. అది యింటిటినుంచియు క్రమముగా ప్రపంచమున కంతకును దాని తేజమును వ్యాపింపజేయును. మనయు గూఢమును నిరాకరించిన మన దేహము దుర్బలమగును. మనమూనసము క్రమములేవ్వును మన ఆత్మ క్షీణింపును. నీవు దానిని ఆశ్రయించిన దానిశక్తివలన నీవు బలపరచబడుదువు. పేలకొలది జనులు నీకు విరోధముగా వారికత్తుల నెత్తనిమ్మ అభేద్యమగు యీశ్వరకవచముచే కప్పుబడుటవలన నీనింక సమస్తభయములను వీడుదువు. కాబట్టి యీ పరిశుద్ధ ఆస్తికమతమును మన మంగీకరించును మిక్కిలి శ్రద్ధతో కాపాడుదుముగాక. అదినిన్న సర్వదారక్షించును. యీ ప్రపంచమునకును గూఢానంతస్పృహిని ముతించున పరిశుద్ధ ఆస్తికమతముతో నీచూడయము నిండింపుము నీ మంచినడతవలన అది మునుముతయు వ్యాపించును ఓపరములైన యీమృత్యులోకములో పరిశుద్ధ ఆస్తికమతము యెప్పుడు అధికముగా ప్రకాశించును. ఓర్వలేమి భగవాలోచనలు మాదేశము నెప్పుడు విడుచును. యీశ్వరప్రేమయందు యె

స్థితిను గెఱుఱుచు యోగియగుదును. పరిశుద్ధ ఆ సిక మత సహాయమును
ఆయనను బొంది యెల్లరును తమ వాంఛలను తృప్తిపరచుకొందురు. ఓన్య
ప్రీతి యామాపరిశుద్ధమును నట్టియు అంతగఁగతిమయినట్టియు యిచ్చ
ను నెరివేర్చుమా



23 వ ధర్మోపదేశము

“ప్రేయశ్చ ప్రేయశ్చమనుష్య మేతస్తా! సంపరిత్య వివినక్తిర్గరః”
“సంజోషము బుద్ధి రెండును మానవునకు సంధించును. అయి
తే శాంతిమనస్కులు శ్రమముగా విచారించి వకదానినుండి వ.టిని భే
దపరతురు”

విషయానక్తిచే ఇంద్రియసౌఖ్యములలోను ప్రపంచిక సుఖంబులలో మునిగి
పానివలన ఆకషిణంపబడినపుడు మనముకొట్టికొనిపోవుచున్న ఆబలమయిన
ప్రవాహమునకు యెదురగా నడచుటకు మనకాబల మెచ్చటనుండి వ
చ్చినది మన యెల్లదుఃఖములకును ఆశలకును, యాలోకనిరీక్షణలకును,
లోబడి సౌఖ్యమార్గములలో మనము ప్రవర్తించునపుడు మన హ
స్తమును పట్టుకొని ఆదార్భాగ్య దశనుండి యెవరు మనలను రక్షించి
యీశ్వరుని సాదరేణునను దగ్గనము చేయించుట వలన మన ఆత్మను
మేలుకొలుపగలరో అట్టిపరిశుద్ధపురుషుని ముఖమునుచూడజాలక యీ
లోకముయొక్క కలకలములొ స్నేహితులతో మనము వడలుచెలియక
యున్నప్పుడు మంచి సలహావల్లను లాభకరమయిన సన్మార్గమును యె

వసు మనకు కనపర్చిరి? స్వాస్థ్య ఆకర్షణలును విషయ వాంఛలును బ
 లమై మన హృదయమును మానసమును హరించునట్టి క్లిష్టవద్దు సేమో
 ప్రతివారుతమమనస్సులో యోచించుడి? మనము భ్రమప్రమదములలో
 మురిగినప్పుడు ఆకర్షణకాలములో మనవైపుచూచువారెవరులేరా? లో
 కములో యితరులందరును మన ఆత్మను నాశనముచేయుటకు ఆలోచి
 చుచున్నామని దేవుడు మనకు సహాయమునకురాడా? సుఖమునడిచిక్కు
 రించుడి ఆయన ప్రకాశవంతమయిన సన్మగళమునకు యెప్పుడునడిపించు
 డుమో యిది ఆయన వేచియుండుటలేదా? లోకమును మాత్రమే మ
 నగొప్ప గమ్యస్థానముగా ఆలోచించుచున్నామని. అది సుఖముననుభవించు
 చుటయందు యింద్రియములన్నియు ఆతురపడుచున్నప్పుడును మన క్రే
 మయంతయు లోకమునకే పూర్తిగా చెందియున్నప్పుడును, అట్టి ఆక
 షణలనుండి దేవుడే మనలను కాపాడును అంతట ఆయన నున ఆత్మ
 లోనికి విముఖత్వమును పంపును, అప్పుడు తెలివొందిన ఆత్మ తనను
 తాను యిట్లు అడిగొనును, నేను యెచ్చటనుండి వచ్చుచుంటిని నే
 చ్చటకు వెళ్ళనలెను నే నేమిచేయుచుంటిని. యీ అల్ప విషయమున
 నే నల్లప్పుడును తగులుకొని యుండవలయునా? అప్పుడు ప్రపంచము
 యొక్క నిష్ప్రయోజనత్వమువలన వుండడు. మనహృదయములో చింత
 తమగును ఈర్ష్యరానుగ్రహమును పొందిననేతప్ప భ్రమ బంధమునుండి
 మనల విడిపించుకొనజాలమని మన కనుభవమగును. మనము వివిధశా
 స్త్రముల జదువవచ్చును. మహాత్ముల సహవాసములో మన దినములు
 గడుపువచ్చును. యింకను అడ్డగింపబడిన నీటిపరీవాహమువలె మనమా
 నసము తిరిగితిరిగి ప్రపంచము వయిపునకు మళ్ళును మనము మనబల

ము నాధారపరచుకొనినప్పుడు యీ దౌర్భాగ్యమంతటనుండియు వనమేవిధముగా రక్షించబడును. మో ఆయేమియులేదు. మరియొక విధమున యీశ్వరహస్తమును మనము దర్శించినప్పుడు ఆశయంతయుకలుగును. దేవునినుండి మనమేయాశయులేనట్టిస్థితిని మన మూహింపగలమా? మనము బాగుపరచబడుటకు అనహులగుటచూచి దేవుడు మనలను మనస్థిరముగలదా అది యట్లుండిన మనము అనహులులమును ఆశాభంగములమును ఆయియుండెడివారము. అట్లనే ఆయన మన బలమువీరిదమాత్రమే ఆధారపరచుకొనుటకు మనల విడిచియుండెనా? మనమెట్టి పాపమును దుర్భాగ్యమును సంపాదించినను ఆయన మనల దిద్దకుండిన అప్పుడు మనఆత్మ రక్షింపబడుట కెట్టి ఆశయునులేక యిదివరకే క్షీణించిపోయెడిదేగాని మన మంత అనహులమయినను మనదేవుడు తనదీనులయి మనసహితులయిన తనబిడ్డలను నిరాకరించుకొనక దేవుడుకాదు ఇంకను ఆయనప్రేమ మనమీద అమృతధారలు కురియుచున్నది. సృష్టి అంతటిలోను ఆయనబిడ్డలలో ఆయనవలన విడువబడుటకు యెవరునులేరు. లోకమందలి బలమయిన తరంగయంత్రలో ఆయన ఓడ నడుపువాని ఎలెనున్నాడు, ఆయన యెప్పుడును మనతో సహవాసముగానున్నాడు అంతేకాదు ఆయన మనతో పనిచేయుచున్నాడు. ఆయన మన ఆత్మలకు మతోద్దేశ్యమును కలిగించుచున్నాడు. బలవరచబడి లోకముతో పోరాడుటకు వలసినంతబలమును ఆయన ప్రసాదించుచున్నాడు మనకు కొంచెమాశక్తియుండిన నూరురెట్లు ఆయన బలమును కలిగించుచున్నాడు. మనము నుభయమును విసజ్జించి జ్ఞానమును ఆధారపరచుకొనిన యె

డల అత్యున్నత పర్యవసాయిలవంటియు అపార సముద్రములవంటియు ఆ
 టంకములుకలిగినను లోకము మనకు విరోధముగానడచినను మనకింకభ
 యములేదు. యేలనన దేవుడు మనకు సహాయుడయి యున్నాడు. మ
 సంతటమనము దుర్బలులమయిననేమి; దేవుడు గుర్బలులకు బలమైయు
 న్నాడు. ఆయనను విసజ్జించి లోకము మననమస్తమునని తలంచునపు
 డు భయపడుటకు విశేషముకలదు. అప్పుడు అదే మన గుఱియు అదే
 మన నిరాశ, అప్పుడు మనము లోకములో ముగిసిపోవుచున్నాము. అ
 యితే లోకము మన స్వాదయమును తృప్తిపరుపజాలదు. మనప్రేమనం
 తయు మనము లోకమున కర్పింతుము; ఆయన ప్రతిఫలముగా మనము
 యేమియుపొందము. మనము లోకమును సౌఖ్యదాయకమని భావించు
 ము అయితే సంతోషము యొండమావినలె మనలభిమిపెట్టును. దాని
 ని మనము అమృతమని తలచి సహింతుము. అయితే అది విషమువ
 లె రుచించును. మన కష్టములతోడను మన దుఃఖములతోడను కష్టమి
 డుచున్నాము. మనము పాపములోను పశ్చాత్తాపములోను మునుగుచు
 న్నాము. మనదేహము శోగముకలదగును మన మానసము దుర్బలమ
 గును. యింకను మన మెచ్చట నిలచి బాధింపబడకుండుమో మనమెరు
 గము. మనమందరమును ఈశ్వరుని ఆశ్రయమును చొచ్చుదము. సృష్టి
 కంతయు శక్తియయిన ఆయన బలముతో బలపర్చుకొని నిర్భయులముగా
 నుండుము. సంతోషమాగ్గమును విడువుము. జ్ఞాన మాగ్గము నవ
 లంబింపుము. దేవుడు మనకు సహాయుడయి యుండును. లోకముంతయు
 ఆయన బలములోనున్నది. మన ప్రాణము ఆయన ఆశ్రయములో ను
 న్నది. ఆనూహ్యనితేజము మనఆత్మలో ప్రకాశించినయెడల తత్కామము

ఐము చిలపర్చబడి నిలువబడి యుండుము. ఆసూయ్యని దర్శనమువలన
 మన అల్పత్వ మంతయు అదృశ్యమగును. సూర్యుడు లేనప్పుడు చంద్ర
 కాంతి యేమయినగలదా? ఈశ్వరుడు ఆవిర్భవించి సకాశపరచేసినపు
 డు ఆహ్లాదము మనో నీచత్వమును దుర్భాగమును యేవయిననుండగల
 వా? అప్పుడు దానిసౌందర్యమును దాని గొప్పతనమును దాని బింకము
 ను దాని ఆత్మశాంతియును నిలుపుకొనగలదా? సూర్యుడ స్తమించి ఆక
 నము అంధకారముగా మునుపప్పుడు మునుగురు పురుగులు తమ సౌ
 దర్యమును కనుపెచ్చును. అట్లే హృదయము అంధకారముగా నుండి
 యీశ్వరి తేజము ఆపబడినప్పుడు మన సేతములు మన పేరు
 ప్రతిష్ఠ గొప్పతనము కై తీరుగును అప్పుడు అంధకారము రాక్షసులందు
 మనఅల్పకాంతి తననుచూపించుకొనును. అయితే జీవుడు మనహృదయ
 మును స్వాధీనపరచుకొని నప్పుడు మనల మనముగమనింపము. అప్పుడులోక
 మంతటను ఆయనపూజయెట్లుకావలసివచ్చినదనియు, ఆయన ఆనంద
 కిరణములు యెల్ల హృదయములను యెల్లులలంకరింపుననియు; నమస్తప్ర
 దేశములలోను ఆయనప్రేమాజ్ఞానము లెల్లువ్యాపించుననియు. మనదే
 హమును మానసమును ఆశక్తికలవగును అప్పుడుమనలగూర్చి మనమా
 లోచించుకొనమా; అయితే ఈశ్వరనుహిమను యెట్లుఅభివృద్ధి పరుపవ
 చ్చునని మనప్రయత్నములన్నియు వృత్తిహించును మనలమనము మర
 చి ఈశ్వరునిదర్శించునప్పుడు అదియే మననిజమైనఘనత. ఈశ్వరునిమర
 చి మనలమనముగమనించునప్పుడు లోకముయొక్క అల్పత్వములో మ
 షముమునిగిపోవుము

ఓ పగవ... శాస్త్ర మార్గమున నున్నట్టి ఓ పగవ... శాస్త్ర మార్గమున
 డి మున్ను లతో బిగించి జ్ఞాన... గమన వివరింపు. లోకమునకును
 నామము మేము వ్యాపించి యే లోకమున నున్నట్లు నామము నకు విశే
 క్తినిబ్రసాదింపుచు. నీవు నాకు నీవు నాకు నీవు నాకు నీవు నాకు నీవు నాకు
 యమును మాననమును నీవు నీవు నీవు నీవు నీవు నీవు నీవు నీవు
 యనుగ్రహింపుమా.

24వ ధర్మోపదేశము.

“పీయశ్చ పీయశ్చ మన్యు కేల స్తానవశిత్యవివక్తిధీః | త
 యోశ్రేయందద్యాశ్చసాధు భవతిహయశే ఆర్థాశ్చప్రకయోన్మణీశే”

“సౌఖ్యమును జ్ఞానమును మానవునియొకట ముడును; శాంత
 చిత్తులు బాగుగావిచారించి వానిభేదమును గమనింతురు. జ్ఞానముయొ
 క్కనలహాను అంగీకరించినవారు పరిశుద్ధులుగుదురు; సౌఖ్యము నాశిం
 చువారు జీవితోద్దేశ్యమును లేసవారుగుదురు”

ఈశ్వరునియెడల మనుషేను శాంతము భక్తి ఘరికొల్పటయు,
 ఆనందమాత్రతో మన ఆత్మకు అచిల్లంపును బలమయిన బంధమును
 యేర్పగ్గుటయు మిదియంతయు జ్ఞానమయియున్నది; మరియొకవిధంబు
 న విహిక సుఖంబులయందును విషయ సౌఖ్యంబులయందును అధిక ఆ
 నక్తి కలిగియుండుటయు ఈశ్వరుని మిత్రమును పొడచి ప్రాపంచికభ్రమల
 యందు చిక్కుకొనుటయు మిదియంతయు సుఖమై యున్నది ఆనందప్ర

దమైనజ్ఞానమును మననగా సింఛియూడిన అదిమనలజేవుని గెనుద్దకుగొని పోవును; మరియొకవిధమునవివరమున క్రితే సౌఖ్యంబు ననుభవించుమేని లోకప్రవాహంబు వెంట నెట్లగుము.

“అన్యశ్చేయోన్యద్యదై నప్రీయస్తేప్రచేననార్థపురుషంసేతి॥

జ్ఞానము సుఖము మానవహృదయము వాకిర్లుచుటవలననానిని చేదుమార్గములకు తీసికొనివెట్లును. జ్ఞానమునుంగలకి త్తేఅనుచులె పదునైన మతనియచుచునందు ఆరంభమున యాశ్రికులనుగా చేయుటనలనగు దకు అన్యతంబునకు తీసికొనివెట్లును. మరియొకవిధంబున సుఖంబునయో దుట ఆనేకశోధనలనుచుటవలన ఈశ్వరమార్గంబునకు విరోధమైనమనల నడపించిమండుదాన్నిపుడుకుచుచుకుతోనిండిన (సాపంచికాఖాతిములో యోగి) నేయును. నీవిధంబునయొద్దియంబులన్ని ప్రియ, విహికసౌఖ్యంబుల యనుభవంబును, అధికారంబును, డాచికంబుయొక్కయు అమితల సుధన బుయొక్కయు సంకుష్టయొక్కయును; మరియొకవిధంబున మతా నుచరణంబును, ఆత్మశాంతియు. పరిశుద్ధతయు, ఈశ్వరునకు, స్వాతంత్రి యంబునుకలదు; యీమార్గంబులలో దేనియందునీవుయాత్మికుడవుగా నుండికోరెదవు? యెప్పుడునుపిడువని మతాధారంబును నీవుయిచ్ఛయించిన, నీఆత్మనుబలపరిచి వున్నతదశకుతెచ్చుటకు నీవుకోరిన, నీవాత్మ శాంతిని పొందుటకాశించిననీఆత్మయందు పరీబుద్ధుడైనయీశ్వరుని కౌగలించుకొనవలయునని నీవునాంఛించిన, అప్పుడునీపుష్కారమార్గమునబ్రవే శించుము; అది వందలకొలదిగానుండిన హృదయబుధములనుండి నిన్ను

విడపించి యెవనిదర్శనము నీకు శాశ్వతమును బ్రమాణమును పునాదించునో ఆ సుందరుడయిన ఆనందస్వరూపునిజూచియున్నవాస్తవములయొద్దకు నిన్ను తీసికొని వెళ్లును. జ్ఞానమార్గమును మనమునుసరించిన మతము నెడి అమూల్యరత్నంబును పొందగలము, ఈశ్వరునిసృష్టాకారమునుచూడగలము, ఆయనతోడమీదకూర్చునిదానివలనకలుగుపరిశుద్ధమైనబ్రహ్మనందమునొందగలము జ్ఞానమార్గము మానవపథమైయున్నది; జ్ఞానమార్గము ఈశ్వరపథమైయున్నది; జ్ఞానమార్గము శాశ్వతకాలము మనమార్గమైయున్నది. కావున దానినవలంబించిసౌఖ్య మార్గమును దూరముగావిడుతుముగాక. తరుణవయస్కులగు పోదరులారా జాగ్రతగానుండుడు. మీవయో పౌరంధమునుండియు మీపగముల జాగ్రతగా ముందరికి వేయుడు. యీ కాలములో మీజ్ఞాననేత్రము తీవ్రముగా నుండును. మీ జీవాత్మను మానసమును బలముతోడను వృత్తాహముతోడను కూడకొని యుండును. పచ్చనిగడ్డితోకప్పబడినట్టియు అంధకారముతో నిండినట్టియు కోపముతో ఈ కాలములో పడకుండుటకుచూడుడు జ్ఞానము రేమిం లభించుచున్నదో వినుడు; జ్ఞానముతోనిండి యీశ్వరమతమునకు అది నన్ను తీసికొని వెళ్ళెదనని చెప్పుచున్నది.

సౌఖ్యమునకును జ్ఞానమునకును మన హృదయములో గొప్ప పోరాటము జరుగుచున్నది. యీ రెంటికిపమధ్య మనము నిలచియున్నాము వకవంపు సౌఖ్యము మన పాదమును బంధముతో ఆకషిణించి విహికనముదోములో ముంచుటకు కోరుచున్నది. మరియొక వంపున జ్ఞానము మాత్రుప్రేమతో కూడినదయి మన హస్తమును పట్టుకొని అమృత

పృథ్వీశూనకం నడపించుటకు యిచ్చయ్యిచు చున్నది. హృదయములో విషమునుంచుకొని సుఖము మధురస్వరముతో నిట్లనుచున్నది, “శతాయుషః పుత్రః పౌత్రం వృణీష్వబహుబహుళాహస్తేహిరణ్యమస్వా” “శతాఃకుష్మంతులయిన పుత్రులును పౌత్రులును అశ్వములును గజములును రథములును శాంచనమును నీవు కలిగియుందువుగాక” నీవునా మూర్ఖమునరమ్ము. మధురమయిన సువాసనగల మందమారుతము నీ దేహమును చల్లపరచును. అందగు పాడుచూ నవ్వుచూ హాస్యమునలు పుచూ సంతోషవాతాలు నీమందరములోనికి కొనివచ్చును. మంచిన వాసనలు మీష్పాదయమును సంతోషపర్చును. లోకమందలి నుండరవ నితలు నిన్ను కనిపెట్టుకొని యుందురు. జనులందఱును నీకు విధేయులగుదురు విశేష ప్రదేశములకు నీవు రాజుగానుందువు నీకీర్తి అంతటను జ్యాపించును. నీవు నన్ను గ్రహించిన నీవు నమస్తయునకును ప్రభువు అగుదువు. శాంతమనస్కులను పరిశుద్ధమనయిన తరుణవయస్కుడుయీ పృమాదకరమయిన పలుకుల నాకపింపి నముద్రమువలె గంభీరుడయి నిస్సంచేహముగా యిట్లు జనాబుచెప్పను.

“సర్వేంద్రియాణాం జరయంతితేజః” నేను నీనలకాను అనునరించిన నాయుండ్రయములన్నియు త్వరలో వశించిపోవును. మరణము నా పక్కన దాగియున్నది. దానికి పట్టు చిక్కినంతనే అది నాపాగ్నిమౌను హరించును కాపున నీగుర్రమును నీబండిని నీపాటను నీజటను నీవేపుంచుకొమ్ము. నీవు ఇన్యగలిగినదే నీతోడను నేను తృప్తిపొంద జాలను” “నాభీతేన దర్పణయోమనుష్యః” మూనవుడు ధనముతో తృప్తి పొంద

వలసివచ్చినాడు కాదు. వాడు నీశోధనవలన నులభముగా చలించబడేదివా
 దుకాదు. నేను నాహృదయమును క్షీణభంగురమయిన క్షుద్రపదార్థా
 ములయందు నిలుపజాలను. లోకము భూతకాలమునందు యేసౌఖ్యము
 ను యిచ్చివుండలేదని నాఅనుభవముతోనే నొరుగుదును అనితే అ
 ద్దినన్న దుఃఖముతోడను ఆశతోడను చంచలము చేసెను. భవిష్యత్
 కాలమందును యీలోకము శాంతిని సుఖమును యివ్వవని నిశ్చయము
 గా నేనెరుగుదును. కావున శోధనను కలిగించెను నీహుతులవలన మో
 నపోయి లోకముయొక్క అంధకరమును విహితకూర్కమున ప్రవర్తించుటకు
 నేనుచచ్చగింపను. దేనియందు నాప్రేమచుంచిన నేను యితరమ
 యిన నమస్తమును ప్రేమింపగలనొం జేసిచేతి నాహృదయమందలి ప్రే
 మయంతయు పూర్ణముగా నుపయోగింపబడి యేకాలమునందును క్షీ
 ణత్వమునొందనో అట్టి సుందరమయిన ఆయుర్యపదార్థము నీయొద్ద
 నుండినదాని నాకిచ్చి నాఆశను శాంతిపొందింపునగా; అప్పుడు నాజీవిత
 కాలమంతయు నేను నీకు దానుగొనానొడవను. యిక్కమీద సౌఖ్య
 ము మానమువహించి వెడలిపోయెను. అంతట ఆపశుద్ధుడగు తరుణవ
 యస్కుడు వంటరిగా విడువబడి అంధకారముతోడను, నిరాశతోడను
 ఆవరింపబడి నిరాశుడయ్యెను. ఏహి సుఖమునందలి సాధనలు నాని వి
 డచిపోయెను. ఆయన వానిహృదయ వాఘాని శృప్తికొందలేదు. ఏహి
 కాముష్మిక సౌఖ్యములకు దూరుడయి దుఃఖనముగముతో మునిగి పో
 యెను. లోకము నానికి శ్రేయశానవాటికయయి కనపడెను. అట్టిజీవితకా
 లమంత భయంకరమయినది. ఏహికసౌఖ్యములు నాని ఆకంఠ నంత

యే ఘోగొట్టుకొనెను. అయితే మనము బ్రహ్మానందము అనుభవించాలము. ఈశ్వరునికొరకు బలమయిన యిచ్చ వుదయించినది. ఆయన ఆ హృదయపూర్ణమయిన యిచ్చను యెట్లుతృప్తిపరచవలయునో తెలియలేదు యిట్టికాలమందు దాహముతో బాధలేదు. లేడివలె మన హృదయమందు మనము చంచలమగుదుము. మనదేహమంతయు ప్రావయ కాగ్నిలోమండు చుండును. యీదుఃఖాగ్నినుండి మనల తక్షించుకొనుటకు ఆనక్తిగల హృదయముతో మనము విచారించుము. అయితే యెవనినుండియు ఓదార్పునట్టియు వుత్సాహము గల్గించునట్టియు ప్రత్యుత్తరము మనము పొందము అట్టి సంద్విగ్ధస్థితిలో పరిశుద్ధుడయిన తరుణవయస్కుడు నిచారపడుచు దుఃఖించుచు నిరాధారుడయి ప్రాణమునకు సహాయుని వెదుకుచుండగా స్వేదపస్త్రాదు రియయి కరుణాసహితమయిన జ్ఞానము వానియెదుట కనుపడి ఓదార్పురూపలయబలికెను

సీవు దుఃఖముతో లోతుగామునుగుచున్నావు సీవు దుఃఖముతో బాధపడుచున్నావు సీవు చంచలుడవయి అడవిలో దిరుగుచున్నావు. పోనూ స్వరూపుడయి యెవని అమృతమయిన ప్రేమవలన ప్రపంచమంతయు కాపాడబడుచున్నదో సీదుఃఖముయొక్క కన్నీటిని ప్రేమాబింధువులుగ నెవరుమార్చగలరో వాని సుఖాకారమును చూడుము అయిన ప్రేమయందు మగ్నమగుటవలన నిన్ను సీవు శాంతిపరుచుకొనుము. ఆయనను ప్రేమించుటవలన ప్రేమయంతయు తృప్తి నొందుచున్నది అది యెప్పటికిని చెడదు. ఆయనతో యొక్కసారి యేర్పరుచుకొనిన బంధము యెప్పటికిని అంతరింపదు, మాయనిద్రనుండి లేచిమేలుకొనుము. నాన

హామనానంగీకరింపుము. పేరేమతోనిండినట్టియు అంతేకాదు పేరేమా-
 స్వరూపుడయినట్టియు ఆయన అమృతహృదయముతో నిన్ను సబంధింప
 చేసెనను జ్ఞానముయొక్క జీవవంతమయిన ప్రియ హృదయములతో ఆ
 తరుణవయస్కుని మానసము కరగిపోయెను. ఆతరుణవయస్కుని హృద-
 యముతో వాడు దాని నిట్లు అడిగెను. నీవెవరు. నీవెచ్చటనుండి వచ్చు-
 చుంటివి. భరింపశక్యముగాని యీ ఆశను శాంతిపరచుటకు నేనేమి చే-
 యవలెను. నీవెచ్చటకు వెళ్ళవలెను? యెవని పేరేమాబుముహూన నా శ్రి-
 శించుచున్న హృదయము అభిప్రది పగుచబడును హృదయమందు సర్వ
 దావుండునట్టి ఆసునుని నీటిల్పాత్మను ఆశ్రయించివున్న ఆ ఆనందోడయి-
 న శాశ్వతపురుషుని చూడునుని జ్ఞానము దయగల స్వరముతో జవాబు
 చెప్పెను. ఆశగలిగిన హృదయముతోడను దీనమయిన మానసము తో-
 డను ఆయనను చూచుటకు ప్రాధికంపుము ఆయన నిశ్చయముగా తన
 ఆనందతేజమును ప్రకాశింపజేసి నీయెదుటనుండెడి స్పష్టమయిన మతా-
 చరణమును నీవు కనుగొనుటకు సహాయపడును. మనరుషులు పూర్వకా-
 లపు మహాత్ములు మంగళీకృతి అంచువలె పడునయి మతాచరణము
 దాట నశక్యమని తెల్పుచున్నారు, దేవుని ఆశ్రయమును నీయంతట నీవు
 చేరుము ఆదాటనశక్యమయిన మంగళము సుగమ మగును మతాచర-
 ణముననుసరించుటకు నీవుకష్టసుఖములయందును ఆశలేనివాడవు అయివుండ-
 వలెను. మతిమనుసుఖమునందును కష్టముందును వృద్ధి నొందవచ్చును మతిమువృ-
 ద్ధియందును క్షీణతయందును పెరుగవచ్చును. మతిముకష్టములొనున్న వానిని
 కాపాడును; వృద్ధియందువున్న సత్పురుషుని కాపాడుననియు మతిమే. యీ
 లోకము మన నియమితస్తానముకాదు; యిది సాధనయొక్కయు శోధన

యొక్కయు ప్రదేశము. మఠము కొరకు మఠము బాధ నొంది
 అపాయములను కష్టములను పొంది స్వ సుఖమును గమనిం
 ప కుండుట నైజమే; అంతేకాదు కొన్ని సందర్భములలో కొ
 న్నివేళల దేవుడట్లు యిచ్చుచుంచేసేమనము ప్రాణమునహా సన్మంశయ
 ముగా అర్పింపవలెను సాఖ్యభ్రమచే మఠము ననుసరించుట అక్రమ
 మును చపుర్యమును అయివున్నది సేను మీకు సుఖమును వాగ్దాన
 ముచేయను. సేను మిమ్ములను సంతోషమునంటి భ్రమలచే బంధింప
 ను. మఠము సుఖము నొందును వృద్ధి నెందుననుట నిజము; అయితే సుఖ
 ము యెప్పుటికిని మఠమునకు ఫలము కాజాలదు. టీచిక్ మైన ఐహిక సు
 ఖము ఈశ్వరముచ్చచే అవలంబించెడు మఠమునకు ఫలము కాగలదా?
 ఐహికధనముచే గోరితగినదియు దేహము వాశ్రయించినదియు మోహ
 ముచేసహితము పొందరిగినదియు నైన అసుఖము మఠమునకు ఫలము
 కాగలదా? మఠమునకు మఠమే ప్రతిఫలము; ఆత్మశాంతియే మఠము
 నకు ప్రతిఫలము; ఈశ్వరుడే మఠమునకు ప్రతిఫలము. కావున నీహృ
 దయప్రేమను ప్రకాశింపజేయుము; నీ అల్పత్వమును విడచి నీహృదయ
 ప్రభువును చూడుము. ఆయన ఆలోచనతో నిండియుండుము. నీకొరకు
 చేనిని యుంచుకొనవద్దు; అయితే సమస్తమును ఆయన కర్పణచేయు
 ము. ఆయనను చూచుటవలన నీవు ధన్యుడవగుదువు. ఆనందప్రదమైన
 జ్ఞానముయొక్క యీ గంభీరమగు హిత వాక్యము లాకటికొంచి తరుణవ
 యస్కుడు సమస్తమునకును ముఖ్యధారుడయిన యీశ్వరుని ఆశ్రయ
 మును జొచ్చును; వాడు లేన పృథ్వయనుండు ఈశ్వరుని దర్శించుటవల

న ధన్యతనొందెను. లోకము వానికి నూతనమైనట్టియు అత్యానందకరమైనట్టియు ఆకారమును దాల్చెను; పూర్వము వ్యర్థముగా నున్నది పూర్ణమయ్యెను, అమృత స్వరూపుడయిన పరిమేశ్వరునియందు శన ప్రాణమునుంచి మృత్యువాస్తవములనుండి విడిచి వాడు శాశ్వతత్వమును పొందెను: జ్ఞానమునకు ఓ థేములయి యింక నెవరయినను తమప్రాణముల యీశ్వరునియందు నిలపి ప్రవేశించినట్లయిన శాశ్వతత్వమును పొందుదురు.



25 వ ధ్యోన దేశము.

“అమృత స్వపరం నేతుం తిక్తే ధనమువానలం”

“శాశ్వతత్వము నొందుటకు ఆయన పుత్రకృష్ణమయిన నేతువు; ఆయన మండెడు కట్టెనుండి వెలిగెడు అగ్నివంటివాడు”

శాశ్వతత్వమును పొందుటకు ఆయన పుత్రకృష్ణమయిన నేతువు; అయితే ఆయనను శాశ్వతత్వమునకు నేతువు అని పిలుచుటవలనమాత్రము ఈశ్వరతత్వమును పూర్ణముగ వినరీపజాలము ఆయన శాశ్వతత్వమునకు స్తానము. ఆయన శాశ్వతత్వమే. యీధిక్తుల సమాగమమునుండి పరిశుద్ధమైన ఈశ్వోస్తోత్రములు పైకి పంపబడుచున్నట్లు యీ ప్రాధానామందిరమునం దంతటను అమృతధారలను కురిపించుచున్నాడు దినమంతయు పంజరముగలది కాదునును యిహలోకసుఖమెడి విషమును గ్రోలుచున్నాము; దీనికి అప్రమధముగ మన హృదయములోనికి

తుడకు ఆశాశ్చిత్త్య వ్రదకబిందువు నొక్కదానినయినను ప్రవేశింప చే
 తుముగాక. ఆయన యిచ్చు నిరంతరము శాశ్వతోదకమాల వర్షిం
 చుచున్నాడు; మనహృదయ ప్రదేశమును విశాలముచేసి మనచేతనై
 సంతాదానిని సంగ్రహపఱుము గాక. భౌతిక వస్తువులవలె మనమిచ్చు
 లు ఎడము-బిగుసుండిన కొలదీకాలమగును శాశ్వతోదకములమన
 హృదయములోనికి గ్రహించజాలకున్న స్థితిములమశ్యమునను పరిశుద్ధ
 పురుషుల సహవాసముతోను ఈశ్వరుని యిట్టిదిన్య ఆవిర్భావమునందు
 నులుండియు, మనచుట్టును ప్రేమానందముల నింతగా విష్ణింపుచున్న
 ఆయనకు నొక్కప్రేమబిందువునైనను తిరిగి చూడజాలకున్న శాశ్వతత్వ
 మునకు ఆసుందరుడయిట్టియు ఆధారుడయినట్టియు, అనింద్యుడయిన
 ట్టియు, నిష్క్రమ్యుడయినట్టియు. పరిశుద్ధుడయినట్టియు పరిమేశ్వరుని
 బిందువులకు మనమిచ్చుచున్నాము? మనల నాయన ప్రేమతో కౌ
 గలించుకొనవలయుననియు మనము తిరిగి ఆయనను ప్రేమతో కౌగలించు
 కొనవలయుననుటకుండు మనకేమి అధికక్షేమము కలదు; యీకా
 గ్యమునకే మనము పుట్టుచున్నాము; కావున మన పూజాజీవమును
 నయమును ప్రేమాపూజామై హృదయముతో ఆయనహస్తములో
 నర్పించుటవలన మనజీవితముయొక్క పరమాధికమును సాధింతుముగాక
 యెవని కౌగలించుకొనుటకు సర్వదా మహానానమంత ఆతురపడుచుం
 డునో, ఒక క్షణమయినను యెవనిదర్శనము లేకపోవుటవలన మనదేహ
 ము కృశించి మన ఆత్మభ్రమమొందునో ఆ పరమపురుషుడు ప్రేమాపూ
 జాములయిన శత్రువులతో మననంక చూచుచున్నాడనుట యెంత
 యదృష్టమో యొక్కసారి ఆలోచించుము. ఆయన మననైపు చూచు

టమాత్రమేకాదు అయితే ఆయన స్వీదా మనల కొగలించుకొనుచు సహవున్నాడు. మనపేను ఆయనవయపు లేచినప్పుడు ఆయన పేమా కొగలించి మనచురుభవింతుము; యీమృత్యుప్రదేశమును విడచి దేవ తానానమునకు అంతకులకు దూరముగా మనమునడచి వెళ్ళునప్పుడును దేవతల యొక్కలోకమునుండి మరియొక లోకమునకు వెళ్ళునప్పుడును ఆయనపేను అంతకుంత కెక్కువ ప్రత్యక్షమగును. ఆయన మనల తన కొగలించుచు అంతకుంత కధికముగ విగించును. మనముకూడ ఆయన ను మర కొగలించుదంతకుంతకు అధికముగా బంధింతుము. యీజీవవం తను మన ఆశను పొగొట్టుకొనిన జీవితము మరొక వ్యధ-మునుదగను. ఓహూమాడు; ఆయన ప్రకాశమానమయిన ఆకారము యెట్లా విర్భవించుచున్నదో చూసము. ఆయన జ్ఞానతేజస్సు అంతటను వ్యాపించుచున్నది. ఆయన తేజము బౌద్ధ్యంతరములయందు కలదు. స్వయాంభువయిన ఆతేజముయెటుట మునుపుతీగెయొక్క ప్రకాశము సహితము కనుపడదు సూర్యునితేజము మునుగియుండును. ఆగంధీరమయిన తేజమునకు అంతములేదు; ఆ గంధీరమయిన తేజమునకు హద్దులేదు; అది నీడలేదుగు; దానినుండి ఒక రేణువునుపొది సృష్టియంతయు ప్రకాశమానమయ్యెను. ఆయన “తత్త్వైంధనమివానలం” అయి వున్నాడు మండుచున్న కట్టెయండినచ్చేడి అగ్నినలె ఆయన వెలుగుచున్నాడు. కట్టెయందు ప్రవేశించెడి అగ్నిలోపలను వెలుపలనునుండి జ్వాలలుబయలుదేరులాగున పరిమాత్రయొక్క అగ్ని సృష్టియొక్క బౌద్ధ్యంతరములయందు ప్రతిభాగమునగును ప్రతి రేణువునందును వెలుగుచున్నది; యీ భూప్రదేశమునుండి అనంతమున ఆనమున అంతలేచి దేవతా ప్రదేశమునుంచి అనంత సృష్టిసంతటనుండి ఆవిర్భవించుచున్నది. ఆయన తేజముగల ఆత్మను అంతటనుచూడుము. నీవాయనను కనుగొనుటకు

నిరాశజెందితివేని, నీకెచ్చటసయినను యేమి ఆశవున్నది. “ యీస్తలములో పరిశుద్ధపురుషుల మధ్యమున సూర్య తేజమునా ప్రికాశింపుచున్న ఆయన ఆవిర్భావమును నీలో కనుగొనకుండిన జీవితముతోనేమి ప్రయోజనము? జీవితము నింద్యము. భాగ్యము నింద్యము, శౌరవము, కళిఁ, అధికారము నింద్యము. ఓపరిశుద్ధులగు తిరునామయస్కులారా! ఆ తురతగలహృదయములతో మీరందరును ఆయననొక్కసారి కనుగొనుటకిచ్చయించెదరా? మీహృదయములు రాళ్ళుగి కఠినముగా నుండినను యీశ్వరానుగ్రహమువలన ఘృష్ణములయింతి మృదువులయిన వగును; లుచ్చట నిన్నేదుప్తెరిలంపును కలవరపరచుటకు గాక. జ్ఞానమార్గము నవతీంపును. దేవుడే రక్షకుడుగాను మార్గము ననుసరింపుము. ఆయన ఆశ్రయమునజేరుము. ఓపరిమాత్రా నీవు సహాయమువు మాధనమువు; నీవు మాప్రియన్నేహితుడవు, నీవు మాతిండివి తల్లివి నీవు మా ఆత్మకు దారిచూపువాడవు నీవు మారిక్షకుడవు నీవు మాఆశ్రయము నీవు మాప్రేమను నీనయివు వ్యాపించుకల్లుచేయుమా! మాపుద్దేశముల నన్నిటిని నీ ఆశుదస్వరూపము ననుసరించుకల్లుచేయుమా నాశక్తులన్నిటిని నీవలన పొందెతిమి దానిని నీసేవకయి పనియొగింతుముగాక మార్కర్యము లేమార్గము ననుసరించునో ఆపథమున సిద్ధుస్థిరి సర్వదా మేము కనుగొందుముగాక! ఓపరిమాత్రా నీనన్యార్గమునకు మమ్ము తిప్పుమా; మంజూనామ్రముయొనుట నీవు ఆనిచ్చితి, తివుగాక నిన్ను మేము పార్థికింబుటకెంకేమిగలదు?

“ఓం యే స్థేవా ద్విశ్రీయం బ్రహ్మ ”

ఓం, యేగాక ఒక్కటయినది బ్రహ్మము.

నమోస్తుతము.

శంకర మొకటరామయ్యగారిచే రచియింపబడిన

గ్రంథములు.

మతసంఘ విషయకోపన్యాసములు.

- 1 బ్రాహ్మమతము స్వాభావికమతము 2 మతజ్ఞానాభివృద్ధి 3 బ్రహ్మసమాజోదేశ్యము 4 శ్రీకృష్ణోపదేశము 5 పరబ్రహ్మస్వరూప నిరూపణము 6 బ్రాహ్మమత ధర్మములు 7 స్వదేశవస్తుప్రేరేపణము 8 మాంసభక్షణము 9 సంఘసంస్కరణ మన నేమి యేల 10 నిర్గుంధవైభవము 11 "నమ్మెపుత్రే"త్యాది వాక్యాలు విచారము 12 జనోపకారము, దీని వెల (ప్రాస్తేజిగాక) రు 0 8 0

మన ప్రస్తుతస్థితి.

విషయములు.

- 1 మనప్రస్తుతస్థితి 2 హిందూదేశదార్శిన్యము 3 హిందూదేశ దార్శిన్యకారణములు 4 ప్రభుత్వములో పలుకుబడిలేదు 5 బహిష్కారము రాజకీయ శస్త్రము 6 బహిష్కారము స్వదేశోపద్రుతి 7 స్వరాజ్యము 8 స్వరాజ్యము ను సాధించుటకు దీని వెల (ప్రాస్తేజిగాక) రు 0 4 0

మహాత్మా జీవేంద్రనాథ్ ఠామరిగారి భార్యచే రచింపబడినవి.

విషయములు.

ఉపనిషద్బోధితములును, సర్వమతసమ్మతములును, భక్తజనాప్రోచితములును, దేశవిభిన్నత మహాత్మా జీవేంద్రనాథ్ వచితిములును నగు 25 భక్త్యుదేశములు మొదటిసారి తెలుగున ప్రచురింపబడివి. పరిశుద్ధానిక యేకత్వ తత్వమును, మానవతగుణోపయమును, విషయవాంఛా నిముఖత్వమును, హంసాహిత్యమును, అశ్మయ పాఠశుభ్యము అత్యంతము మెదలగు దుష్టవిషయములగుర్చి లేవల ఆనుభవవ్యాధిగను మహాత్మాజీ భించిన యావుపదేశములు ధినులగువారికెల్లలకును పరిశుద్ధయోజనములని వేలము చెప్పి స్కరితము. దీని వెల (ప్రాస్తేజిగాక) రు 0 8 0

ఈ గ్రంథములు అనేకపత్రికల సదభిప్రాయములవలనందియున్నవి.

బెజవాడ,
1—12—1909.

శంకర మొకటరామయ్య,
అరంజల్ పేట,

10269

